

alecta

100 Ansvar för framtiden
sedan 1917

1917 grundas Alecta
under namnet SPP.

1966 gratuleras Hilda Sköldén
som fyller 100 år. Hilda är Alectas
första hundraåriga kund.

2017 firar Alecta 100 år genom
att sprida kunskap om tjänste-
pensionens betydelse i samhället.

Årsredovisning 2016
med hållbarhetsredovisning

INNEHÅLL

Alecta – året som gått	3
Vd-ord	4
100 år av framåtblickande	6
Kort om Alecta	8
Tjänstepensionsmarknaden	10
Hållbarhet är en del av vår affär	12
Förvaltningsberättelse	34
Femårsöversikt	45
Alternativ resultaträkning	46
Förslag till vinstdisposition	47
Finansiella rapporter	48
Styrelsens undertecknande	101
Revisionsberättelse	102
Bestyrkanderapport hållbarhetsredovisning	105
Styrelse	106
Överstyrelse och revisorer	109
Företagsledning	110
Ordlista	111

Den formella årsredovisningen finns på sidorna 34–101

Alecta har tagit ansvar för framtiden sedan 1917 genom att förvalta tjänstepension. Vårt uppdrag är att ge kollektivavtalade tjänstepensioner så stort värde som möjligt för både våra företagskunder och privatkunder. Det gör vi genom god avkastning, bra kundservice och låga kostnader. Vi förvaltar 774 miljarder kronor åt våra ägare som är 2,3 miljoner privatkunder och 34 000 företagskunder.

Enkelhet. Kundnytta. Ansvar.

NOTERA:

Siffror inom parentes avser motsvarande period föregående år om inte annat anges.

Alecta – året som gått

Avkastningen för den premiebestämda produkten Alecta Optimal Pension uppgick till 5,8 procent. Den genomsnittliga årsavkastningen för de senaste fem åren var 12,5 procent, vilket var 4,1 procentenheter bättre än jämförelseindex.

Sid 36

Avkastningen för den förmånsbestämda försäkringen uppgick till 5,1 procent. Den genomsnittliga årsavkastningen för de senaste fem åren var 8,9 procent.

Sid 36

Fakturerade premier, som är en del av premieinkomsten, uppgick till 29,9 miljarder kronor (31,6). Förändringen är ett netto av minskad inlösenvolym av skuldförda pensionsutfästelser och en ökning av löpande premier.

Sid 35

Förvaltningskostnadsprocenten är fortsatt låg och uppgick till 0,06 procent (0,06) för pensionsprodukter exklusive valcentralskostnader.

Sid 39

Alecta har under året, och inledningen av 2017, sålt det direktägda fastighetsbeståndet i USA och Storbritannien. Försäljningspriset för fastigheterna uppgick till 20 miljarder kronor.

Sid 40–41

Garantifonden upplöstes i slutet av 2016 och samtidigt överfördes dess medel, totalt 1,95 miljarder kronor, till den nybildade och från Alecta helt fristående Garantistiftelsen för ITP och TGL, med samma ändamål som garantifonden.

Sid 40

Alectas **finansiella ställning** är trots lägre räntor fortsatt stark och solvensgraden uppgick vid utgången av 2016 till 166 procent (171).

Sid 40

Alecta Optimal Pension har utsetts till **förvalsalternativ för premiebestämd ålderspension inom FTP** från och med 2017.

Sid 41

Vi har **höjt ambitionerna inom hållbarhet** genom deltagande i EU-kommissionens expertgrupp om Sustainable Finance och i Sidas arbetsgrupper kring FN:s hållbarhetsmål. Dessutom har Alecta anslutit sig till PRI och CDP samt rekryterat en övergripande hållbarhetsansvarig.

Sid 12

Magnus Billing tillträdde som vd för Alecta den 18 april 2016.

Årets siffror i korthet

Koncernen

Avkastning

Premiebestämd försäkring,
Alecta Optimal Pension

5,8% (7,9%)

Förvaltningskostnadsprocent

För pensionsprodukter exkl.
valcentralskostnader

0,06% (0,06%)

Solvensgrad

166% (171%)

Vd-ord: Trygghet växer när den delas – 100 år av samverkan

Med ett år av god måluppfyllelse, fortsatta effektiviseringar och en vunnen upphandling ser vi fram emot att fortsätta vårt arbete för bra pensioner, finansiell stabilitet och hållbara investeringar samt sist men inte minst, att hylla en hundraårig modell för samverkan mellan arbetsmarknadens parter.

2016 var ett händelserikt år, inte minst i världspolitiken. För Alecta var det ännu ett bra år. Vi nådde så gott som samtliga våra övergripande mål för kundnöjdhet, kostnadseffektivitet och avkastning.

Alectas starka finansiella ställning innebar att vi kunde värdesäkra pensionerna för våra kunder inom den förmånsbestämda planen, ITP 2. Vår styrelse beslöt att i januari 2017 höja pensionerna med 0,59 procent. Det är ett styrkebesked.

Det var också glädjande att vi upphandlades som förvaltsalternativ i ett annat avtalsområde än ITP, nämligen inom försäkringstjänstemännens tjänstepension FTP. Framgången är ännu ett bevis på konkurrenskraften i vår premiebestämda produkt Alecta Optimal Pension.

Under året och inledningen av 2017 sålde vi samtliga utländska direktägda fastigheter och kan koncentrera vår fastighetsförvaltning till Sverige för ökad effektivitet. Vi har även tecknat ett nytt avtal med vår IT-partner CGI som minskar våra kostnader de kommande fem åren.

För mig personligen var det ett synnerligen spännande och roligt år. Jag fick förmånen att tillträda som vd för Alecta och passar på att tacka alla nya kollegor för ett fantastiskt mottagande.

Jag imponeras av alla medarbetares kompetens och engagemang, och av den effektivitet som vi skapar. Med våra kärnvärden enkelhet, kundnytta och ansvar fast förankrade lyckas vi verkligen ta oss närmare visionen att vara världens mest effektiva tjänstepensionsbolag. I den globala benchmarkstudien CEM är vi det tredje mest kostnadseffektiva bolaget i världen.

En 100-årig samverkanslösning

Under min första period som vd på Alecta har jag tagit stort intryck av alla medarbetares stolthet över vårt uppdrag. I samband med förberedelserna inför vårt jubileum har jag och många medarbetare djupdykt i vår historia. Vi fascineras av den framsynthet som parterna – tjänstemännen vid Uddeholms och Munkfors Bruk samt industrimännen Knut Wallenberg och Olof Söderberg – visade vid skapandet av det som sedan blev Alecta. De skapade en flexibel lösning

där den upparbetade pensionen följde arbetstagaren vid byte av arbetsgivare. Arbetstagarnas trygghet ökade radikalt och trögheten på arbetsmarknaden minskade. Modellen med samverkan mellan arbetsmarknadens parter spred sig snabbt och blev central i den svenska framgångssagan under 1900-talet.

Tjänstepensionslösningen fungerar lika bra nu, och dess betydelse ökar i takt med att den allmänna pensionens betydelse minskar. Idag är det en viktig del av trygghetssystemet. Genom kollektivavtal får 3,7 miljoner anställda trygghet vid sjukdom och ålderdom, och dessutom ersättning till efterlevande vid dödsfall, till mycket låga avgifter. Tjänstepensionen är för många en viktig del av den totala pensionen.

För arbetsgivaren ger kollektivavtalad pension en möjlighet att erbjuda en mycket bra pension till en förmånlig kostnad och med goda villkor för arbetstagaren, till exempel möjlighet till livslång pension. Det är ett billigt sätt att bli en mer attraktiv arbetsgivare. Våra beräkningar visar att det i genomsnitt kostar cirka 30 procent mer för arbetsgivare att erbjuda en likvärdig pension utanför det kollektivavtalade systemet.

Fokus på utblick

Det är viktigt att vi är lika framsynta nu som våra grundare var 1917. På lite längre sikt påverkar många skeenden vår framtida roll: kraftigt ökad livslängd med friskare och aktivare pensionärer, digitalisering som ger våra kunder efterfrågestyrd information samt ökad automatisering och effektivisering som ger pressade kostnader.

Alectas tydliga uppdrag, tydliga mål, väl förankrade värdegrund samt effektiva och kompetenta organisation gör oss starka inför framtiden. Men vi måste säkerställa att vi har en bra utblick över vad som sker i omvärlden. Vi har infört rutiner och fördelat ansvar inom organisationen för att säkerställa en god, kontinuerlig omvärldsbevakning där alla medarbetare inspireras att lyfta blicken.

Den första frågan vi måste ställa oss är hur vi gör kollektivavtalad pension mer kundvänlig och lättbegriplig.

” Våra grundare drevs av en viktig insikt – trygghet växer när den delas. Det är en övertygelse vi fortfarande har.

Ett initiativ var omorganisationen av Alecta under hösten, med förtydligat ansvar och förstärkt samarbete som syftar till ökat kundfokus och ökad enhetlighet. Vi samlade kärnverksamheten i tre avdelningar: Kund, Produkt och Kapitalförvaltning. Samtidigt preciserades ansvaret för stödfunktionerna.

Det är också viktigt att lagstiftande och reglerande instanser nationellt och internationellt inser vikten av tjänstepensionen nu och i framtiden. Den rådande lågräntemiljön är en utmaning i sig, och då är det extra olyckligt om nya lagar, regleringar eller skatter ytterligare riskerar att äventyra pensionerna. Vi försöker tydliggöra hur olika förslag, till exempel avseende ny trafikljusmodell, påverkar pensionerna. Vårt fokus, såväl nationellt som på EU-nivå, är alltid kundens bästa och det är glädjande att notera att våra argument tas emot väl och ger effekt, inte minst avseende den tidigare föreslagna finansskatten. Den skulle för ömsesidiga pensionsbolag ha blivit en ren pensionsskatt som skulle ha slagit direkt mot pensionerna. Under 2017 anstränger vi oss ännu mer för att sprida kunskap om vad som krävs för en bra pension till alla kunder och ett hållbart pensionssystem i Sverige.

Trygghet växer när den delas

Våra grundare drevs av en viktig insikt – trygghet växer när den delas. Det är en övertygelse vi fortfarande har. Samverkan mellan samhällets olika aktörer, ömsesidigt ägda organisationer och kollektiva försäkringslösningar har en viktig roll att spela även i framtiden, oavsett hur arbetsmarknad och demografi ser ut.

Den insikten är extra viktig för ett pensionsbolag. Vi tar gemensamt ansvar över generationsgränserna för våra kunders trygghet. Hållbarhet är en självklar del av vårt uppdrag. Vi har under året tagit flera viktiga steg för att lägga grunden för ett än mer kraftfullt och omfattande hållbarhetsarbete. Vi ser FN:s Agenda 2030 och de 17 hållbarhetsmålen som en ledstjärna för att fastställa struktur och prioriteringar. Därför har vi också valt att ta aktiv del i Sidas arbete inom detta område. Jag är glad över att själv leda arbetet inom en av

de arbetsgrupper Sida initierat för att ta fram riktlinjer och indikatorer kring målen. Den grupp jag ansvarar för fokuserar på mål 8 om anständiga anställningsförhållanden och ekonomisk tillväxt.

Jag gläder mig också över att, som ende svensk, vara utvald att delta i Europeiska kommissionens expertgrupp om hållbara investeringar med uppdrag att utarbeta ett internationellt ramverk. Kommissionens intresse väcktes av de hållbarhetsfördelar som uppstår genom Alectas ovanliga förvaltningsmodell med aktiv och egen förvaltning av pensionsportföljen där få innehav ger oss betydande ägande.

Avslutningsvis kan jag alltså konstatera att idén med kollektivavtalad tjänstepension, och Alecta som förvaltare av ett uppdrag från arbetsmarknadens parter, står stark i en allt mer föränderlig omvärld. Det är både med tillförsikt och med stolthet som vi kan fira att en fantastisk samverkanslösning fyller hundra år under 2017. Vi kan även välkomna de fantastiska förändringar som sker inom teknik, medicin och arbetsmarknad de kommande hundra åren, med insikten att trygghet växer när den delas.

Magnus Billing
Verkställande direktör

100 år av framåtblickande

För hundra år sedan var trygghetssystemen i Sverige ännu få och svaga. Därför bildades Alecta 1917, och på så sätt blev Sverige lite modernare. Tack vare tjänstepensionen har flera miljoner människor fått en tryggare tillvaro genom åren som gått. Nu går vi in i nästa sekel, fortfarande med blicken stadigt fäst mot framtiden.

Bildandet

”–Jag föreslår således att vi bilda en förening vilken borde taga till sin uppgift att [...] söka lösa den viktiga frågan om tjänstemännens pensionering”. Det är kamratfest i ordenshuset i Munkfors i november 1906. Tjänstemännen på Munkfors Bruk har bjudit in sina kollegor på Uddeholms A/B till festen, och det är en ung tjänsteman från Uddeholm som tagit till orda. Pension förekom vid den här tiden bara sporadiskt i det privata näringslivet och var i förekommande fall en belöning för lång och trogen tjänst, inte en del av ersättningen för utfört arbete. Ett löfte om pension på ålderns höst kunde dessutom lätt visa sig värdelöst om företaget gick omkull eller bytte ägare.

I april 1908 väcks samma fråga när Sveriges Allmänna Verkmästareförbund (numera Ledarna) håller kongress i Norrköping. En av talarna ”yrkar på att vi tar upp pensionsfrågan”.

I juli 1909 går landets alla brukstjänstemän samman i Svenska Brukstjänstemannaföreningen. Året därpå vänder sig generalkonsul Olof Söderberg från Sveriges Handelskammare och bankdirektör Knut Wallenberg till Sveriges

Industriförbund för att resonera om pensionsfrågan. Samtidigt får Industriförbundet samma vädjan från Svenska Brukstjänstemannaföreningen. Här knyts trådarna samman och från och med nu agerar arbetsgivarna och arbetstagarna gemensamt.

Deras banbrytande idé är att skapa oantastbara pensioner. Med det menas att tjänstemannen har rätt till sin intjänade pension även om anställningen upphör. Och genom att lägga pensionerna i ett separat bolag, utanför den enskilda arbetsgivarens balansräkning, skyddas pensionerna vid obestånd och ägarbyten. Målet är att ge tjänstemännen och deras familjer trygghet vid sjukdom, ålderdom och dödsfall, men också att öka den individuella friheten. Livegenskapens tid är förbi.

Hösten 1916 bildas formellt Sveriges Privatanställdas Pensionskassa och den 24 mars 1917 startar verksamheten efter att Socialstyrelsen godkänner företagets stadgar. Föreningen Handarbetets Vänner blir vårt första kundföretag och den yngsta medarbetaren Agda Österberg blir vår första försäkrade. Än idag försäkrar Handarbetets Vänner sina anställda i Alecta, och Agda har fått ge namn åt Alectas intranät.

- 1 Olof Söderberg, en av Alectas grundare
- 2 Föreningen Handarbetets vänner blir Alectas första kundföretag och Agda Österberg blir vår första försäkrade.
- 3 Aftonbladets skämttecknare MEM i ”Aktuellt från SPP”, nr 1/1957
- 4 ”Kraftfull datamaskin”, 1959

Sveriges Privatanställdas Pensionskassa, SPP, 1917

Alecta grundas under namnet Sveriges Privatanställdas Pensionskassa.

Vi går samman med Pensionsanstalten Sverige, byter namn till Svenska Personal-Pensionskassan.

Vi får uppdraget att förvalta privat tjänstemännens nya pensionsplan ITP, Industrins tilläggs pension.

ITP blir ett heltäckande kollektivavtal.

”Tiotaggarmarknaden” uppstår när anställda med årslön över tio basbelopp tillåts att delvis lämna ITP-planen. Fritt val av ITPK-förvaltare införs.

1917

1922

1929

1939

1960

1973

1974

1977

1990

Vi anförtros att administrera Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa (SKP).

Karin Koch blir första kvinna i företagets överstyrelse.

De privatanställda arbetarna får tjänstepension. Försäkringarna administreras av Arbetsmarknadsförsäkringar (AMF), som är en del av Alecta.

ITPK tillkommer som en följd av den sänkta allmänna pensionsåldern i Sverige.

De tidiga åren

De första decennierna är tillväxten stark. Drivkrafterna är ett starkt entreprenörskap med flitiga fältmän som varvar kunder genom platsbesök, men också förändringar på arbetsmarknaden. Antalet bönder minskar medan tjänstemännen blir fler. För tillväxt i de framväxande industriföretagen krävs en flexibel arbetsmarknad, och då är pensionslöften knutna till lång och trogen tjänst en hämsko. Den oantastbara pensionen, som inte upphör vid byte av arbetsgivare, blir viktig för att de anställda ska våga byta jobb och för företagets förmåga att rekrytera rätt kompetens.

Alecta får ITP-uppdraget

Under senare delen av 1950-talet beslutades under bred enighet att höja folkpensionen. Däremot utbröt det strid om den tjänstepension som skulle utgå utöver folkpensionen. Striden resulterade i en folkomröstning 1957. Därefter föll regeringens förslag i riksdagens andra kammare 1958, vilket ledde till nyval. Efter valet kom frågan upp på nytt. I en dramatisk omröstning i riksdagens andra kammare 1959 segrade regeringens förslag, vilket ledde till att ATP (Allmän tilläggspension) infördes och trädde i kraft den 1 januari 1960. Kort därefter, i juni samma år, undertecknar SAF (idag Svenskt Näringsliv), SIF (idag Unionen efter sammanslagning med HTF) och SALF (idag Ledarna) pensionsavtalet ITP (Industrins tilläggspension) som ett komplement till den nya ATP-planen. Därmed får landets privat tjänstemän ett modernt tjänstepensionspaket bestående av ålderspension, sjukpension och efterlevandepension. Uppdraget att vara huvudleverantör inom ITP går till Alecta, ett uppdrag som vi behållit sedan dess.

Plantskolan

Genom åren har ett antal verksamheter och bolag som idag drivs separat med egen personal varit en mer eller mindre integrerad del av Alectas verksamhet. Några exempel är Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa (idag KPA), FPG/PRI (idag PRI Pensionsgaranti), Arbetsmarknadsförsäkringar (idag AMF), Debiteringscentralen (idag FORA) och Collectum. Många tunga beslutsfattare på pensionsområdet har också arbetat på Alecta genom årens lopp.

alecta

100 Ansvar för framtiden sedan 1917

Alectas 100-årsjubileum uppmärksammas bland annat med Alecta-boken "Medelklassens guldägg – från SPP till Alecta 1917–2017, 100 år med tjänstepension", utgiven i mars 2017, på Dialogos förlag.

IT-pionjären

Alecta processar väldiga mängder data och redan tidigt fanns en strävan att ligga långt framme när det gäller administrativ effektivitet och informationssäkerhet. 1934 införs hålkort för fondberäkning. 1946 tas första steget mot datorisering genom att hålkorten behandlas i så kallade Holle-rithmaskiner. En "kraftfull IBM-datamaskin" tas i bruk 1959 och i slutet av 1960-talet börjar försäkringssystemet SESAM utvecklas. Idag har Alecta ett av branschens modernaste IT-system för pensionsadministration.

Ständigt framåtblickande

För ett bolag som Alecta är det grundläggande att felfritt sköta utbetalningarna till dagens pensionärer, sjuka och efterlevande. Men att arbeta med pensioner innebär också ett ansvar för människors framtid. Långsiktighet och hållbarhet är därför centrala begrepp, och har så varit genom hela vår historia. Det var ju för att människor skulle kunna förlita sig på pensionslöften som företaget en gång grundades, och den tilliten är lika viktig idag. Därför tar vi idag höjd för åtaganden som sträcker sig så långt in i framtiden som till slutet av detta sekel, och vi vill med vår erfarenhet bidra till utvecklingen av morgondagens pensionssystem. Precis som våra grundare tror vi nämligen att klokt utformade trygghetssystem i hög grad kan bidra både till människors trygghet och till ett välfungerande näringsliv. I hundra år har vi tagit ansvar för framtiden, och vår resa har bara börjat.

2001 ändras namnet till Alecta

Alecta påbörjar ett samgående med Trygg-Hansa. AMF skiljs av och blir ett självständigt bolag.

Dotterbolagen SPP Liv och SPP Fonder samt varumärket SPP säljs till Handelsbanken.

Collectum bildas, verksamheten sköts av Alecta.

Ett nytt ITP-avtal med en premiebestämd (ITP 1) och en förmånsbestämd (ITP 2) del träder i kraft. Alecta utses till förvaldsbolag.

Alecta får förnyat förtroende att vara förvaldsbolag inom ITP för ytterligare fem år.

Alecta blir förvaldsalternativ för försäkringsbolagsanställda inom FTP.

1991

1994

2000

2001

2003

2005

2007

2009/2010

2013

2015

2016

Samgåendet med Trygg-Hansa avbryts. Dotterbolaget SPP Fritt Val, senare SPP Liv, bildas.

Moderbolagets namn ändras till Alecta.

Collectum blir ett fristående bolag.

Alecta blir valbart för arbetare inom Avtalspension SAF-LO och statligt anställda inom PA 03/PA 16.

Alecta blir valbart för kommun- och landstingsanställda inom KAP-KL/AKAP-KL.

alecta

Kort om Alecta

Alecta är ett renodlat tjänstepensionsföretag som finns till för att ge människor ekonomisk trygghet under och efter arbetslivet. Det gör vi genom att erbjuda pensionsförsäkring, sjukförsäkring och skydd till efterlevande.

Våra ägare

Våra ägare är de 34 000 företag och 2,3 miljoner privatkunder som är försäkringstagare och försäkrade i Alecta. Ägar- och kundinflytande i Alecta utövas genom överstyrelsen som är Alectas bolagsstämma. Den utses av arbetsgivarorganisationen Svenskt Näringsliv samt arbetstagarorganisationerna Unionen, Ledarna, Sveriges Ingenjörer och Förhandlings- och samverkansrådet PTK. Överstyrelsen väljer i sin tur Alectas styrelse och revisorer. Genom att våra kunder företräds av starka intresseorganisationer skapas förutsättningar för ett effektivt kundinflytande.

Vårt uppdrag

Alectas uppdrag är att ge den kollektivavtalade tjänstepensionen ett så stort värde som möjligt för både företags- och privatkunderna. I det ligger att åstadkomma mesta möjliga pension för varje krona som sätts av till pensionssparande och försäkringsskydd, men också att bistå våra kunder med service och information på ett korrekt, tillmötesgående och lättillgängligt sätt. Genom låga kostnader, god avkastning och bra kundservice ger vi våra privatkunder ekonomisk trygghet under och efter arbetslivet och vi ger företagskunderna, som betalar för sina anställdas

tjänstepensionsförmåner, en kostnadseffektiv pensionslösning. Ömsesidigheten är en grundläggande utgångspunkt för oss, och en viktig förklaring till vår framgång.

Vår kärnaffär ITP

Ända sedan 1960 har vi haft uppdraget att vara huvudleverantör inom de privatanställda tjänstemännens pensionsplan ITP. Att ITP-planen än idag är vår kärnaffär är en naturlig följd av vårt mångåriga engagemang inom planen och av att våra kunder och ägare till omkring 92 procent finns inom ITP.

Vi är numera också ett valbart alternativ inom de tre övriga stora kollektivavtalsområdena: Avtalspension SAF-LO för privatanställda arbetare, PA16 för statligt anställda och, från och med 2016, även för kommun- och landstingsanställda inom KAP-KL/AKAP-KL. Vår närvaro i andra kollektivavtalsområden bygger på att våra kunder ska kunna samla sitt pensionssparande i Alecta även om de byter avtalsområde, och på att det skapar nytta när fler individer är med och delar på gemensamma kostnader. Då kan vi pressa våra redan låga avgifter ytterligare.

ALECTAS LÅNGSIKTIGA VERKSAMHETSMÅL		UPPFÖLJNING	UTFALL 2016
Trygga och nöjda kunder	Våra kunder ska känna sig trygga och nöjda och känna förtroende för Alecta. Därför är det extra viktigt att de kunder som kontaktar oss får en god kundservice, och att Alecta har ett gott anseende som en ansvarsfull aktör i samhället.	Alecta mäter kundnöjdhet genom kundundersökningar, Nöjd Kund Index (NKI), för privatkunder och företagskunder. Mätningarna avser såväl kunder som kontaktar Alecta som kunder som får sin första utbetalning från Alecta. Målnivå för 2016 var 8,0 för kunder som kontaktar Alecta och 7,7 för privatkunder som får sin första utbetalning från Alecta.	NKI 8,0 för kunder som kontaktat Alecta. NKI 7,2 för kunder som fått sin första utbetalning.
Hög kostnads-effektivitet	Alectas mål är att ha en kostnads-effektivitet i världsklass. Vi har genom vårt uppdrag alla förutsättningar att ha det.	Kostnaderna följs upp genom nyckeltal som förvaltningskostnadsprocent och kostnad per försäkrad. Då nyckeltalen påverkas betydligt av andra faktorer än driftskostnaderna översätts ambitionen till ett kostnadsmål i miljoner kronor. För 2016 var målnivån att driftskostnaderna inte skulle överstiga 890 miljoner kronor.	874 miljoner kronor
God avkastning och stark finansiell ställning	Alectas avkastning ska vara konkurrenskraftig, såväl på totalnivå som på tillgångsslagsnivå.	Vi följer upp hur vi över tid levererar avkastning i jämförelse med branschen. Den förmånsbestämda portföljens avkastning ska överstiga livbolagens branschgenomsnitt, exklusive Alecta, med 0,5 procentenheter i genomsnitt per år under den senaste femårsperioden.	Genomsnittlig avkastning de senaste fem åren uppgick till 8,9 procent, vilket var 1,3 procentenheter bättre än branschen.
		Avkastningen för den premiebestämda sparprodukten, Alecta Optimal Pension, ska överstiga Morningstars blandfondindex SEK aggressiv med 1,5 procentenheter per år.	Genomsnittlig avkastning de senaste fem åren uppgick till 12,5 procent, vilket var 4,1 procentenheter bättre än jämförelseindex.

” Alecta är idag det tredje mest kostnadseffektiva tjänstepensionsbolaget i världen.

Alecta och ITP

- Förmånsbestämd ålderspension i ITP 2
- Premiebestämd pension i ITP 1 – Förvaltsleverantör
- Sjukpension och premiebefrielse i ITP

Vår vision

Alecta antog för några år sedan visionen ”Världens mest effektiva tjänstepensionsbolag”. Det är en ambitiös vision, men fullt realistisk. Med över 2 miljoner kunder och ett förvaltat kapital på 774 miljarder kronor har vi stordriftsfördelar som betyder mycket för vår effektivitet. Om vi till detta lägger vår långa erfarenhet av försäkringsadministration, skadereglering och kundservice har vi alla förutsättningar att utmana de allra bästa i branschen. Inte bara i Sverige utan även globalt. För att säkerställa att vi är på rätt väg genomför vi löpande benchmarkingstudier av vår effektivitet och konkurrenskraft. Alecta är idag det tredje mest kostnadseffektiva pensionsbolaget i världen, enligt en global benchmarkingstudie (CEM) som vi deltar i. Vår vision är på god väg att bli vårt mål.

Ett annorlunda pensionsbolag

På många sätt är Alecta ett annorlunda pensionsbolag. Vi säljer inga fonder, erbjuder inte privatsparande och gör ingen reklam. Vi betalar inga provisioner, har ingen säljkår

Snabba fakta om Alecta

- Grundades 1917.
- Ägs av kunderna.
- Förvaltar bara kollektivavtalade tjänstepensioner.
- 389 anställda.
- 34 000 företagskunder.
- 2,3 miljoner försäkrade.
- 774 miljarder kronor i förvaltat kapital.
- En av Stockholmbörsens största ägare.
- En av Sveriges största fastighetsägare.
- Kapitalförvaltningskostnad 0,02 procent.
- Förvaltningkostnadsprocent 0,09 procent.
- Fakturerade under 2016 29,9 miljarder kronor i premier.
- Betalade under 2016 ut 19,8 miljarder kronor i pensioner.

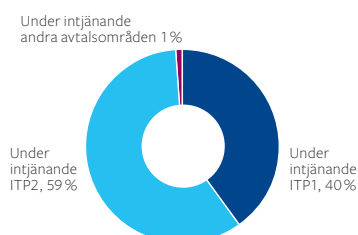
och inget dyrt kontorsnät. Vi bedriver kapitalförvaltning helt i egen regi och tror starkt på aktiv förvaltning. Vi undviker fördyrande mellanhänder och strävar efter enkelhet i allt vi gör.

Vår tydliga fokusering på vårt uppdrag, vår djupt rotade kostnadsmedvetenhet och våra stordriftsfördelar gör att vi kan hålla riktigt låga avgifter. Det gynnar våra kunder i form av lägre pensionskostnader för företagen och högre pensioner till de anställda.

PRIVATKUNDER HOS ALECTA

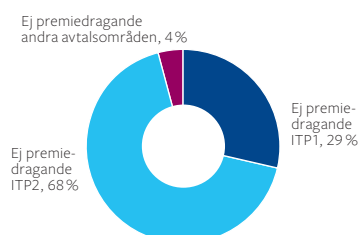
Under intjänande

Kunder vars arbetsgivare betalar in premier

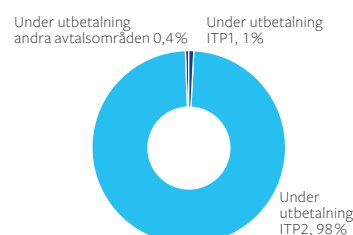
Ej premiedragande

Kunder som har tjänstepension i Alecta men som inte har pågående premieinbetalningar och som ännu inte börjat ta ut sin pension

Under utbetalning

Kunder som får pension utbetalad

Tjänstepensionsmarknaden

Tjänstepensionen har ett mycket konkret värde den dag kunderna går i pension eller blir långtidssjukskrivna. Att betala ut tjänstepension är att leverera kundvärde och Alecta är marknadens mesta pensionsutbetalare.

Utbetalad tjänstepension – kundvärdet

Under 2016 betalade Alecta ut cirka 20 miljarder kronor (19) till försäkrade i form av ålderspension och ersättningar till sjukskrivna och efterlevande.

Till de belopp som Alecta betalade ut till privatkunderna ska även läggas 1,3 miljarder kronor (1,5) från premiebefrielseförsäkringen. Den träder in och täcker arbetsgivarens pensionspremier för bland annat sjukskrivna anställda. Premiebefrielseförsäkringen är därför en direkt besparing för arbetsgivaren.

Flexibelt när kunder tar ut pensionen

De ITP-försäkrade som började ta ut sin tjänstepension under året använde sig i stor utsträckning av möjligheterna till flexibelt uttag av ITP-pension, som finns sedan 2007. Det hittills dominerande sättet att ta ut pension, livslångt och från 65-årsdagen, har minskat från 70 procent 2008 till 49 procent 2016.

Trenden att livslängden ökar har gett näring åt en oro för att nyblivna pensionärer tar ut tjänstepensionen under kort tid istället för livslångt. Oron gäller att många tappar pensionsinkomst senare och att de riskerar att ligga samhället till last. Vi ser visserligen en ökning av andelen som tar ut ITP kortare än livslångt, från 19 procent 2008 till 30 procent 2014, men därefter bröts trenden. Under 2016 valde 25 procent tidsbestämt uttag.

Samtidigt märks en förskjutning i längd på pensionsuttagen. Bland dem som 2008 hade tidsbestämt uttag av ITP valde 72 procent att ta ut den på kortast möjliga tid, fem år.

Andelen med femårigt uttag har sedan dess minskat för varje år och var förra året nere i 56 procent. Istället är det allt fler som väljer att ta ut pensionen på 15 eller 20 år, en andel som vuxit från knappt sju procent 2008 till 17 procent 2016.

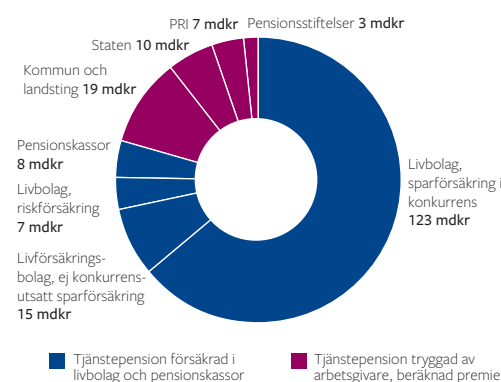
Tjänstepensionsmarknaden i premier

Vid sidan av lönen är tjänstepensionen en av de större utgiftsposterna för landets arbetsgivare. Under 2016 tryggades anställdas tjänstepensioner till ett värde av cirka 192 miljarder kronor (193). Merparten tryggades genom att arbetsgivare betalade försäkringspremier till livförsäkringsbolag eller pensionskassor, men ungefär en femtedel tryggades på annat sätt, vanligen genom att bokföra pensionslöften som skulder i företagets egna balansräkningar.

I offentlig sektor skuldförs förmånsbestämda tjänstepensioner. Inom privat sektor är det förmånsbestämd ITP 2, där vissa arbetsgivare väljer att trygga pensionsskulden i egen regi inom PRI-systemet, samt tryggande genom pensionsstiftelse. Detta tryggande motsvarade en premievolyum på 39 miljarder kronor (37), beräknad som om pensionerna istället hade tryggats genom försäkring.

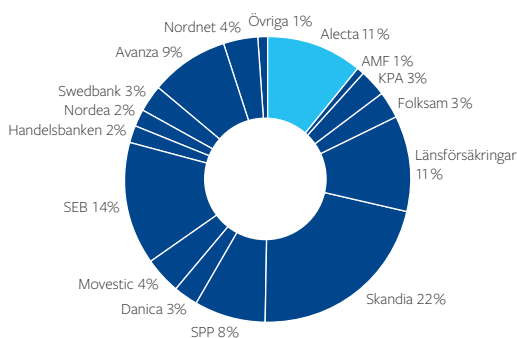
De faktiska premiebetalningarna för tjänstepensionsförsäkringar uppgick till 153 miljarder kronor (156). Merparten betalades in till liv- eller fondförsäkringsbolag, men cirka 8 miljarder kronor gick till pensionskassor. Ungefär 15 miljarder kronor av premierna som betalades in till livbolag avsåg tjänstepensionssparande som inte är konkurrensutsatt. Huvudsakligen handlar det om förmånsbestämd ITP 2 i Alecta.

TJÄNSTEPENSIONER, TOTALT
PREMIER MOTSVARANDE 192 MDKR 2016

Källa: Collectums månadsstatistik

KONKURRENSUTSATT TJÄNSTPENSION, EJ KRYSSVAL
PREMIER 65 MDKR 2016

Källa: Collectums månadsstatistik

Konkurrensutsatt tjänstepension

De konkurrensutsatta tjänstepensionspremierna som betalades till liv- och fondförsäkringsbolag summerade till 125 miljarder kronor (126). Alectas andel av konkurrensutsatt tjänstepension var 15 procent (13). Alectas konkurrensutsatta premier kommer både från kryssvalen, främst ITP 1 och ITPK, och från de delar av förmånsbestämd ITP 2 som är konkurrensutsatta. Hit räknas framför allt premier för försäkrade som har inkomster över tio inkomstbasbelopp.

Konkurrensen ser dock olika ut på olika delmarknader. Utanför kollektivavtalens valcentraler, de så kallade kryssvalen, är det i första hand frågan om marknader där arbetsgivaren avgör vilken tjänstepension som erbjuds de anställda och med vilken grad av valfrihet. Hit räknas till exempel frivilliga tjänstepensioner och individuella avtal, ibland tecknade direkt mellan arbetsgivare och försäkringsbolag men oftare via någon försäkringsförmedlare. Hit räknas även den så kallade tiotaggarmarknaden, där arbetsgivaren avgör om höglönade anställda får lämna förmånsbestämd ITP 2 för en annan pensionslösning. Tjänstepensionsmarknaden utanför valcentralerna genererade en premievolum på 65 miljarder kronor (70). Alectas andel var 11 procent.

Konkurrensutsatta kryssval

På kryssvalsmarknaden är det i första hand individen som kan välja hur tjänstepensionen ska förvaltas. Kollektivavtalsparter avgör vilka bolag och sparalternativ som är möjliga att välja mellan och valcentraler svarar för distributionen. På denna marknad, som hade en premievolum på 60 miljarder kronor (56), saknar många försäkrade både kunskaper om och intresse för att fatta beslut om kapitalplaceringar. Följaktligen avstår många från att välja. Detta hanteras emellertid genom att kollektivavtalsparterna lägger stor omsorg på att utse förvalet i de olika planerna och genom höga krav på de valbara produkterna. Den som inte väljer tilldelas en bra produkt medan den som önskar kan välja mellan prisvärda placeringar. Att betydande premier

går till förvalsbolagen blir en naturlig följd av ett obligatoriskt system.

Alectas andel av hela kryssvalsmarknaden var 18 procent (17) och Alecta Optimal Pension är valbart inom alla de stora kollektivavtalen. Det är dock inom ITP, där Alecta även utsetts till förval, som premievolumen blir betydande. ITP är också vårt huvudfokus och svarade för 98 procent av samtliga premier som betalades in till Alecta under 2016.

Kryssvalen i ITP

Kryssvalen ITP 1 och ITPK hade vid utgången av året 906 000 privatanställda tjänstemän (885 000), som kan välja förvaltare för sina tjänstepensionspremier. Alla väljer dock inte förvaltare. Vid årsskiftet var det 45 procent (44) som inte hade valt bolag för sin ITP 1 alternativt ITPK. Störst var andelen inom ITP 1, där 66 procent (66) inte gjort något eget val. Premierna till ITP 1 och ITPK uppgick sammanlagt till 18,1 miljarder kronor (16,0) under 2016. Alectas andel var 59 procent (58) i genomsnitt under året.

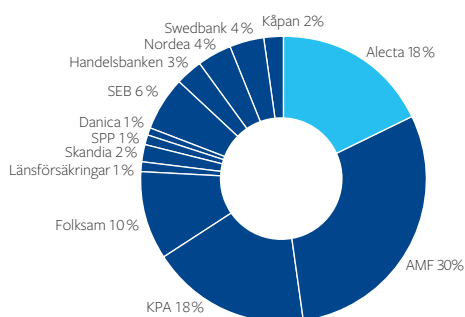
Tiotaggarmarknaden

Inom den förmånsbestämda planen ITP 2 har försäkrade med en årslön överstigande tio inkomstbasbelopp, så kallade tiotaggare, möjlighet att välja en annan pensionslösning om arbetsgivaren medger det. Dessa pensionslösningar kan se mycket olika ut beroende på vad den enskilde arbetsgivaren väljer att erbjuda sina anställda.

I december 2016 var antalet tiotaggare 125 000 personer, en minskning från 127 000 personer året innan. Andelen som valt en annan pensionslösning än förmånsbestämd ITP 2 var i december 43 procent (44).

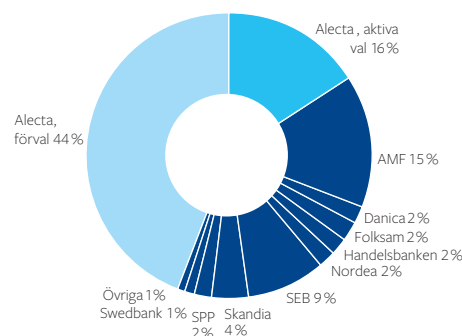
Under året valde cirka 2 900 tiotaggare (3 000) att lämna ITP 2. Trots att de så kallade tiotaggarlösningarna blivit allt mer ifrågasatta och att flera stora arbetsgivare inte längre tillåter nya tiotaggarval, valde nästan lika många som under tidigare år att lämna förmånsbestämd ITP 2.

KONKURRENSUTSATT TJÄNSTEPENSION, KRYSSVAL
PREMIER 60 MDKR 2016

Källa: Collectums månadsstatistik

KRYSSVAL, DELMARKNAD ITP
PREMIER 18 MDKR 2016

Källa: Collectums månadsstatistik

Hållbarhet är en del av vår affär

Alectas verksamhet främjar och utvecklar ett hållbart pensionssystem. Hållbarhet är därmed en naturlig del av vår verksamhet. Vi förvaltar pensioner med målet att ge bra avkastning och trygghet för våra kunder och vi har valt en förvaltningsmodell som innebär att vårt hållbarhetsarbete ger verklig effekt.

Alectas kapitalförvaltning är unik. Vi bedriver aktiv förvaltning av ett begränsat antal innehav vilket ger oss flera betydande fördelar jämfört med indexförvaltning. Inför varje investeringsbeslut görs en hållbarhetsgranskning av det specifika bolaget. Om vi väljer att investera i bolaget blir vi ofta en av de större ägarna vilket ger oss möjlighet att ha en tät dialog och påverka bolaget i önskad riktning.

Inom hållbara investeringar ligger vi långt framme och arbetar kontinuerligt med att utveckla vår förvaltningsmodell. Men vi behöver bli bättre på att kommunicera och förklara varför vår modell med aktiv förvaltning är bra ur ett hållbarhetsperspektiv, när den gängse modellen bygger på ett mycket stort antal innehav och en schablonmässig exkludering av vissa branscher och bolag. Vi har väl utarbetade strategier och rutiner för att säkra att vi långsiktigt kan leverera på vårt uppdrag.

Men hållbarhet rymmer mer än så. För oss handlar det om hur vi som bolag agerar gentemot våra intressenter; kunder, medarbetare, ägare, leverantörer, partner, men också hur vi som en viktig samhällsaktör agerar och bidrar till ett bra samhälle i framtiden. Här har Alecta mer att göra, framför allt i att strukturera och formulera mål för

Vårt hållbarhetsarbete kan ses utifrån tre perspektiv som bidrar på olika sätt. Alla tre delar i pyramiden är lika viktiga men den behöver byggas från grunden för att vara stabil.

” Vår syn på hållbarhet ger verklig effekt för framtiden

det arbete vi redan utför. Under 2016 har vi skapat en ny funktion för det övergripande hållbarhetsarbetet, inom avdelningen Kommunikation och hållbarhet. Denna kommer under det kommande året att fastställa övergripande mål och strategier, besluta om hur vi ska hantera och följa Agenda 2030 och FN:s 17 globala hållbarhetsmål, samt hur vi bättre ska mäta och följa upp vårt arbete.

Redan under 2016 har vi tackat ja till att delta i EU-kommissionens expertgrupp om Sustainable Finance.

Vår modell för aktiv förvaltning har väckt stort intresse inom EU. Dessutom har vi tackat ja till att leda en av Sidas arbetsgrupper kring FN:s hållbarhetsmål, avseende mål 8 om anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, och jag ser fram emot att personligen få leda den arbetsgruppen.

2017 blir därmed ett år när Alecta tar ytterligare ett stort steg för att bli ett ännu mer hållbart företag.

I enlighet med den globala standarden Global Reporting Initiative (GRI) utgår vårt arbete från en intressentdialog och en väsentlighetsanalys, som pekar ut fokus och prioriteringar. Under slutet av 2016 genomförde vi en utökad intressentdialog.

Vårt uppdrag och vår verksamhet handlar om att ta ansvar.

Det tar vi på allvar. När allt kommer omkring handlar det om vilket samhälle och vilken välfärd vi vill ha i framtiden.

Magnus Billing, vd

Våra väsentliga frågor

Väsentlighetsanalys

I Alectas hållbarhetsarbete har vi identifierat de frågor som är mest väsentliga för våra intressenter och för Alecta. Den senaste väsentlighetsanalysen genomfördes 2015. Under 2016 har vi, med utgångspunkt från tidigare analys, fokuserat på dialogen med Alectas intressenter. Analysen grundar sig på en löpande dialog med våra intressenter men också på omvärldsbevakning av regelverk, samhällsutveckling och andra företegel. Väsentlighetsanalysen vägleder Alecta i hållbarhetsarbetet och ligger till grund för vår rapportering.

De viktigaste hållbarhetsaspekterna har identifierats och prioriterats vid en workshop med representanter från Alectas verksamhet.

De prioriterade aspekterna grupperas under Alectas fyra huvudområden för hållbarhetsarbetet enligt tabellen nedan och beskrivs på följande sidor.

VÄSENTLIG ASPEKT	RISK	VÅRT ARBETE	OMRÅDE
God regel- efterlevnad	• Ekonomisk skada för Alecta • Alecta tappar tillstånd • Skada på Alectas varumärke/anseende • Minskat allmänt förtroende för välfärds- och det finansiella systemet	Ett pensionsbolag verkar i en noggrant reglerad miljö och regelverken uppdateras kontinuerligt. Vi lägger högsta vikt vid att följa lagar, föreskrifter, interna regler och god sed för att våra kunder ska känna sig trygga.	BETYDANDE SAMHÄLLS- AKTÖR Sid 15
Hög kund- integritet	• Skada på Alectas varumärke/anseende • Integritetskränkningar av individer • Ekonomisk skada för Alecta	Alecta hanterar stora mängder känsliga personuppgifter och andra kunddata. Vi gör vårt yttersta för att i alla lägen skydda våra kunders uppgifter.	
Bra pension till låg kostnad	• Förlust av förvaltsroll för Alecta • Skada på Alectas varumärke/anseende • Kunder flyttar från Alecta • Ökade kostnader för samhället	Vi undviker komplicerade lösningar, är kostnadsmedvetna och drar nytta av stordriftsfördelar så att vi kan vi erbjuda de lägsta avgifterna i branschen. För privatpersoner som sparar i premiebestämd pension har avgiften stor betydelse för hur stor pensionen blir i slutänden.	HÅLLBART PENSIONS- SYSTEM Sid 19
Ekonomiskt värde för många	• Allmänt lägre uppfattat värde av kollektivavtal • Alectas legitimitet ifrågasätts • Ökade kostnader för samhället	Genom att leverera en stabil och bra pension skapar Alecta ett värde för hela trygghetssystemet och samhällsekonomin. Därför har vi starkt fokus på våra övergripande affärsområden trygga och nöjda kunder, hög kostnadseffektivitet samt god avkastning och finansiell ställning.	
Ansvarsfulla investeringar	• Negativa effekter på samhälle och miljö • Ekonomisk skada för Alecta och därmed för Alectas kunder som är våra ägare • Skada på Alectas varumärke/anseende	Vi arbetar nära och i dialog med bolagen vi har investerat i samt deltar i valberedningsarbete. Vi granskar bolagens verksamhet utifrån hållbarhetsperspektiv som bland annat anges i Alectas ägarpolicy. Fastighetsinnehavet har en stor direkt miljöpåverkan som Alecta arbetar aktivt för att minimera.	ANSVARSFULLA INVESTERINGAR Sid 21
Kompetens- utveckling	• Ökad ohälsa bland Alectas medarbetare • Försämrade konkurrenskraft för Alecta • Alecta mindre attraktiv arbetsgivare • Högre personalomsättning på Alecta	Vi arbetar kontinuerligt med kompetensutveckling i syfte att säkerställa en fortsatt hög kompetensnivå inom samtliga avdelningar på Alecta. Vi arbetar med obligatoriska kompetensplaner, kunskapsseminarier, introduktionskurser till nyanställda samt regelbunden genomlysning av ITP-kompetensen.	LÅNGSIKTIG ARBETSGIVARE Sid 26

Den viktiga dialogen med våra intressenter

Vårt uppdrag innebär att vi har stor betydelse för många människors vardag. Under året har vi, utöver den strukturerade intressentdialogen, fört en öppen löpande dialog med våra intressenter. Det är viktigt för att förstå hur våra intressenter upplever Alecta och vilka behov de har. På så sätt kan vi utveckla verksamheten på ett ansvarstagande sätt. Allt för att förtjäna ett fortsatt förtroende att förvalta tjänstepension.

DEN LÖPANDE KONTAKTEN MED VÅRA KUNDER

VEM?

- 2,3 miljoner privatkunder
- 34 000 företagskunder

➔ Läs mer på sid 19

AKTUELLA ÄMNEN 2016:

- Trygg pension
- Låga kostnader
- Effektiv kapitalförvaltning
- Affärsetiskt agerande
- Ansvarsfulla investeringar

EXEMPEL PÅ ALECTAS RESPONS:

- Fokus på avkastning och låga förvaltningskostnader.
- Ökad transparens om hållbarhetsarbetet.
- Anslutna till PRI, initiativ för ansvarsfulla investeringar.

ALECTAS ROLL I SAMHÄLLET

VEM?

- Myndigheter
- Politiker
- Opinionsbildare
- Högskolor

➔ Läs mer på sid 15

AKTUELLA ÄMNEN 2016:

- Stabil pensionsförvaltning
- Kunskap om tjänstepensioner

EXEMPEL PÅ ALECTAS RESPONS:

- Bevaka och driva debatt för stärkta villkor för pensioner.
- Inom ramen för Gilla Din Ekonomi initierat projektet Pensionskunskap.
- Delta i expertgrupp för en hållbar finanspolitik inom EU.
- Delta i Sidas arbete med Agenda 2030.

DEN CENTRALA DIALOGEN MED VÅRA UPPDRAGSGIVARE

AKTUELLA ÄMNEN 2016:

- Ansvarsfulla investeringar
- Leverantörskedjan i aktieinnehaven

EXEMPEL PÅ ALECTAS RESPONS:

- Genomgång av Alectas investeringsstrategi och processer för att integrera hållbarhet i förvaltningen.
- Fältstudieresa till Elfenbenskusten för möten med lokala intresseorganisationer och leverantörer till portföljbolag.

ALECTAS MEDARBETARE

➔ Läs mer på sid 26

AKTUELLA ÄMNEN 2016:

- Jämställdhet på jobbet
- Utveckling och arbetsmiljö
- Effektiv resursanvändning
- Affärsetiskt agerande
- Ansvarsfulla investeringar
- Hållbarhetskrav på leverantörer

EXEMPEL PÅ ALECTAS RESPONS:

- Fokus på mångfald vid rekrytering.
- Ökad transparens om hållbarhetsarbetet.
- Ökade investeringar i gröna obligationer.

ALECTAS LEVERANTÖRER OCH SAMARBETSPARTNER

FRÄMST:

- Kollektivavtalsområdenas valcentraler
- Tjänsteleverantörer inom IT, fastighets- och kapitalförvaltning
- PRI Pensionsgaranti

➔ Läs mer på sid 17

EXEMPEL PÅ SAMARBETEN UNDER 2016:

- Effektiviserat och förbättrat hanteringen av sjuknämningar tillsammans med Collectum.
- Genomfört analys och utbildning tillsammans med PRI för att lyfta konsekvenser av lönevaxling.
- Vi har anslutit oss till den digitala brevlådan Kivra för att möta upp våra kunders önskemål om att läsa sina brev digitalt. Ett samarbete som främjar miljön och är kostnadseffektivt.

Betydande samhällsaktör

Pensioner är enkelt formulerat en uppskjuten lön som ska ge ekonomisk trygghet efter arbetslivet. Som tjänstepensionsbolag sköter Alecta även många av de riskförsäkringar som är relevanta under arbetstiden. Vi är stolta över att vara en viktig pusselbit i Sveriges välfärdssystem. Vår verksamhet har stor betydelse för många företag och privatpersoner, nu och i framtiden.

Alectas verksamhet bygger på ett långsiktigt ansvar. Ända sedan starten 1917 har vi strävat efter att ge människor ekonomisk trygghet under och efter arbetslivet. Det genom-syrar allt vi gör; hur vi hushåller med resurser, hur vi håller kostnader nere och hur vi alltid utgår från kundperspektivet. Vår strävan är också att vara en ansvarsfull förvaltare och skapa en långsiktigt hög avkastning i de investeringar som krävs för att trygga pensioner. Vi vill vara världens mest effektiva pensionsbolag. För oss är det en självklarhet eftersom våra ägare är våra kunder och pengarna vi förvaltar tillhör dem. Vi ägs av 2,3 miljoner privatkunder och 34 000 kundföretag.

Tjänstepensioner kompletterar

Våra produkter tar vid där samhällets skyddsnät slutar. Tjänstepensionen kompletterar den allmänna pensionen. Idag har cirka nio av tio svenskar i yrkesverksam ålder kollektivavtalad tjänstepension att se fram emot. Det som förr sågs som ett komplement är idag en viktig del av ekonomin för en pensionär. Utöver ålderspensionen ger Alecta skydd till kunderna vid långvarig sjukfrånvaro och vid dödsfall.

Trygghet skapas genom hög avkastning

Våra investeringar är viktiga för att trygga pensioner och försäkringar. För våra privatkunder leder avkastningen till högre pension i de fall man som sparare bär risk, det vill säga vid premiebestämd försäkring. I de fall företaget bär risken, det vill säga vid förmånsbestämd försäkring,

Våra ägare är våra kunder och pengarna vi förvaltar tillhör dem.

Vi ägs av:

2,3 miljoner
privatkunder och

34 000 kundföretag

används avkastningen till den pension som är utlovad och till lägre premier för arbetsgivaren. Våra investeringar innebär också att pensionspengar arbetar som riskkapital i samhället där noterade företag kan få hjälp att växa. Vi investerar också i form av utlåning till företag och stater genom köp av obligationer och statspapper. Alecta är också en betydande placerare i gröna obligationer.

Kunskapen behöver fördelas mer jämnt

Alectas samhällspåverkan grundar sig på det vi har stor kunskap om – pensioner och sparande. Marknaden för pensioner är i obalans och köpare och säljare av pensionssparande möts inte på lika villkor. Här finns en rad brister som vi uppmärksammar och försöker rätta till. Den främsta är att säljaren har ett kunskapsövertag, bland annat på grund av ett snårigt avgiftssystem som leder till för höga avgifter. Kunskapsövertaget beror också på att pension som produkt kan utvärderas först långt efter köpet. Inte sällan möter vi konsumenter vars pension omärkt eroderats av höga avgifter. Och när engagemanget är kortsiktigt finns en grogrund för exploatering.

Alecta tar konsumentintresset på allvar och har därför inrättat rollen pensionsekonom. Sedan tio år har pensions-ekonomen på Alecta mandat att utmana pensionsbranschen, även Alecta, och överföra kunskap till köparsidan – konsumenterna. Alectas påverkansarbete genomsyras också

Betydande samhällsaktör, *forts.*

av detta perspektiv. Beslutsfattare och politiker ska kunna lita på att vi alltid tar hänsyn till konsumentperspektivet. Vi tar hänsyn till våra ägare, som alla andra företag.

Ökad kunskap bidrar till en sund marknad

Alecta står på konsumentens sida i en bransch som tyvärr ofta har andra drivkrafter än verklig kundnytta. Vi delar med oss av vår erfarenhet och försöker bidra till en fakta-baserad och balanserad diskussion om pensionsfrågor. Alecta träffar regelbundet politiker och opinionsbildare, deltar i debatter och har kontakter med media med målet att verka för starkare konsumentskydd.

För att öka konsumenternas kunskap om pensioner deltar vi i Finansinspektionens nätverk Gilla Din Ekonomi, ett utbildningssamarbete mellan myndigheter och finansbranschen. Inom ramen för Gilla Din Ekonomi har vi initierat projektet Pensionskunskap. Projektet innebär att Högskolan Dalarna, Högskolan i Skövde och Högskolan Kristianstad erbjuder kursen Pensionskunskap i högskolornas personalvetarprogram. Utbildningen är den första i sitt slag. De första studenterna gick kursen 2015 och under 2016 expanderade Pensionskunskap till ekonomprogrammet på Högskolan Kristianstad och personalvetarprogrammet på Linnéuniversitetet. Projektet är viktigt eftersom personalvetare och ekonomer ofta är de som handlar upp pensioner till anställda på företag som saknar kollektivavtal. Vi ser stora avgiftsskillnader mellan upphandlad kollektivavtalad pension och upphandlade pensionslösningar utanför kollektivavtalen. De högre avgifterna för samma pensionsutfall betalas både av arbetsgivaren och av de anställda.

Vår pensionsekonom är också engagerad i jämställdhetsfrågor. Alectas rapport *Deltidsfällan – hur en ojämställd arbetsmarknad ger ojämställda pensioner* visar tydligt deltidens negativa effekter på pensionen och fick ett stort genomslag i debatten under 2016. Vi har också lyft fram hur viktig inträdesåldern i arbetslivet är för pensionens storlek. Ett sent inträde på arbetsmarknaden har stor påverkan på den framtida pensionen, ofta lika stor som effekten av att gå i pension senare.

Hög kundintegritet

Alecta hanterar en stor mängd känsliga personuppgifter och det är centralt att följa lagstiftning och branschöverenskommelser om hantering av personuppgifter, men även att göra egna risk- och sårbarhetsanalyser. Alecta arbetar systematiskt med informationssäkerhet, där bland annat utbildning av medarbetare i hantering av personuppgifter är en viktig del.

Alecta har ett personuppgiftsombud som säkerställer att Alecta följer personuppgiftslagen och som är företagets kontaktperson gentemot Datainspektionen. Personuppgiftsombudet utses av vd och rapporterar till chefen för Alectas Riskenhet. Alecta utser också två personuppgiftssamordnare som bistår personuppgiftsombudet. Under 2016 har arbetet med att analysera EU:s dataskyddsförordning påbörjats för att säkerställa att nödvändiga ändringar hin- ner genomföras till dess att det nya regelverket börjar tillämpas i maj 2018.

Miljöpåverkan och leverantörskedja

Medvetenheten om hur vi påverkar miljön och hur vi använder våra resurser är viktig för Alecta. Vår verksamhet har en direkt påverkan på miljön genom exempelvis uppvärmning av kontor, elförbrukning, pappersförbrukning och återvinning. Precis som andra tjänsteföretag är Alectas direkta miljöpåverkan låg i jämförelse med den indirekta påverkan vi har som ägare, vilken beskrivs i avsnitten Aktieportföljens koldioxidavtryck på sidan 23 och Hållbar fastighetsägare på sidorna 23–24.

En av Alectas största kostnadsposter är inköp av varor och tjänster. Alectas inköbspolicy syftar till att uppnå hög kostnadseffektivitet och säkerställa god affärsetik. Vid val av leverantör betonar vi vikten av kollektivavtal och tar hänsyn till leverantörens hållbarhetsarbete och åtgärder för att motverka mutbrott. I moderbolaget utvärderar vi våra svenska leverantörer varje år och kontrollerar bland

annat mot Skatteverkets register. Under 2017 kommer vi att utöka granskningen genom att även kontrollera de 25 största utländska leverantörerna till moderbolaget.

Vi köper varje år varor och tjänster från drygt 600 leverantörer för cirka 560 miljoner kronor. Leverantörerna består främst av valcentraler och tjänstleverantörer inom IT och kapitalförvaltning, inklusive fastighetsförvaltning. De tre största leverantörerna stod för 58 procent av inköpsvolymen under 2016. Leverantörer till placeringsportföljens fastigheter följs upp inom ramen för investeringsverksamheten och ingår därför inte här.

God regelefterlevnad

Alecta verkar i en sektor som präglas av omfattande regelverkskrav. Verksamheten är tillståndspliktig och underkastad tillsynsmyndigheternas bevakning av att Alecta följer gällande regelverk. Förändringarna i regelverket har varit omfattande under de senaste åren och ett stort arbete har lagts ned på att försöka påverka utformningen så att de är anpassade till den typ av verksamhet som Alecta bedriver. Mycket arbete har även lagts på att anpassa Alectas verksamhet till kraven.

De kommande åren står Alecta inför ett flertal nya europeiska och svenska regelverksförändringar som kommer att kräva omfattande arbete såväl internt som externt. Arbetet är prioriterat för ett bolag med Alectas uppdrag. För mer information se avsnittet om regelefterlevnad på sidan 29.

Alecta tar konsumentintresset på allvar. Vår pensionsekonom har en viktig roll som talesperson och opinionsbildare.

Läs mer om Alectas Pensions-ekonom på nästa sida

På kundernas sida i debatten

Genom Alectas pensionsekonom delar vi med oss av vårt kunnande om tjänstepensioner. Vi brinner också för att stärka konsumenternas ställning och driver på för bättre villkor för pensionsspararna.

Eva Adolphson har alltid haft i sin arbetsbeskrivning att stå på spararnas sida. Nu blir Eva själv heltidskund hos Alecta när hon går i pension. Mest känd är Eva för sin banbrytande rapport *Rovdriften på pensionssparare* som öppnade mångas ögon för hur höga avgifter kan gröpa ur stora delar av pensionsparandet. Eva har också varit aktiv i debatten om kvinnors pensioner och har ofta anlitats som expert när tidningarna skrivit om pensioner. På senare tid har Eva engagerat sig i att föra in pensionskunskap på schemat för personalvetare på högskolan. Men den drygt tioåriga traditionen med en pensionsekonom på spararnas sida tar inte slut med Evas pensionering eftersom **Staffan Ström tar över som Alectas nye pensionsekonom:**

– Jag drivs av att göra pensioner enklare att förstå och av att stärka pensionsspararnas självförtroende. Många bär på pensionsångest alldeles i onödan och det vill jag ändra på, säger Staffan Ström.

Staffan har drygt 15 års erfarenhet av att arbeta med tjänstepensioner och har arbetat bland annat som föreläsare, som chef för Alectas företagskundservice och nu senast som informationschef. Genom åren har Staffan skaffat sig

en djup kunskap om pensioner och har sett en hel del exempel på hur pensionsparare hamnat i kläm.

– Tyvärr är det inte alla i finansbranschen som sätter kundernas intressen främst. Många har starka egna ekonomiska intressen. Därför är det så befriande att få arbeta för kundägda Alecta. Alla värden vi skapar går ju direkt till våra kunder, och allt vi gör syftar till att göra det bättre för dem.

Rollen som pensionsekonom handlar om att på djupet sätta sig in i sådant som till exempel effekterna av deltidsarbete, ett tidigare inträde i arbetslivet, hur olika pensionsåldrar slår och inte minst i den enorma effekt avgifter har på pensionen. Nästa steg är att berätta om insikterna på ett sätt som alla kan förstå och ta till sig. Det gör pensions ekonomen genom att synas i media, medverka i utredningar och paneler, genom att träffa forskare och politiker och genom att hålla utbildningar och föreläsningar.

Pensionsekonomen tar också fram rapporter som belyser vissa frågor lite extra. På senare tid har rapporterna *”Deltidsfällan”*, *”Läcker din pension?”*, *”Ett långt arbetsliv börjar tidigt”* och *”I huvudet på en blivande pensionär”* blivit särskilt uppmärksammade.

Foto: Rickard Källström, Kontinent

Hållbart pensionssystem

I Sverige är trygghet vid sjukdom och efter pensionering en central del av samhällskontraktet – överenskommelsen mellan samhället och medborgarna. Med minskad allmän pension och försämrade avdragsrätt för privata pensioner ökar tjänstepensionens betydelse för pensionssystemet och för samhället.

Det är inte bara viktigt att pensionssystemet fungerar när medborgarna går i pension, utan att de under hela livet känner trygghet att det ska fungera i framtiden. Därför är Alectas hantering av kundrelationerna en viktig del av vårt uppdrag och viktigt för förtroendet för samhällskontraktet.

Att arbeta med pensioner är ett långsiktigt åtagande. Vår relation med en privatkund kan pågå mer än 60 år. Med företag kan relationen vara ännu längre. Vi ska säkerställa att pensionskapitalet förvaltas effektivt och ansvarsfullt så att pengarna finns när de behövs. Solvens är måttet på vår finansiella styrka och hur väl tillgångarna räcker till för våra åtaganden. Det ger också en bild av vilken handlingsfrihet vi har i kapitalförvaltningen. Vid utgången av 2016 var Alectas solvensgrad 166 procent, väl över det lagstadgade kravet på 104 procent för traditionell försäkring.

Alectas uppdrag är att ge tjänstepensionsförmånen ett så stort värde som möjligt för våra företags- och privatkunder. Det gör vi genom kvalitativ kundservice, effektiv pensionsadministration och konkurrenskraftig avkastning på de pensionspengar vi fått förtroendet att förvalta. Vi skapar också värde genom att bidra till ökad kunskap om tjänstepension, i samhället och för våra kunder.

Bra pension till låg kostnad

Alecta hör idag till världens mest kostnadseffektiva tjänstepensionsförvaltare. Genom att undvika komplicerade lösningar, vara kostnadsmedvetna och dra nytta av stordriftsfördelar kan vi erbjuda de lägsta avgifterna i branschen. För pensionsprodukter har vi 0,06 i förvaltningskostnadsprocent och 0,02 procent i kapitalförvaltningskostnader. Vår effektiva hantering av pensionsprodukter, sjukförsäkring och efterlevandeskydd betyder mycket för att hålla nere företagets tjänstepensionskostnader. Inom premiebestämd pension bidrar de låga avgifterna till en bra pension för privatkunderna. God avkastning över tid är en annan förutsättning för bra pension. Alectas premiebestämda

0,06 i förvaltningskostnadsprocent för pensionsprodukter, exklusive valcentralskostnader

0,02 i kapitalförvaltningskostnadsprocent

produkt, Alecta Optimal Pension, har inom traditionell försäkring haft bäst avkastning i ITP sedan starten 2007.

Ekonomiskt värde för många

I Alectas verksamhet måste man titta på skapat och fördelat värde i ett långsiktigt perspektiv. Det värde som skapas under året kommer att fördelas under många år framöver och det värde som har fördelats under året har arbetats upp under tidigare år. Alecta skapar ekonomiskt värde genom att leverera god avkastning över tid. Under 2016 uppgick Alectas kapitalavkastning, före avdrag för driftskostnader, till 37,8 miljarder kronor (39,3) vilket kommer att sparas för framtida utbetalningar.

Det värde Alecta skapar kommer framför allt kunderna till godo i form av högre försäkringsersättningar och återbäring. Utöver det betalar vi även ersättning till medarbetare, leverantörer och samarbetspartner samt skatter och avgifter till staten.

Under 2016 betalade vi ut sammanlagt 19,8 miljarder kronor (19,2) till våra privatkunder. Merparten, 16,8 miljarder kronor (16,3), var ålderspension. Utbetalningarna för sjukpension, en mindre men viktig förmån som betalas ut i händelse av längre sjukdom under arbetslivet, var 1,5 miljarder kronor (1,5) under 2016. 1,5 miljarder kronor (1,5) betalades ut i form av ersättning till efterlevande.

Alecta skapar också nytta för arbetsgivare och deras anställda genom premiebefrielseförsäkringen som tar över premiebetalningar vid sjukdom och i vissa fall vid föräldraledighet. Under 2016 betalades 1,3 miljarder kronor (1,2) ut i premiebefrielseförsäkring.

SAMHÄLLESEKONOMISKT VÄRDE, Koncernen (mkr)			
	2016	2015	2014
Ekonomiskt värde, skapat			
Kapitalavkastning, före avdrag för driftskostnader ¹⁾	37 783	39 252	76 078
	37 783	39 252	76 078
Ekonomiskt värde, fördelat			
Försäkringsersättningar till kunder	-19 786	-19 235	-18 759
Premiebefrielse till företagskunder	-1 882	-1 765	-1 482
Återbäring i form av fribrevsuppräknings och premiereduktion	-3 638	-2 796	-10 977
Löner och ersättningar till medarbetare	-409	-385	-379
Till leverantörer och samarbetspartner	-451	-496	-513
Avkastningsskatt och inkomstskatt i Sverige och utlandet samt sociala avgifter för anställda	-3 414	-1 790	-1 705
	-29 581	-26 467	-33 815

¹⁾ Realiserade vinster/förluster ingår med 4 074 miljoner kronor (2015: 1 441, 2014: 37 530).

Hållbart pensionssystem, *forts.*

Arbetsgivarna har även ett stort intresse av att Alecta, genom en välskött kapitalförvaltning och effektiv administration, kan ge valuta för inbetalda premier.

Under 2016 tilldelade Alecta företagen återbäring i form av premiereduktioner på totalt 3,6 miljarder kronor. Återbäringen speglar det överskott som uppstått genom bland annat ett lägre skadefall och en högre avkastning än förväntat.

UTBETALNINGAR TILL PRIVATKUNDER UNDER 2016¹⁾

Ålderspension

Antal personer	Belopp i kronor
533 000	16 759 000 000

Ersättning till efterlevande

Antal personer	Belopp i kronor
50 000	1 517 000 000

Ersättning vid längre sjukdom

Antal personer	Belopp i kronor
45 000	1 511 000 000

¹⁾ Beloppen inkluderar även utbetalad återbäring

Alectas långsiktiga mål
finns beskrivna på sidan 8

Nöjda kunder

Det är avgörande att våra kunder är trygga, nöjda och har förtroende för Alecta. Samtidigt vet vi att intresset för pensioner är lågt och att många inte känner till vem som förvaltar deras tjänstepension eller ens om de har någon. Vi strävar hela tiden efter att bättre förstå våra kunders behov och hur de upplever Alecta.

Varje dag möter vi våra kunder i vår kundservice, på vår hemsida och genom andra personliga kontakter. Genom en öppen dialog med våra kunder kan vi utveckla verksamheten på ett bra och hållbart sätt och möta kundernas behov.

Två gånger per år genomför vi undersökningar enligt modellen Nöjd Kund Index (NKI) där våra privat- och företagskunder betygsätter servicen i kanalerna: telefon, mejl och inloggade sidor på alecta.se. Vi arbetar kontinuerligt med förbättrad information, ökad begriplighet, ökad tillgänglighet via digitala kanaler och med olika självbetjäningstjänster. Resultatet i NKI-undersökningen för 2016 var 8,0 (8,1) för de kunder som varit i kontakt med Alecta, vilket var i nivå med målet. Däremot nådde vi inte målet på 7,7 för de kunder som fått sin första utbetalning, där utfallet blev 7,2 (-).

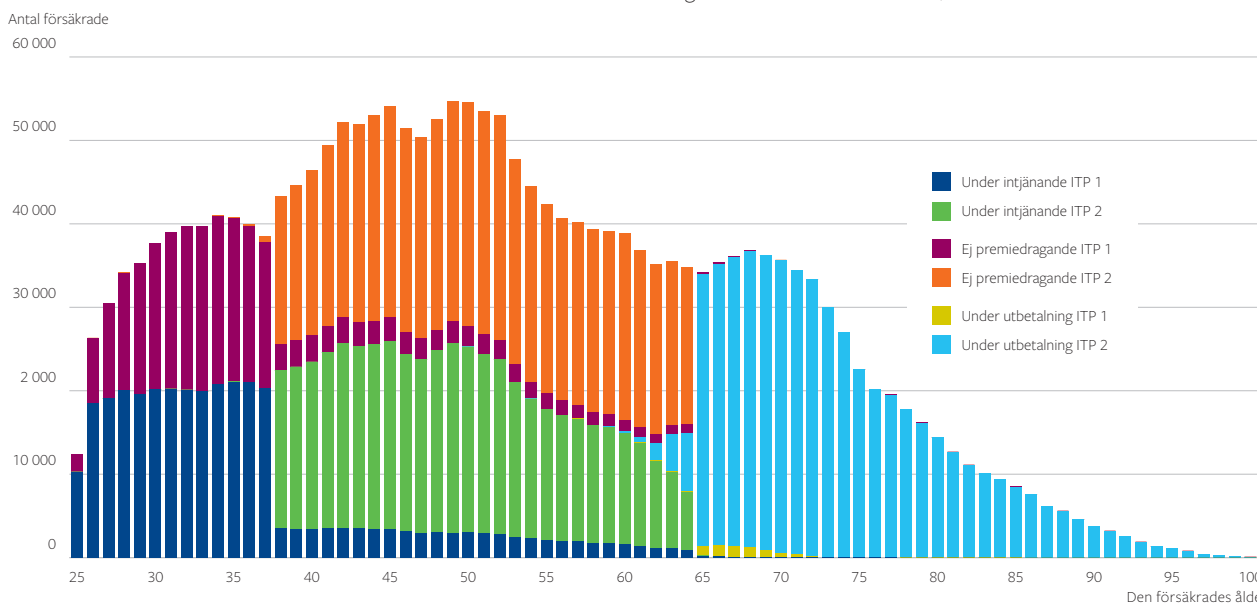
Under 2016 betalade vi ut sammanlagt

19,8 miljarder kr
till våra privatkunder.

ANTAL ITP-FÖRSÄKRADE MED ÅLDERSPENSION HOS ALECTA

Alectas kärnaffär är ITP-planen. Endast 8 procent av kunderna finns idag inom andra avtalsområden, men de blir allt fler.

Källa: Alecta

Ansvarsfulla investeringar

Alecta investerar i ett fåtal noga utvalda innehav. Med ett totalt kapital på cirka 770 miljarder kronor är Alecta en betydande internationell pensionsförvaltare och en av de absolut största aktörerna på den svenska finansmarknaden.

Alectas placeringar
per 31 december 2016

→ 770 000 000 000 kronor

Vi är en av de största ägarna av svenska börsföretag, en av Sveriges största fastighetsägare och den femte största pensionsfonden i Europa. Genom placeringsverksamheten påverkar vi hållbarhetsarbetet i de bolag vi investerar i.

Vi utövar ägarinflytande bland annat genom att rösta på bolagsstämmor och genom att delta i valberedningsarbete. Vår ambition är att verka för ett långsiktigt värdeskapande i företag och samhället i stort. Alecta anser att ett sunt förhållningssätt till miljö, affärsetik och sociala frågor är en förutsättning för att bolag ska kunna uppnå en uthålligt god konkurrenskraft och hållbar lönsamhet.

Investeringar i få utvalda bolag

Alectas modell är att investera i ett fåtal noga utvalda börsnoterade bolag. Vid årsskiftet bestod aktieportföljen av drygt 100 noterade aktieinnehav som redovisas på alecta.se. Bolagen ska ha en affärsmodell som vi förstår och som vi tror bidrar till att våra kunders pensionskapital växer. För att kapitalet ska investeras i långsiktigt hållbara verksamheter har Alectas styrelse beslutat om en ägarpolicy. Policyn tar sin utgångspunkt i att de bolag som Alecta investerar i ska följa de internationella konventioner och överenskommelser som Sverige som stat har undertecknat. Här ingår konventioner om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsrätt, korruption och kontroversiella vapen, samt initiativ som FN:s Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella bolag. Alectas portfölj innehåller bara bolag som följer sådana internationella konventioner.

Egen och aktiv portföljförvaltning

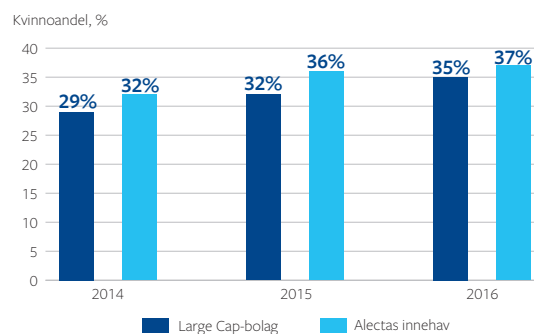
Alecta kan hålla mycket låga driftskostnader tack vare att vi har tagit bort dyra mellanhänder. Vi förvaltar kundernas pensionskapital i egen regi och bedriver enbart aktiv förvaltning. Det innebär att vi placerar fritt från index och att varje investering är ett resultat av noggrann egen analys. Alecta placerar i noga utvalda aktier, räntebärande värdepapper och fastigheter i Europa och USA. Alecta har personliga och kontinuerliga möten med i princip alla bolag som ingår i vår portfölj.

Under 2016 har vi fortsatt att investera i gröna obligationer där kapitalet används till olika miljöprojekt. Alectas investeringar i gröna obligationer var drygt 7 miljarder kronor vid utgången av 2016. En egen och aktiv förvaltning med genomtänkt riskspridning ökar möjligheten till hög avkastning. Portföljens sammansättning redovisas på sidan 38 och på alecta.se.

Aktivt ägande

Alecta är en aktiv ägare som påverkar de bolag vi investerar i, främst genom att säkra kompetens och mångfald i styrelser, vilket vi gör via valberedningar. Under 2016 röstade vi på årsstämmorna i alla bolag där vi äger aktier utom

ANDEL KVINNOR I BÖRSSTYRELSE

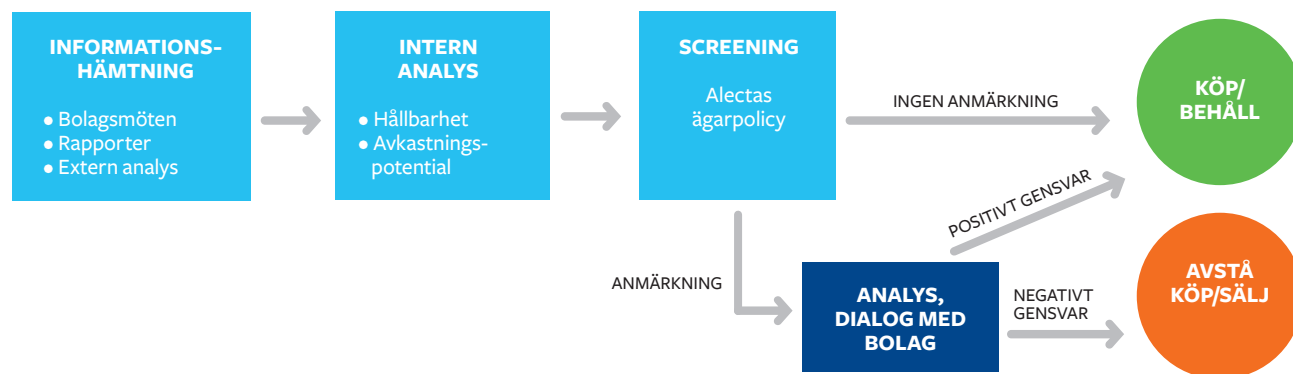
Andel kvinnliga stämmovealda styrelseledamöter, exklusive vd, i bolag där Alecta sitter i valberedningen, jämfört med genomsnittet för Large Cap-bolagen i enlighet med AP2:s kvinnoindex.

104 aktieinnehav...

... i Alectas aktiva förvaltning, 2016

→ Få och stora innehav ger god möjlighet till påverkan

ALECTAS INVESTERINGSPROCESS

ett. Sedan mitten av 1990-talet har Alecta deltagit aktivt i valberedningar i svenska noterade bolag och byggt upp ett gediget kunnande om valberedningsarbete. När Alecta medverkar i valberedningar utgår vi från vårt långsiktiga åtagande som ägare och vår framtidstro på bolagen. Arbetet sker med ambitionen att styrelsen i de aktuella bolagen ska ha bästa möjliga sammansättning. Särskilt fokus läggs på att öka andelen kvinnor i styrelserna. Inför stämposäsongen 2016 deltog Alecta som ägare i 19 valberedningsprocesser.

Vår beslutsprocess vid investeringar

Alectas beslutsprocess vid investeringar omfattar både intern och extern analys där hållbarhet är ett kriterium. Processen tillämpas på samtliga aktie- och kreditinvesteringar, vilket utgör drygt 70 procent av de totala tillgångarna.

Informationshämtning och intern analys

Investeringsprocessen inleds med en granskning av bolaget ur ett hållbarhetsperspektiv. Vi bedömer bland annat om affärsmodellen är hållbar, vårt förtroende för ledningen och hållbarhetsrisker relaterade till bolaget eller branschen. Till hjälp vid hållbarhetsanalysen använder vi information från

Sustainalytics, ett bolag specialiserat på hållbarhetsanalyser. Vi gör också en finansiell analys för att bedöma bolagets avkastningspotential, där bedömning av risknivån ingår.

Alecta för alltid en dialog med innehavsbolagen och de bolag vi planerar att investera i. Till skillnad från många andra aktörer träffar vi representanter från samtliga innehavsbolag. Genom dialogen får vi bättre förståelse för hur bolagen sköts och kan resonera kring hållbarhetsfrågor.

Screening av potentiella innehav

Inför varje beslut om investeringar i nya bolag görs en särskild kontroll av analysföretaget GES Investment Services som undersöker om bolaget följer internationella konventioner och normer. Alecta avstår från investeringar i bolag som bryter eller misstänks bryta mot konventionerna.

Screening av befintliga innehav

Alectas innehav screenas utifrån ägarpolicy. Screeningen görs löpande och i fördjupad form två gånger per år med hjälp av GES. Vid en anmärkning kontakter Alecta bolaget för en dialog om områden där bolaget behöver vidta åtgärder. Om dialogen inte bedöms leda till önskat resultat säljs

Initiativ och samarbeten

Alecta är medlem i flera samarbeten och branschinitiativ. Syftet är att möjliggöra samarbete med andra investerare i hållbarhetsfrågor och förstärka våra möjligheter till bra dialoger med de bolag vi investerar i.

PRI (Principles for Responsible Investment)	FN:s Principer för ansvarsfulla investeringar är ett globalt initiativ för institutionella investerare. Genom undertecknandet förbinder sig Alecta att integrera sex principer gällande ansvarsfulla investeringar i verksamheten.
CDP (tidigare Carbon Disclosure Project)	Genom att stödja CDP:s arbete vill investerare driva på bolagens transparens och miljöredovisning samt få bolag att arbeta aktivt för att minska miljöpåverkan.
Hållbart Värdeskapande	Samarbete bland de största svenska institutionella investerarna med syfte att lyfta fram betydelsen av att företag arbetar strukturerat med hållbarhetsfrågor.
Institutionella ägares förening (IÄF)	Förening med syfte att underlätta samarbetet med att utveckla bästa praxis inom ägarstyrning och för att påverka vidareutvecklingen av Svensk kod för bolagsstyrning.
The Montreal Pledge	Initiativ där investerare förbinder sig att mäta och redovisa klimatavtrycket i sina investeringar.
EU-kommissionens expertgrupp om Sustainable Finance	Alecta deltar i en expertgrupp med uppdrag att ta fram förslag till EU-kommissionen på politiska åtgärder för att uppfylla Parisöverenskommelsen och uppnå FN:s hållbarhetsmål.
Arbetsgrupp Sida	Alectas vd leder en arbetsgrupp kring FN:s hållbarhetsmål nr 8, som avser anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Ansvarsfulla investeringar, forts.

innehavet. Under 2016 har vi haft fem dialoger till följd av misstänkta brott mot ägarpolicy och ytterligare cirka tio hållbarhetsrelaterade dialoger med andra bolag. Ett urval av våra dialoger redovisas på alecta.se.

Aktieportföljens koldioxidavtryck

Genom att mäta aktieportföljens koldioxidavtryck får vi kunskap om enskilda bolags och branschens utsläpp. Koldioxidavtrycket ger även underlag för att bedöma vissa klimatrelaterade finansiella risker såsom priset på koldioxid. Koldioxidmätningarna utgör också grund för Alecta som förvaltare att påverka företagen till minskade utsläpp, till exempel genom krav på utsläppsminskningsmål, riskhantering, affärsstrategier och transparens.

Koldioxidavtrycket mäter dock inte investeringarnas totala klimatpåverkan eftersom alla utsläpp inte inkluderas, utsläppsdata inte alltid är fullständiga och klimativänliga insatser såsom besparingar av utsläpp genom produkter och tjänster inte räknas in. Koldioxidavtrycket mäter inte heller aktieportföljens totala klimatrisk, såsom fysiska risker vid extremt väder eller konsekvenser av förändrad lagstiftning kring energieffektivisering.

Vår mätning av aktieportföljens koldioxidavtryck omfattar alla bolag i aktieportföljen per 31 december 2016. Marknadsvärdet på aktieportföljen var drygt 337 miljarder kronor, eller 44 procent av den totala placeringsportföljen. För Alectas aktieportfölj har koldioxidavtrycket minskat 2016 jämfört med 2015. Det är till stor del en följd av att Alecta har fortsatt att minska eller sålt av ett antal koldioxidintensiva innehav under året. Av Alectas aktieinnehav publicerar 70 procent (70) sina utsläppssiffror. Det motsvarar cirka 86

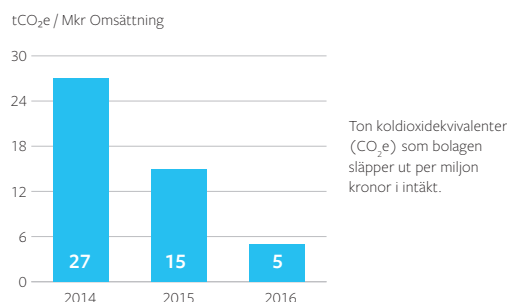

procent (88) av aktieportföljens marknadsvärde. För resterande innehav har analysföretaget South Pole Group uppskattat utsläppssiffrorna.

Hållbar fastighetsägare

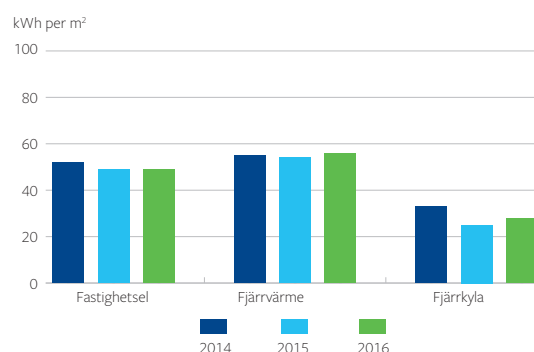
Alecta äger fastigheter både i Sverige och utomlands. De direktägda fastigheterna utomlands har sålts under 2016 och början av 2017 och kvar finns indirekt ägda fastigheter utomlands till ett värde av runt 15 miljarder kronor. I Sverige är vi en betydande fastighetsägare med ett totalt marknadsvärde för fastigheterna om drygt 35 miljarder kronor, mot-

KOLDIOXIDAVTRYCK, ALECTAS AKTIEPORTFÖLJ

Utsläppsmätningarna följer den globala redovisningsstandarden GHG-protokollet och baseras på senast tillgängliga koldioxiddata för direkta (Scope 1) och indirekta utsläpp i samband med förbrukning av energi (Scope 2). Utsläppen av växthusgaser mäts i termer av koldioxidekvivalenter (CO₂e). Det är en måttenhet som gör det möjligt att mäta olika växthusgaser på samma sätt.

ENERGIFÖRBRUKNING, ALECTAS SVENSKA FASTIGHETSBESTÅND

Förbrukning av kWh per m² (uthyrd yta) i Alectas svenska fastighetsbestånd. I jämförelsesyfte ingår bara fastigheter som ägts under hela jämförelseperioden 2014–2016. Därmed har siffrorna som rapporterades i föregående årsredovisning korrigerats något. Indirektägda fastigheter och bostäder ingår inte i jämförelsen.

” Vi äger 15 fastigheter, till ett värde av 10,3 miljarder kronor, som har någon form av miljöcertifiering.

Alectas fastighet Mektagonen på Mölndalsvägen i centrala Göteborg är GreenBuilding-certifierad. Fastigheten hyser både kontor, hotell och butiker.

svarande 5 procent av våra tillgångar. Fastighetsinnehavet gör att Alecta har en stor direkt påverkan på miljön, exempelvis genom energiförbrukning, materialanvändning och avfallshantering. Alecta är medlem i Sweden Green Building Council som driver hållbarhetsarbete inom bygg- och fastighetsbranschen. Vi sätter och följer regelbundet upp miljömål för våra externa fastighetsförvaltare och de entreprenader vi deltar i. Dessutom ställs miljökrav vid upphandlingar av drifts- och underhållsarbete. En miljöansvarig utses för respektive uppdrag och specifika mål bestäms i en särskild miljöhandlingsplan. Planen, som kontinuerligt följs upp och revideras, innehåller mål som exempelvis krav på specifika materialval vid entreprenader eller energireduceringsmål för enskilda fastigheter.

Alectas mål är att reducera energiförbrukningen i de svenskägda fastigheterna, mätt som normalårskorrigerad förbrukning av fastighetsel, fjärrvärme samt kyla i enheten kWh per kvadratmeter, med 3 procent per år. Under 2016

ökade energiförbrukningen med 4 procent jämfört med 2015, vilket innebär att vi inte uppnådde vårt mål. Ökningen beror till stor del på tekniska problem i några enskilda fastigheter.

Alecta äger två Green Building-certifierade fastigheter. Vidare äger Alecta en fastighet som är LEED Platinum-certifierad samt tolv fastigheter klassade som Miljöbyggnader. Från och med 2015 förbrukar alla Alectas direktägda svenska fastigheter, inklusive Alectas huvudkontor, el som uteslutande kommer från förnyelsebara energikällor.

LEED är det mest spridda miljöcertifieringssystemet för byggnader i världen. I LEED bedöms en rad faktorer som närmiljö, vatten- och energianvändning samt material. LEED omfattar nivåerna Certifierad, Silver, Guld och Platinum som är den högsta nivån. Certifiering enligt **GREEN BUILDING** innebär att byggnaden måste använda 25 procent mindre energi än tidigare eller jämfört med nybyggnadskraven i Boverkets byggregler. **MILJÖBYGGNAD** är ett certifieringssystem för byggnader där kvaliteter som energi, inomhusmiljö och material utvärderas. I Miljöbyggnad kan en byggnad uppnå betyget Brons, Silver eller Guld.

ALECTAS MÅL INOM ANSVARSFULLA INVESTERINGAR	UTFALL 2016	MÅL 2017
Öka andelen bolag som rapporterar sitt koldioxidavtryck.	Samma andel som 2015	Öka
Öka investeringar i gröna obligationer.	Ökade med 3 miljarder kronor	Öka
Delta i valberedningar när ägarandelen i ett bolag motiverar det.	100 procent (19 valberedningar)	100 procent
Rösta på samtliga bolagstämmor, såväl svenska som utländska.	99 procent	100 procent
Det minst företrädde könet ska 2020 sammantaget utgöra som lägst 40 procent av de stämموvalda styrelseledamöterna.	Andel kvinnor ökade till 37 procent	Sträva mot det långsiktiga målet

Gröna obligationer

Under 2016 har Alecta ökat investeringarna i gröna obligationer med drygt tre miljarder kronor. I en grön obligation är kapitalet öronmärkt för olika former av miljöinriktade projekt såsom investeringar i förnybar energi, vattenrening eller miljövänlig infrastruktur. I början av 2017 uppgår Alectas investeringar i gröna obligationer till drygt tio miljarder kronor. Bland utgivarna finns exempelvis Världsbanken, Stockholms Läns Landsting och Sveaskog.

– Vi har samma avkastningskrav för en investering i en grön obligation som för andra obligationer. Däremot ställer vi ytterligare dokumentationskrav på en grön obligation. Det handlar om hur pengarna kommer att användas, att utgivaren följer en branschstandard gällande gröna obligationer samt att en oberoende part bekräftar att utgivaren följer branschpraxis. Det är tydligt att det finns ett för litet utbud på marknaden för gröna obligationer. Det innebär att vi tyvärr inte alltid får så stor tilldelning som vi önskar. Vi hoppas därför att marknaden ska mogna ytterligare så att vi kan göra större investeringar åt gången när vi hittar en grön obligation, säger Peter Löw som är ansvarig för hållbarhet på Alectas kapitalförvaltning.

Alecta har exempelvis investerat en miljard kronor i en grön obligation från den tyska banken KfW. Investeringen används till att finansiera utbyggnaden av tysk vindkraft. Investeringen omsätts i en energiväxling till minskade koldioxidutsläpp motsvarande 80 000 ton koldioxid per år.

Statligt ägda Sveaskog är Sveriges största skogsägare. Bolaget säljer timmer, massaved och biobränsle från FSC-märkt skogsråvara. Skog i sig är en hållbar råvara eftersom den kan återvinnas och binder koldioxid. Den svenska skogen binder totalt 140 miljoner ton koldioxid varje år. Det är dubbelt så mycket koldioxid som släpps ut i Sverige varje år.

Sveaskog är, enligt internationella certifieringsorganet DNV GL, ett så kallat helgrönt bolag och därmed kan bolagets utgivna gröna obligation användas till generell finansiering av verksamheten. För Alecta är det intressant med skog som investering eftersom verksamheten är så långsiktig. En femtedel av Sveaskogs skog planteras för mellan 40 och 50 år sedan. En kund hos Alecta som går i pension idag fick troligtvis sin första premieinbetalning för lika länge sedan.

Foto: Sveaskog / Leif Öster

Långsiktig arbetsgivare

Vi vill vara en attraktiv arbetsplats med arbetsförhållanden som skapar bra förutsättningar för motivation, arbetsglädje och effektivitet oavsett period i livet. Vi har en stark tro på varje medarbetares engagemang, drivkraft och ansvarstagande och väljer bort detaljstyrning när det inte är nödvändigt. På så sätt ger vi förutsättningar för ett aktivt medarbetarskap, det vill säga ger utrymme för var och en att självständigt driva sitt arbete framåt, lösa problem och fatta bra beslut.

Stark företagskultur

Engagerade och kunniga medarbetare är en förutsättning för att Alecta ska kunna leverera god kundservice, låga kostnader och god avkastning. Aktivt medarbetarskap ställer krav på chefers förmåga att delegera uppgifter och befogenheter samt på ett coachande och situationsanpassat ledarskap.

Alectas kärnvärden enkelhet, kundnytta och ansvar ska hjälpa alla medarbetare att prioritera i sitt dagliga arbete. Vi har lagt mycket energi på att konkretisera orden och ge dem en innebörd. Till varje kärnvärde finns även två frågor kopplade och genom att ställa oss dessa frågor i vardagen stämmer vi alla av att vi agerar utifrån vår värdegrund.

Hållbar kompetens – nu och framåt

Alecta lägger stor vikt vid att hitta rätt kompetens genom strukturerade intervjuer, tester och arbetsprover. Nya medarbetare får genomgå ett omfattande introduktionsprogram och efter ett halvt respektive ett år, görs en uppföljning där vi bland annat pratar om de nyanställdas förväntningar på Alecta och om dessa har infriats. Samtalen ger en löpande bild av läget i organisationen och är ett bra komplement till den årliga medarbetarundersökningen.

Ett av våra viktigaste kompetensområden ligger inom tjänstepensionen ITP. För att säkra denna kompetens gör vi en årlig kartläggning där vi identifierar områden som behöver stärkas, nyckelpersonsberoende och diskuterar hur vi

ska lösa kompetensöverföring vid pensionsavgångar. I kompetenshöjande syfte har vi genomfört två utbildningsomgångar – ITP-akademier – där sammanlagt elva medarbetare fått chansen att under ett och ett halvt år fördjupa sig i ITP-området och i arbetet med Alectas produkter.

Möjligheten till vidareutveckling och kompetensbreddning är en viktig del i att medarbetare trivs och vill stanna hos oss som arbetsgivare. Under 2016 har Alectas medarbetare ägnat cirka fyra dagar i genomsnitt åt kompetensutveckling. Tyngdpunkten ligger på intern utbildning inom försäkringsområdet vilket är Alectas kärnområde. Till 2017 års redovisning avser vi att analysera resultatet mer detaljerat för att identifiera eventuella skillnader mellan grupper och avdelningar.

Attraktiv arbetsgivare

För att kunna behålla duktiga medarbetare och attrahera nya talanger ska Alecta vara en attraktiv arbetsplats. Vi ska ha en bra arbetsmiljö, ett gott samtalsklimat, goda utvecklingsmöjligheter samt marknadsmässiga löner och ett väl sammansatt förmånspaket. I 2016 års medarbetarundersökning får Alecta ett högt betyg som arbetsplats. Förtroendet för närmaste chef och för Alectas ledning är högt och drygt 90 procent kan rekommendera oss som arbetsgivare.

Genomsnittsåldern på Alecta är hög och många har arbetat länge hos oss. Man har känt sina kollegor länge och har ett väl fungerande samarbete. En spännande utmaning

KÖNSFÖRDELNING	2016		2015		2014	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Koncernen						
Antal anställda	232	157	236	156	244	162
varav i Sverige	224	153	226	152	233	158
varav i utlandet	8	4	10	4	11	4
Tillsvidareanställda	230	157	234	156	241	160
varav heltid	194	146	190	143	196	153
varav deltid	36	11	44	13	45	7
Visstidsanställda	2	0	2	0	3	2
Antal konsulter	9	21	11	26	15	27

Långsiktig arbetsgivare, forts.

är att ta vara på den senioritet som finns och addera kunskaper och idéer som nya unga medarbetare tillför. Detta ställer krav på ett gott arbetsklimate, prestigelöshet och öppenhet och den feedback vi fått hittills är positiv. Nya medarbetare känner sig inkluderade och upplever att de har en snabb utvecklingskurva tack vare stort stöd av sina kollegor. Den här utmaningen blir en bra löpande temperaturmätning på Alecta som arbetsplats både för nya och gamla medarbetare.

Mångfald

Arbetet med lika rättigheter och möjligheter är ständigt pågående och ingår i varje chefs ansvar. Ytterst ansvarig för mångfaldsplanen är vd. Alectas arbete med mångfald fokuserar på att öka medvetenheten både om fördelar med mångfald och om de fördomar som finns inom området. Vi vill skapa en gemensam vilja och förmåga på Alecta att präglas av mångfald. Vår inställning är att grupper som består av människor med olika erfarenheter och perspektiv är mer effektiva och dynamiska.

Inom Alecta finns det en stor vilja att gemensamt skapa en mångfaldig arbetsplats där diskriminering, mobbning och trakasserier inte förekommer. Detta blir tydligt bland

annat vid rekryteringar där ett viktigt mål är att skapa blandade grupper vad gäller kön, ålder, etnicitet, erfarenhet, etc. Inom områdena kompetensutveckling, befordran och lönesättning är vi måna om att grunda beslut på sakliga argument och att inte diskriminera.

Hälsa och välbefinnande

Alecta erbjuder medarbetarna stora möjligheter att få och behålla en god hälsa. Trenden i sjukfrånvaron på Alecta har dock varit svagt ökande under en tid. Under 2017 fokuserar vi på att utveckla hälsoarbetet för att försöka nå alla som vill förändra beteenden i syfte att nå bättre hälsa. Vi fortsätter också att adressera sjukfrånvaron, både med företagsövergripande åtgärder och hos enskilda medarbetare.

En annan del i vårt hälsoarbete är att säkra att vi är en bra arbetsplats under alla perioder i livet. Hos oss ska det finnas goda möjligheter att förena arbete med föräldraskap. Men även under andra perioder kan medarbetare behöva extra flexibilitet för att få ihop livspusslet. I dessa lägen kan Alecta tillmötesgå det, genom till exempel utökade flexitidsramar förutsatt att det fungerar för verksamheten.

MEDARBETARSTATISTIK

Koncernen	2016	2015	2014
Antal anställda per 31 december	389	392	406
Medellålder samtliga medarbetare	48	48	47
Personalomsättning ¹⁾	6,0 %	5,6 %	4,8 %
Sjukfrånvaro ¹⁾	3,7 %	3,2 %	3,1 %
Andel som omfattas av kollektivavtal ^{1, 2)}	100 %	100 %	100 %
Andel kvinnliga medarbetare	60 %	60 %	60 %
Andel kvinnliga chefer	44 %	46 %	46 %
Andel kvinnor i företagsledningen	25 %	36 %	36 %
Andel kvinnor i styrelsen	23 %	17 %	17 %

¹⁾ Avser moderbolaget i Sverige. ²⁾ Omfattar inte medarbetare i företagsledande ställning, se sidan 110.

ALECTAS MÅL SOM LÅNGSIKTIG ARBETSGIVARE	UTFALL 2016	MÅL 2017
Alla medarbetare ska ha en kompetensutvecklingsplan.	Ej målsatt 2016	100 %
ITP-kompetensen ska genomlysas för att säkerställa en hög kompetensnivå inom ITP.	Årlig kompetensinventering gjord avseende ITP-kompetens på Alecta totalt. Kompetenskartläggning gjord inom avdelningen Kund med syfte att öka ITP-kunskapen generellt.	Årlig inventering av ITP-kompetens på Alecta totalt. Kompetensutveckling inom Kund utifrån kartläggning 2016.
Mångfald ska ingå som en viktig nyckel i alla Alectas rekryteringar, såväl interna som externa. I alla rekryteringar ska det finnas minst en person av det underrepresenterade könet som slutkandidat.	I 60 % av Alectas rekryteringar fanns en person av varje kön med som slutkandidat.	100 %
En handlingsplan för ökad mångfald ska tas fram och presenteras.	Handlingsplan framtagen.	Handlingsplanen kommuniceras i organisationen.

Styrning

Alecta är ett ömsesidigt pensionsbolag som inte har några aktieägare utan ägs av kunderna. Alectas högsta beslutande instans är överstyrelsen som består av företrädare för våra kunder. Överstyrelsen utser Alectas styrelse, som har det övergripande ansvaret för styrningen av Alecta och bolagets hållbarhetsarbete.

Styrelsen ansvarar för att besluta om Alectas strategiska vägval och långsiktiga mål för verksamheten. Styrelsen ansvarar för att säkerställa att Alectas företagsstyrningssystem, riskhanteringssystem och system för intern kontroll är ändamålsenliga. Styrelsen fastställer också interna regler för verksamheten.

Styrelsen har inom sig utsett särskilda utskott med uppgift att bereda och besluta i särskilda frågor. Presidiet fungerar som styrelsens ersättningsutskott med ansvar att införa beslut i styrelsen bereda frågor rörande ersättningspolicy och rörlig ersättning. Finansutskottet följer de finansiella riskerna i Alecta, fastställer riktlinjer för placeringsverksamheten och bereder ärenden inom kapitalförvaltningen för styrelsens beslut. Revisionsutskottet ansvarar för att den finansiella rapporteringen i Alecta är tillförlitlig och att följa upp att den interna kontrollen är effektiv. Revisionsutskottet har också ett särskilt ansvar för att övervaka revisorns opartiskhet och självständighet.

Styrelsen utser Alectas vd och anger ramarna för vd:s arbete. Vd ansvarar i sin tur för den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och ska säkerställa att verksamheten är inrättad så att bolaget följer gällande lagar och regler. Vd ska också se till att styrelsen löpande får rapporter om utvecklingen i Alecta, resultat och ställning och information om viktiga händelser i verksamheten.

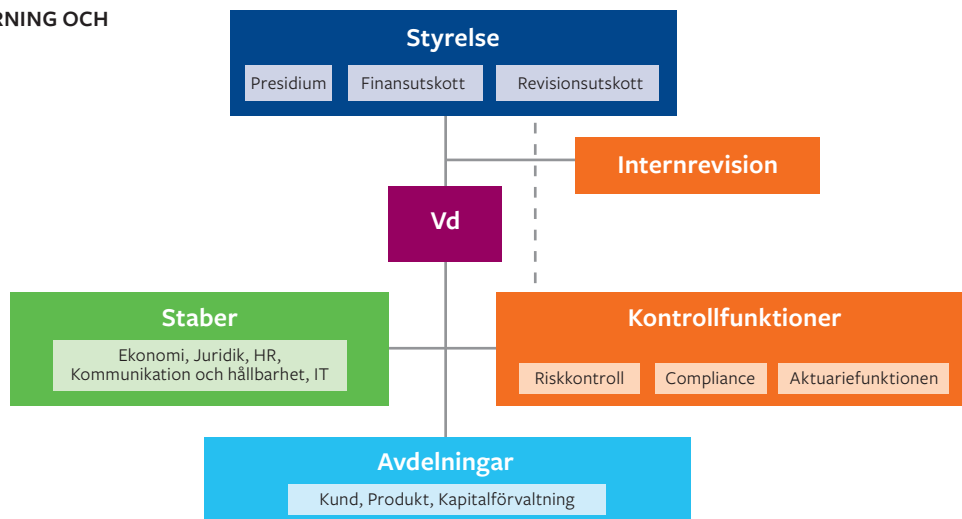
Uppförandekod och uppföljning

Alla som arbetar i Alecta har ett ansvar för att bidra till en god intern kontroll och ska följa Alectas uppförandekod. Uppförandekoden består av interna regler för hur medarbetarna ska agera i olika situationer för att upprätthålla Alectas goda anseende bland kunder, på marknaden och i samhället. Reglerna omfattar bland annat etik, intressekonflikter, klagomålshantering och hantering av personuppgifter. Därutöver har vi en ägarpolicy.

De interna reglerna beslutas av styrelse eller vd och revideras vid behov, dock minst årligen. Alla medarbetare informeras om förändringar i de interna regelverken genom sina chefer och har också ett eget ansvar att hålla sig uppdaterad om de interna regler som berör dem. De interna reglerna finns lätt tillgängliga för samtliga medarbetare på Alectas intranät. För nya medarbetare ingår dessutom bland annat de etiska reglerna som en naturlig del av den obligatoriska introduktionsutbildningen.

En förutsättning för effektiv styrning är att utfallet regelbundet följs upp och återspeglas. På så sätt anpassas styrningen efter nya behov eller förutsättningar. Avdelningschefer ansvarar för att en ändamålsenlig uppföljning görs och att kontroller finns inom deras respektive ansvarsområden. Controller följer löpande upp verksamhetens utfall och måluppfyllelse i förhållande till affärs- och verksamhetsplaner.

ANSVAR INOM STYRNING OCH UPPFÖLJNING

Styrning, forts.

Alecta är ett ömsesidigt bolag. Det betyder att vi ägs av våra kunder – de försäkrade och deras arbetsgivare. Våra kunder representeras av Alectas överstyrelse. Överstyrelsen utser Alectas styrelse som i sin tur utser Alectas vd.

Internrevision samt kontrollfunktionerna Compliance, Riskkontroll och Aktuarietjänsten ansvarar för en oberoende och självständig företagsövergripande uppföljning inom sina respektive ansvarsområden. Dessa funktioner arbetar riskbaserat och prioriterar därmed sina aktiviteter och kontroller inom de områden där Alectas risker är störst.

Regelefterlevnad

Ett pensionsbolag möter en striktare reglering och tillsyn av verksamheten än många aktörer i samhället. Alectas verksamhet regleras i stor utsträckning av lagar, föreskrifter, interna regler och god sed. Under senare år har myndighetstillsynen skärpts och flera nya regelverk har eller kommer att införas inom kort.

För att Alectas kunder ska känna trygghet är det av högsta vikt att vi följer detta arbete och tillämpar gällande regelverk. Viktiga resurser i det arbetet är såväl externa som interna revisorer, Alectas jurister och Compliance. Compliance bevakar självständigt kommande regelverk som berör den tillståndspliktiga verksamhet som står under Finansinspektionens tillsyn.

Compliance kontrollerar och bedömer regelbundet om Alectas verksamhet, vidtagna åtgärder och beslutade rutiner är i enlighet med gällande regelverk och ser till att medarbetare och styrelse får information och utbildning om reglerna.

Riskhantering

Riskhantering är en integrerad del i Alectas styrning. För att skydda kundernas och andras intressen ställs höga krav på hur riskerna kontrolleras och hanteras. Om Alecta skulle misslyckas i hanteringen av risker kan konsekvensen bli

att Alecta gör ekonomisk förlust eller anseendeförlust. Mer information om risker och riskhantering finns i förvaltningsberättelsen, på sidan 44.

Styrning av hållbarhetsarbetet

Hållbarhet ska genomsyra hela Alectas verksamhet, såväl vårt interna arbete, som våra affärsrelationer. Vi ska bedriva vår verksamhet på ett sådant sätt att allmänhetens förtroende för Alecta upprätthålls och att vår verksamhet kan anses sund. Hållbarhetsarbetet är därför integrerat i den dagliga verksamheten.

Vd har det operativa ansvaret för hållbarhetsfrågor, som även ska avrapporteras till styrelsen och dess utskott inom den ordinarie rapporteringen. Vd har delegerat ett övergripande ansvar för Alectas hållbarhetsarbete till avdelningen Kommunikation och hållbarhet, där Alectas hållbarhetsansvarige ingår.

Alectas hållbarhetsansvarige har som uppgift att fastställa övergripande strategi, mål och processer/rutiner för uppföljning för Alectas samlade hållbarhetsarbete, inklusive hållbara investeringar. I detta ingår att fastställa hur Alecta ska arbeta med FN:s hållbarhetsmål samt att leda den tvärfunktionella hållbarhetsgruppen inom Alecta med deltagare från olika delar av verksamheten, inklusive kapitalförvaltningen.

Det finns en särskild roll med ansvar för ansvarsfulla investeringar inom Alectas kapitalförvaltning. Denne har till uppdrag att stödja Alectas analytiker och portföljförvaltare i arbetet med hållbarhetsrisker och andra hållbarhetsfrågor. Exempelvis genom att föra dialog med bolagen som vi investerar i och vara extern kontakt för hållbarhetsfrågor som gäller Alectas investeringar.

Interna regler och instruktioner som styr Alectas hållbarhetsarbete

Uppförandekod

Etikpolicy

Beskriver hur ett etiskt förhållningssätt ska präglA Alectas arbete, affärsrelationer och placeringar. I etikpolicyn regleras även visselblåsarfunktionen samt sekretess.

Hantering av intressekonflikter

Identifierar risken för intressekonflikter och beskriver hur vi ska hantera intressekonflikter eller situationer då det kan vara svårt att vara objektiv.

Klagomålshantering

Beskriver hur vi ska ta hand om eventuella klagomål från våra kunder.

Behandling av personuppgifter

Beskriver hur arbetet ska bedrivas för att uppfylla personuppgiftslagens krav på att skydda kunder och medarbetare från att deras personliga integritet kränks.

Övrigt

Ägarpolicy

Beskriver hur Alecta avser att utnyttja det ägarinflytande som följer av Alectas ägande av svenska aktiemarknadsbolag. Ägarpolicyn inkluderar Alectas ställningstagande i hållbarhetsfrågor som tar sin utgångspunkt i att de bolag som Alecta investerar i ska följa de internationella konventioner och överenskommelser som Sverige som stat har undertecknat. Policyn finns att läsa på alecta.se.

Placeringsriktlinjer

Beskriver inriktning och ramar för kapitalförvaltningens risktagande.

Intern regel om riskhantering

Det övergripande styrdokumentet för Alectas riskhantering.

Informationssäkerhet

Beskriver vad vi ska tänka på när vi hanterar och sprider muntlig och skriftlig information.

Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Beskriver hur Alecta ska skydda sig mot att utnyttjas för sådana syften.

Inköp och upphandling

Beskriver hur inköp och upphandling ska göras.

Arbetsmiljö

Beskriver Alectas övergripande syn på arbetsmiljö och ansvarsfördelningen i arbetsmiljöfrågor.

Gåvor och andra förmåner

Ger vägledning till hur medarbetare ska agera vid gåvor och andra förmåner. Utgår från Institutet Mot Mutors näringslivskod.

Om hållbarhetsredovisningen

Alectas hållbarhetsredovisning för 2016 har upprättats enligt riktlinjerna för Global Reporting Initiative (GRI), G4 nivå Core. Redovisningen är översiktligt granskad av Alectas revisorer Ernst & Young AB.

Hållbarhetsredovisningen omfattar verksamhetsåret 2016 och ingår som en del i Alectas årsredovisning. Alectas års- och hållbarhetsredovisning publiceras årligen i mars.

Omfattning och avgränsning

Redovisningen omfattar moderbolaget Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt samt Alectas dotterbolag. Dotterbolagen har som ändamål att direkt eller indirekt äga fastigheter. De fastighetsbolag som Alecta samäger definieras som joint ventures och hanteras som finansiella instrument inom vår investeringsstrategi. Undantag i omfattningen framgår löpande i rapporten.

Alecta förvaltar kollektivavtalade tjänstepensioner i Sverige.

Alectas kapitalförvaltning omfattar placeringar i aktier, räntebärande värdepapper och fastigheter. Alectas fastighetsinnehav finns framför allt i Sverige. Under 2016 har Alecta avyttrat större delen av de direktägda fastigheterna i utlandet, vilket omfattar fastigheter i USA och Storbritannien. Resterande direktägda fastigheter i utlandet avyttrades i början av 2017.

I övrigt har inga väsentliga förändringar av organisationens storlek, struktur, ägarskap eller leverantörer skett under redovisningsperioden.

Beräkningsmetoder och definitioner

Indikator PR9: Med allvarliga brister avses en händelse som innebär en allvarlig brist i relation till externa regelverk och som föranlett kritik från tillsynsmyndigheter.

Indikator PR8: Med allvarliga brister avses en händelse som innebär en allvarlig kränkning av en enskild kunds personliga integritet eller som föranlett kritik från tillsynsmyndigheter.

Indikator LA9 samt mål inom långsiktig arbetsgivare på sidan 27: Med medarbetare avses tillsvidareanställda medarbetare med undantag för långtidsfrånvarande medarbetare, t ex föräldralediga, långtids-sjukskrivna samt tjänstlediga.

KONTAKT

Kontaktperson för Alectas hållbarhetsredovisning är Carina Silberg, hållbarhetsansvarig, carina.silberg@alecta.se.

GRI G4 Index 2016

GENERELLA STANDARDUPPLYSNINGAR		HÄNVISNING	KOMMENTAR
STRATEGI OCH ANALYS			
G4-1	Uttalande från organisationens högsta beslutsfattare om relevansen av hållbar utveckling för organisationen och dess strategi	sid 4–5, 12	
ORGANISATIONSPROFIL			
G4-3	Organisationens namn	Omslag och sid 34	
G4-4	Huvudsakliga varumärken, produkter och/eller tjänster	sid 34	
G4-5	Lokalisering av organisationens huvudkontor	Not 1 sid 60	
G4-6	Länder där organisationen är verksam	sid 30	
G4-7	Ägarstruktur och företagsform	sid 34	
G4-8	Marknader där organisationen är verksam	sid 10–11 och 34	
G4-9	Organisationens storlek	sid 10–11, 27 och 45	
G4-10	Medarbetardata (total personalstyrka, uppdelad på anställningsform, anställningsvillkor och kön)	sid 26–27	
G4-11	Andel anställda som omfattas av kollektivavtal	sid 27	
G4-12	Organisationens leverantörskedja	sid 16	Inga väsentliga förändringar i leverantörskedjan under året
G4-13	Väsentliga förändringar under redovisningsperioden	sid 30	
G4-14	Försiktighetsprincipens tillämpning	Se kommentar	Alecta har ingen produktutveckling som innebär någon större miljöpåverkan men beaktar miljöfrågor i investeringsverksamheten.
G4-15	Externa standarder, principer och initiativ som organisationen anslutit sig till eller stödjer	sid 22	Frivilliga initiativ
G4-16	Medlemskap i organisationer och sammanslutningar	sid 22	
IDENTIFIERADE VÄSENTLIGA ASPEKTER OCH VAR PÅVERKAN SKER			
G4-17	Enheter som ingår i den finansiella redovisningen	sid 30	
G4-18	Process för att definiera redovisningens innehåll	sid 13	
G4-19	Identifierade väsentliga aspekter	sid 13 och 32	
G4-20	För varje väsentlig aspekt, dess påverkan inom organisationen	sid 32	
G4-21	För varje väsentlig aspekt, dess påverkan utanför organisationen	sid 32	
G4-22	Förklaring till korrigeringar från tidigare rapporter	Se kommentar	Inga väsentliga justeringar har skett.
G4-23	Väsentliga förändringar i omfattning, avgränsning eller mätmetoder	Se kommentar	Inga väsentliga justeringar har skett.
INTRESSENTENGAGEMANG			
G4-24	Intressentgrupper	sid 14	
G4-25	Identifiering och urval av intressenter	sid 14	
G4-26	Metoder för samarbete med intressenter	sid 14	
G4-27	Frågor som framkommit i dialog	sid 14	
RAPPORTPROFIL			
G4-28	Redovisningsperiod	Omslag och sid 30	
G4-29	Senaste redovisningen	Se kommentar	Verksamhetsår 2015, publicerad i mars 2016.
G4-30	Redovisningscykel	sid 30	
G4-31	Kontaktperson för rapporteringen	sid 30	
G4-32	Val av rapporteringsnivå, GRI innehållsindex och referens till extern granskning	sid 30–32	

GENERELLA STANDARDUPPLYSNINGAR		HÄNVISNING	KOMMENTAR
G4-33	Policy och rutiner för extern granskning	Sid 30 samt bestyrkande-rapport	
STYRNING			
G4-34	Organisationens bolagsstyrning	sid 28–29	
ETIK OCH INTEGRITET			
G4-56	Beskrivning av organisationens värderingar, principer, standarder och uppförande, som uppförandekod och etiska riktlinjer	sid 28	

VÄSENTLIGA ASPEKTER: STYRNING OCH INDIKATORER

VÄSENTLIG ASPEKT	GRI-ASPEKT	AVGRÄNSNING (IO/UO*)	INDIKATOR	HÄNVISNING	KOMMENTAR
Hållbarhetsstyrning			DMA Hållbarhetsstyrning av väsentliga aspekter	sid 28–30	
EKONOMISKA ASPEKTER					
Ekonomiskt värde för många	Ekonomiska resultat	Påverkan både IO och UO genom att det kommer kunderna, samhället och medarbetarna till godo	EC1 Skapat och distribuerat direkt ekonomiskt värde	sid 19–20	
SOCIALA ASPEKTER – anställningsförhållande och arbetsvillkor					
Kompetensutveckling	Utbildning och utveckling	Påverkan IO genom ökad kompetens och medarbetarnöjdhet samt UO genom ökad kundnytta	LA9 Genomsnittligt antal utbildningstimmar per anställd fördelat på kön och personalkategori	sid 26 och kommentar	Rapporteras från 2016. Mätningen påbörjades under 2015 och tillräckligt underlag saknas därför för år 2015.
			LA11 Procentuell andel av anställda som får regelbunden utvärdering och uppföljning av sin prestation och karriärutveckling	se kommentar	100 % av medarbetarna (exkl. nyanställda under året) har redovisat att de har haft regelbunden utvärdering och uppföljning under 2016 och 2015.
SOCIALA ASPEKTER – produktansvar					
Bra pension till låg kostnad	Märkning av produkter och tjänster	Påverkan UO genom ökat värde för privat- och företagskunder	PR5 Resultat från kundnöjdhetsundersökningar	sid 8 och 20	
Hög kundintegritet	Kundintegritet	Påverkan IO i arbetet med kunduppgifter och UO för kunders integritet	PR8 Totalt antal klagomål gällande överträdelse mot kundintegriteten och förlust av kunddata	sid 16 och kommentar	Några allvarliga brister i Alectas hantering av kundinformation har inte konstaterats under 2016 eller 2015.
God regel efterlevnad	Regel efterlevnad	Påverkan IO genom att det utgör grunden för Alectas verksamhet	PR9 Belopp för betydande böter och totalt antal icke-monetära sanktioner för brott mot gällande lagar och regler	sid 17, 29 och kommentar	Några allvarliga brister i Alectas regel efterlevnad har inte konstaterats under 2016 eller 2015.
Ansvarsfulla investeringar	Aktivt ägarskap	Påverkan UO genom arbetet med de bolag och fastigheter som Alecta investerar i	FS10 Procentuell andel och antal företag i bolagets portfölj som bolaget har haft dialog med avseende miljömässiga eller sociala frågor	sid 22	Se avsnitt Screening av befintliga innehav.
			FS11 Procentuell andel av förvaltad kapital som omfattats av miljömässig eller social screening	sid 22	Se avsnitt Vår beslutsprocess vid investeringar.

* IO = Inom organisationen UO = Utom organisationen

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt avger härmed årsredovisning för 2016, bolagets etthundrade verksamhetsår.

Organisationsnummer: 502014-6865

Säte: Stockholm, Sverige

Ägarförhållande och struktur

Alecta är ett ömsesidigt livförsäkringsbolag. Det innebär att bolaget ägs av försäkringstagarna och de försäkrade och att överskottet i rörelsen går tillbaka till försäkringstagarna och de försäkrade.

Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt är moderbolag i Alectakoncernen. Verksamheten har under året bedrivits inom koncernen i egen regi med undantag av delar av fastighetsförvaltningen och delar av IT-verksamheten som utförs av externa leverantörer enligt uppdragsavtal. Dessutom anses vissa av de uppgifter som Collectum och andra valcentraler utför inom ramen för ITP och andra pensionsplaner som utförda för Alectas och övriga deltagande försäkringsbolags räkning.

Verksamhet och produkter

Alecta erbjuder tjänstepensionsförsäkringar via valcentraler inom ramen för kollektivavtalad tjänstepension, det vill säga försäkringar som har sin grund i ett kollektivavtal, är knutna till tjänsteförhållandet och för vilka arbetsgivaren betalar premien.

Alectas huvudsakliga uppgift är att förvalta ITP-planens olika delar på uppdrag av kollektivavtalsparterna Svenskt Näringsliv och Förhandlings- och samverkansrådet PTK. Alecta förvaltar den förmånsbestämda ålderspensionen i ITP 2 och premiebestämd ålderspension i ITP 1. Förutom ålderspension innehåller ITP 2 även en förmånsbestämd familjepension och premiebestämd ITPK (kompletterande ålderspension). Premiebestämd ålderspension erbjuds genom produkten Alecta Optimal Pension som för såväl ITP 1 som ITPK är förval och valbart alternativ. Alecta har även uppdraget att administrera sjuk- och livförsäkringsprodukterna i ITP-planen. Där ingår riskförsäkringarna sjukpension, premiefrielse och familjeskydd.

I ITP-avtalet finns möjligheten att finansiera de anställdas ålderspension genom skuldföring enligt den så kallade PRI-modellen. På uppdrag av PRI Pensionsgaranti administrerar Alecta åtaganden tryggade genom PRI-modellen med samma service och kvalitet som om försäkring hade tecknats för de anställdas ålderspension.

Alecta Optimal Pension är även ett valbart alternativ i Avtalspension SAF-LO för privatanställda arbetare, för statligt anställda inom avtalsområdet PA 16, inom PA-KFS för tjänstemän i kommunalt ägda bolag, inom försäkringsbranschens FTP samt från 1 januari 2016 även för kommunal- och landstingsanställda inom KAP-KL/AKAP KL. Från 1 januari 2017 blir Alecta Optimal Pension även förvalsalternativ inom FTP.

Alecta erbjuder även tjänstegrupplivförsäkring (TGL).

Medarbetare och organisation

Alecta genomförde under året en omorganisation med tillhörande ledningsförändringar för att skapa en mer effektiv organisation, i linje med Alectas vision att vara världens effektivaste tjänstepensionsbolag. Förändringarna innebar bland annat att tre nya avdelningar bildades. De nya avdelningarna syftar till att öka kundfokus, föra samman förvaltning och utveckling av Alectas pensionsprodukter samt samla ansvaret för kommunikation och hållbarhet i en avdelning.

Under 2016 var medelantalet anställda i Alectakoncernen 390 personer (396), vilket motsvarar 373 heltidstjänster (378).

Vid utgången av 2016 uppgick totalt antal anställda i koncernen till 389 personer (392), varav 353 i moderbolaget (358). Andelen kvinnliga medarbetare var 60 procent (60) och medelåldern för samtliga medarbetare var 48 år (48).

Upplysningar om medelantal anställda, löner och ersättningar lämnas i not 54 på sidorna 94–99. Av noten framgår även principerna för fastställande av ersättningar och förmåner till personer i ledande ställning samt de berednings- och beslutsprocesser som tillämpas.

Årets resultat och finansiell ställning

Årets resultat efter skatt för koncernen uppgick till 13,4 miljarder kronor (52,2). Resultatet och den finansiella ställningen kommenteras i följande text.

Premieinkomst

Premieinkomsten 2016 uppgick till 33,6 miljarder kronor (34,4), se not 4 på sidan 70. Premieinkomsten kan delas upp i fakturerade premier och tilldelad återbäring.

Fakturerade premier minskade under 2016 till 29,9 miljarder kronor (31,6). Det beror på att engångspremier har minskat som en följd av en minskad inlösenolymp av skuldförda pensionsutfästelser i ITP 2 (så kallade PRI-skulder). Löpande premier har ökat för både förmånsbestämd och premiebestämd försäkring. För förmånsbestämd försäkring förklaras ökningen av höjda förmåner och för premiebestämd pension är huvudorsaken ett växande bestånd.

Delposten tilldelad återbäring uppgick till 3,6 miljarder kronor (2,8) och består av premiereduktion av arbetsgivarernas premier för sjuk- och premiefrielseförsäkring samt familjeskydd och av höjning av intjänade pensionsrätter (fribrevsuppräknings).

Kapitalavkastning

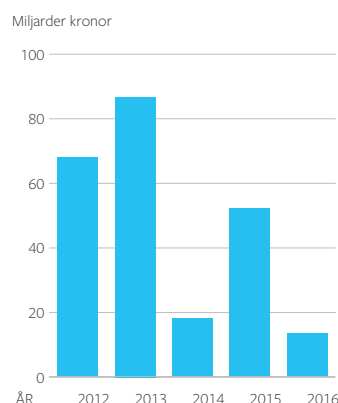
De finansiella marknaderna

Politik och terrordåd har dominerat nyhetsflödet under 2016. Brittiska folkets omröstning för ett utträde ur EU-medlemskapet resulterade initialt i stora börsfall, fallande långräntor samt en kraftig försvagning av pundet. Börserna återhämtade stora delar av tappet men det råder fortfarande stor osäkerhet kring vad utfallet innebär i ekonomiska termer och hur det kommer att verkställas i praktiken.

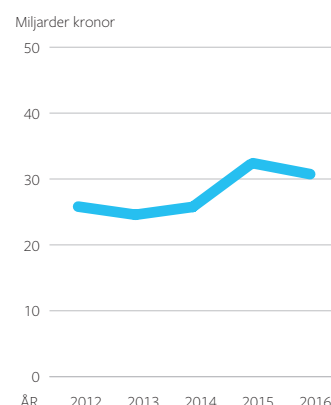
Under senhösten gick Donald Trump något överraskande segrande ur det amerikanska presidentvalet. Marknaderna var på helspänn och den allmänna tron var att börserna skulle falla vid en vinst för Trump. Så blev nu inte fallet utan den amerikanska börsen vände upp efter att Trump aviserat en kombination av skattesänkningar och betydande satsningar på infrastrukturinvesteringar. På kort sikt överglänste detta riskerna för ökat budgetunderskott och ökad protektionism. På obligationsmarknaderna blev det ganska dramatiska rörelser och räntorna steg kraftigt efter valet.

Från penningpolitiskt håll har den europeiska centralbanken ECB och Riksbanken fortsatt att bedriva en expansiv penningpolitik med sänkta räntor och stödköpsprogram

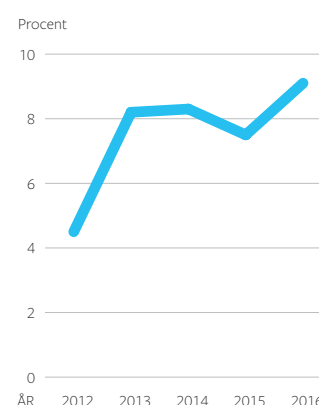
ÅRETS RESULTAT

FAKTURERADE PREMIER

TOTALAVKASTNING 5-ÅRSGENOMSNITT

för att få ökad inflation och tillväxt. USA:s centralbank Federal Reserve höjde däremot sin styrränta i december. Beslutet var väntat och fick därför en måttlig effekt på marknaden.

Makrostatistik indikerar en starkare tillväxt med lägre arbetslöshetssiffror i Europa och USA samt högre inflation. Svensk KPI har fortsatt att stiga stadigt och ligger vid utgången av 2016 på 1,7 procent vilket är den högsta noteringen på sex år.

MSCI Worlds aktieindex avkastade 9,7 procent i lokala valutor samtidigt som det svenska aktieindexet SIX 60 avkastade 9,6 procent. Företagsobligationer liksom statspapper utvecklades svagt positivt trots stundtals ökade kreditspreadar och stigande marknadsräntor. Fastighetsmarknaderna i Sverige, Europa och USA hade ett ännu ett bra år där Sverige utvecklades allra bäst.

Avkastning

Totalavkastningen för Alectas placeringar uppgick till 5,2 procent (5,9) under 2016. Avkastningen har främst gynnats av kraftigt stigande fastighetsvärden och en över året stark avkastning på aktier. Svagt fallande räntor, sett över året som helhet, resulterade i en positiv avkastning för den räntebärande portföljen. Under de senaste fem åren har Alectas årliga avkastning i genomsnitt varit 9,1 procent (7,5).

Avkastningen på aktier blev 7,2 procent (9,0), räntebärande placeringar hade en avkastning på 3,1 procent (1,2) och avkastningen på fastigheter uppgick till 9,2 procent (18,4).

Avkastningen för Alectas premiebestämda sparprodukt, Alecta Optimal Pension, uppgick till 5,8 procent (7,9) under 2016. Det är -0,3 procentenheter sämre än Morningstars jämförelseindex för blandfonder under samma period. För den senaste femårsperioden har genomsnittlig årsavkastning för Alecta Optimal Pension varit 12,5 procent (9,6).

Totalavkastningstabell för placeringar, totalt	Marknadsvärde 2016-12-31		Marknadsvärde 2015-12-31		Totalavkastning i procent	
	MSEK	%	MSEK	%	2016	Genomsnitt 2012-2016
Aktier	332 862	43,2	307 776	42,1	7,2	15,9
Räntebärande placeringar	383 172	49,7	361 615	49,4	3,1	4,5
Fastigheter	54 409	7,1	62 159	8,5	9,2	11,8
Summa placeringar	770 444	100,0	731 550	100,0	5,2	9,1

Totalavkastningen för respektive år och tillgångslag för perioden 2012-2016, som ingår i den genomsnittliga totalavkastningen, finns i femårsöversikten på sidan 45.

Totalavkastningstabellen är upprättad i enlighet med Svensk Försäkrings rekommendation. Redovisningen och värderingen av placeringarna överensstämmer inte med redovisningsprinciperna som tillämpas i de finansiella rapporterna. En avstämning mellan totalavkastningstabellen och de finansiella rapporterna finns i not 53 på sidan 95.

Totalavkastningstabell för placeringar, premiebestämd försäkring (Alecta Optimal Pension)	Marknadsvärde 2016-12-31		Marknadsvärde 2015-12-31		Totalavkastning i procent	
	MSEK	%	MSEK	%	2016	Genomsnitt 2012-2016
Aktier	43 947	63,4	34 785	62,2	7,2	15,9
Räntebärande placeringar	20 401	29,4	16 298	29,2	3,2	4,6
Fastigheter	4 962	7,2	4 820	8,6	9,2	11,8
Summa placeringar	69 311	100,0	55 903	100,0	5,8	12,5

Alecta Optimal Pension har en högre andel aktier än övriga produkter. I tabellen ovan avses portföljen som är Alectas förvalsalternativ med placeringsinriktning 60 procent aktier. Marknadsvärdet för den totala portföljen, det vill säga samtliga placeringsinriktningar, för Alecta Optimal Pension uppgår till 73,6 miljarder kronor (59,0).

Totalavkastningstabell för placeringar, förmånsbestämd försäkring	Marknadsvärde 2016-12-31		Marknadsvärde 2015-12-31		Totalavkastning i procent	
	MSEK	%	MSEK	%	2016	Genomsnitt 2012-2016
Aktier	286 996	41,2	271 589	40,4	7,2	15,9
Räntebärande placeringar	360 723	51,8	343 812	51,1	3,1	4,5
Fastigheter	49 141	7,1	57 066	8,5	9,2	11,8
Summa placeringar	696 860	100,0	672 467	100,0	5,1	8,9

Totalavkastningstabellerna avser koncernen. På grund av avrundning kan summeringar i tabellerna ovan avvika från totalerna.

Avkastningen för Alectas förmånsbestämda försäkring var 5,1 procent (5,8) under 2016. Den senaste femårsperioden har genomsnittlig årsavkastning varit 8,9 procent (7,4).

I resultaträkningen uppgick kapitalavkastningen för koncernen, inklusive orealiserade värdeförändringar, till 37,5 miljarder kronor (39,0).

Marknadsvärdet för placeringarna uppgick vid utgången av 2016 till 770,4 miljarder kronor (731,6), se totalavkastningstabellen på sidan 36. Alecta Optimal Pension har en tillgångsfördelning med högre andel aktier än Alectas övriga produkter. Marknadsvärdet för förvalsportföljen var 69,3 miljarder kronor (55,9) per 31 december 2016, se totalavkastningstabellen på sidan 36.

Portfölj

Under 2016 har aktieandelen ökat marginellt från 42,1 procent vid årets början till 43,2 procent vid årets slut. Alecta har bibehållit andelen amerikanska aktier kring 24 procent av den totala aktieportföljen samtidigt som andelen europeiska aktier minskats med ett par procentenheter till 33 procent. I fastighetsportföljen har andelen utländska fastigheter minskat genom försäljning av samtliga direktägda fastigheter i Storbritannien och USA. Försäljningen genomfördes under fjärde kvartalet med undantag av sju fastigheter i USA och en fastighet i Storbritannien som såldes först i början av 2017.

Portföljsammansättningen redovisas på sidan 38.

Försäkringsärsättningar

Försäkringsärsättningar utgörs dels av utbetalda försäkringsärsättningar, dels av förändringar i avsättning för oreglerade skador.

Utbetalda försäkringsärsättningar, som framför allt består av ersättning vid ålderspension, sjukdom och dödsfall, ökade under 2016 till 19,5 miljarder kronor (18,7). Ökningen beror till stor del på att nytillkomna pensionärer är fler och har högre genomsnittligt pensionsbelopp än de pensionärer vars utbetalning avslutats till följd av dödsfall eller uppnådd slututbetalningsålder. Även driftskostnader i samband med skadereglering ingår i utbetalda försäkringsärsättningar och uppgick under 2016 till 134 miljoner kronor (132).

Förändringen i avsättningen för oreglerade skador uppgick till 2,4 miljarder kronor (1,6).

Försäkringstekniska avsättningar

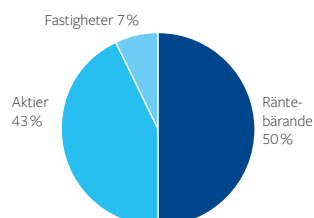
Försäkringstekniska avsättningar är summan av livförsäkringsavsättning och avsättning för oreglerade skador, och utgör kapitalvärdet av Alectas garanterade åtaganden för gällande försäkringsavtal. De försäkringstekniska avsättningarna uppgick till 466,3 miljarder kronor per den 31 december 2016. Det är en ökning med 38,4 miljarder kronor (0,3) under 2016, vilket har följande förklaringar:

- Förändringar i den räntekurva som används vid värdering av de försäkringstekniska avsättningarna. Den genomsnittliga kassaflödesviktade räntan minskade under 2016 från 2,57 till 2,22 procent. Det medförde att de försäkringstekniska avsättningarna ökade med 20,9 miljarder kronor (-19,1).
- Löpande förräntning samt avdrag för skatt och driftskostnader som tillsammans innebar att de försäkringstekniska avsättningarna ökade med 12,6 miljarder kronor (11,7).
- Premier och utbetalningar för sparprodukter, inklusive den differens som uppstår till följd av att premieantaganden skiljer sig från avsättningsantaganden. Detta medförde att de försäkringstekniska avsättningarna ökade med 3,9 miljarder kronor (4,8).
- Avsättningen för nya försäkringsfall inom sjukpension och premiebefrielse översteg den avsättning som under året frigjordes för befintliga försäkringsfall. Nettoökningen uppgick till 1,9 miljarder kronor (1,6).
- Ändrade familjepensionsantaganden, huvudsakligen till följd av en minskad andel försäkrade med efterlevande som har rätt till ersättning, minskade de försäkringstekniska avsättningarna med 3,5 miljarder kronor (-).
- Förändrat antagande om andelen försäkrade som förväntas ändra den avtalade utbetalningstiden ökade de försäkringstekniska avsättningarna med 2,0 miljarder kronor (0,7).
- Förändrat antagande om flytt från Alecta ökade de försäkringstekniska avsättningarna med 0,2 miljarder kronor (-).
- Förändrat driftkostnadsantagande för sjuk- och premiebefrielseförsäkring minskade de försäkringstekniska avsättningarna med 0,1 miljarder kronor (-0,1).
- Övriga förändringar som medförde en ökning av försäkringstekniska avsättningar med 0,5 miljarder kronor.

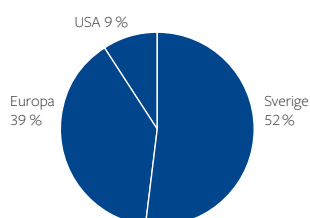
För ytterligare information se not 39 och 40 på sidan 91.

Alectas portföljsammansättning per 2016-12-31

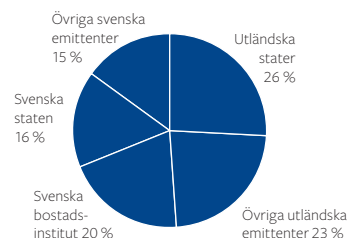
TOTAL PLACERINGSPORTFÖLJ

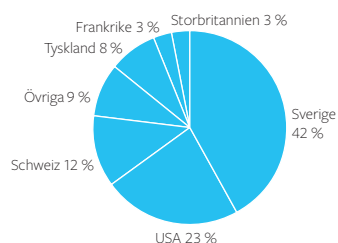
RÄNTEBÄRANDE, geografisk fördelning

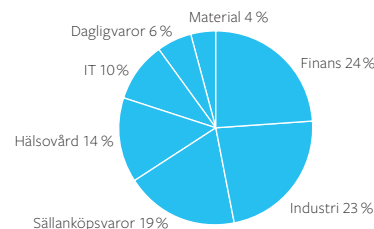
RÄNTEBÄRANDE, emittenttyp

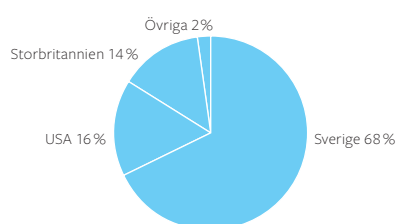
AKTIER, geografisk fördelning

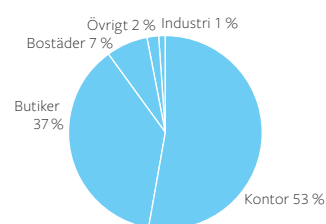
AKTIER, branschfördelning

FASTIGHETER, geografisk fördelning

FASTIGHETER, kategori

ALECTAS FEM STÖRSTA AKTIEINNEHAV per 31 december 2016

AKTIE	BRANSCH	MARKNADSVÄRDE I MILJONER KRONOR
Investor AB	Finans	15 323
Skandinaviska Enskilda Banken AB	Finans	14 780
Hennes & Mauritz AB	Sällanköp	12 925
Atlas Copco AB	Industri	12 553
Alphabet Inc	IT	12 199

Marknadsvärde enligt totalavkastningstabell.

Driftskostnader

Driftskostnaderna för försäkringsrörelsen, vilka benämns driftskostnader i resultaträkningen, uppgick till 560 miljoner kronor (547), en ökning med 13 miljoner kronor jämfört med motsvarande period 2015.

Ökningen av driftskostnader beror främst på högre kostnader för valcentralen Collectum samt högre avgifter till Finansinspektionen.

Förvaltningskostnadsprocent

Förvaltningskostnadsprocenten sjönk under året till 0,09 (0,10) beroende på att genomsnittligt förvaltat kapital ökat under året. För pensionsprodukter exklusive valcentralskostnader uppgick motsvarande nyckeltal till 0,06 (0,06) vilket är i nivå med föregående år.

Skattekostnad

Avkastningsskatten, efter avräkning för utländsk skatt, uppgick till 298 miljoner kronor (910) under 2016. Trots att kapitalunderlaget har ökat har avkastningsskatten minskat jämfört med 2015, vilket framför allt förklaras av att den genomsnittliga statslåneräntan har minskat från 1,62 till 0,58 procent. Avkastningsskatten omfattar pensionsprodukterna samt familjeskydd.

Inkomstskatten var för 2016 en intäkt på 1 108 miljoner kronor, jämfört med en kostnad på 682 miljoner kronor föregående år. I inkomstskatt, som avser både aktuell och uppskjuten skatt, ingår förutom svensk skatt även kupongskatt och utländsk inkomstskatt. Förändringen jämfört med föregående år är ett netto av dels ökad aktuell skatt främst beroende på ökad utländsk skatt på fastigheter, dels en uppskjuten skatteintäkt främst beroende på skattefordran

kopplad till skattemässiga underskott och fordran kopplad till utländsk skatt som beräknas kunna avräknas mot framtida skatt. I Sverige är verksamhetsgrenarna sjukpension, premiefrielse och TGL inkomstbeskattade.

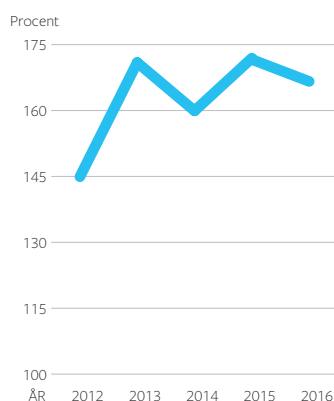
Överskottsfordelning

Överskott uppstår när avkastningen på Alectas tillgångar överstiger den finansiella kostnaden för garanterade åtaganden men kan även uppstå exempelvis när Alectas faktiska utfall beträffande dödlighet, sjuklighet och driftskostnader är positivt. Hur resultatet uppstår beskrivs närmare i den alternativa resultaträkningen på sidan 46. Alecta är ett ömsesidigt bolag, vilket innebär att allt överskott ska gå tillbaka till våra kunder, det vill säga försäkringstagarna och de försäkrade. Detta sker genom återbäring. Den återbäring som Alecta tilldelat under den senaste 15-årsperioden (2002–2016) uppgår till 113 miljarder kronor. Återbäringen har kommit försäkringstagarna och de försäkrade till godo genom bland annat pensionstillägg, höjning av intjänade pensionsrätter, premie-reduktioner samt företagsanknutna medel.

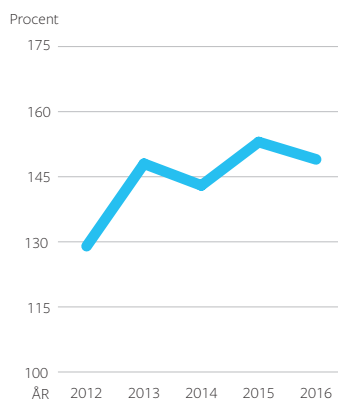
För Alectas premiebestämda försäkring, Alecta Optimal Pension, fördelas över- respektive underskott månadsvis direkt till de försäkrade varför den kollektiva konsolideringsnivån normalt alltid är 100 procent. Eventuellt överskott tilldelas i samband med att det betalas ut som ett tilläggsbelopp till den garanterade pensionen, enligt Försäkringstekniska riktlinjer beslutade av Alectas styrelse.

För de förmånsbestämda försäkringarna fattar Alectas styrelse årligen beslut om och i vilka former återbäring ska ges. För 2016 beslutade styrelsen om oförändrade pensionstillägg eftersom konsumentprisindex (KPI) per september 2015 fortsatt var lägre än den nivå som gällde i september

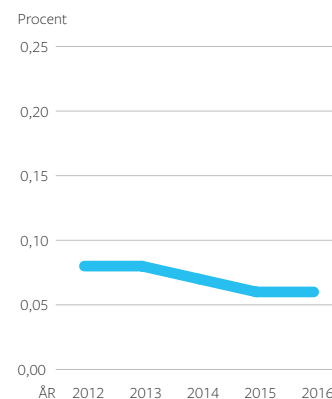
SOLVENSGRAD

KOLLEKTIV KONSOLIDERINGSNIVÅ, förmånsbestämda försäkringar

FÖRVALTNINGSKOSTNADSPROCENT för pensionsprodukter, exklusive valcentralskostnader

2013 och som låg till grund för den senaste uppräknings. För försäkrade som gått i pension under 2015 (basår 2015) beslutades dock om uppräkning med 0,07 procent för att kompensera för det senaste årets inflation. Pensionstilläggen blir formellt garanterade först i samband med att de utbetalas. En del av beslutade pensionstillägg betalas ut under det år beslutet gäller för medan resterande del reserveras för utbetalning under kommande år. Styrelsen fattade även beslut om premiereduktion för 2016 med 75 procent för sjuk- och premiefrielseförsäkring samt familjeskydd.

För 2017 beslutade styrelsen att räkna upp de förmånsbestämda pensionerna med 0,59 procent. Beslutet omfattar både pensioner under utbetalning och intjänade pensionsrätter, så kallade fribrev och baseras på KPI-utvecklingen mellan september 2013 och september 2016. För försäkrade som gått i pension 2015 eller 2016 beslutades dock om uppräkning med 0,91 procent för att kompensera för det senaste årets inflation. Styrelsen fattade även beslut om premiereduktion för 2017 med 65 procent för sjuk- och premiefrielseförsäkring, 75 procent för familjeskydd, samt med 7 kronor per försäkrad och månad för TGL.

Kollektiv konsolidering och solvens

De premiebestämda försäkringarna hade en kollektiv konsolideringsnivå på 100 procent (100), vilket är den nivå den normalt ska ligga på eftersom allt över- respektive underskott löpande fördelas på de försäkrade.

Den kollektiva konsolideringsnivån i koncernen för de förmånsbestämda försäkringarna uppgick till 149 procent (153) vid utgången av 2016. Det kollektiva konsolideringskapitalet uppgick till 226,5 miljarder kronor (228,4). Alectas konsolideringspolicy för de förmånsbestämda försäkringarna anger att den kollektiva konsolideringsnivån normalt ska tillåtas variera mellan 125 och 155 procent med målnivån 140 procent. Om konsolideringsnivån understiger 125 procent eller överstiger 155 procent, ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för att den kollektiva konsolideringen återgår till normalintervallet inom tre år, under förutsättning att detta inte bedöms försvåra Alectas framtida förmåga att fullgöra sina försäkringsåtaganden eller att värdesäkra pension under utbetalning.

Solvensgraden uppgick till 166 procent (171) vid 2016 års utgång.

Väsentliga händelser

Garantifonden har flyttats ut till fristående stiftelse

Garantifonden, som Alecta har förvaltat sedan den inrättades den 1 januari 2007, upplöstes den 12 december 2016 och samtidigt överfördes samtliga dess medel inklusive upplupen avkastning, totalt 1 954 951 771 kr, till en nybildad och från Alecta helt fristående stiftelse, Garantistiftelsen för ITP och TGL. Garantifondens upplösning och överföringen av dess medel till stiftelsen gjordes i enlighet med beslut som fattades av Alectas överstyrelse den 14 april 2016 och som i sin tur byggde på en åtgärdsplan som Alecta upprättat i samråd med Finansinspektionen.

Garantistiftelsen för ITP och TGL har samma ändamål som garantifonden hade, nämligen att i första hand finansiera den så kallade kollektivavtalsgarantin för ITP och TGL och i andra hand att finansiera kollektivavtalsparternas informationsverksamhet avseende ITP och TGL. Stiftelsen står under tillsyn av Länsstyrelsen i Stockholm och ska också, enligt sina stadgar, till Finansinspektionen lämna de handlingar och upplysningar om sin verksamhet som Finansinspektionen begär.

Försäljning av utländska fastigheter

Alecta har under året tagit ett strategiskt beslut att avyttra hela det direktägda utländska fastighetsbeståndet, vilket omfattat totalt 48 fastigheter i USA och Storbritannien. Både fastigheter ägda av moderbolaget och dotterbolagen i USA omfattas. Det totala försäljningspriset uppgick till ca 20 miljarder kronor och har skett i två steg, där större delen av fastighetsinnehavet såldes under 2016 och resterande fastigheter i början av 2017. Försäljningspriset för de fastigheter som såldes under 2016 uppgick till ca 14 miljarder kronor.

Höjning av engångspremier

Arbetsgivarnas engångspremier vid inlösen av förmånsbestämd ålderspension höjdes den 1 oktober 2016 med i genomsnitt 9 procent. Löpande betald försäkring omfattades inte av beslutet. Åtgärden är en följd av kraftigt fallande marknadsräntor under 2016.

Återbäring 2016

Premiereduktion för sjuk- och premiefrielseförsäkring samt familjeskydd har lämnats med 75 procent under 2016.

Förmånsbestämda pensioner under utbetalning hölls oförändrade under 2016. Det beror på att årets ökning av KPI med 0,07 procent räknades av mot förra årets uteblivna sänkning med 0,38 procent.

Beslut om återbäring för 2017

Alectas styrelse har beslutat att höja de förmånsbestämda pensionerna med 0,59 procent i januari 2017. Beslutet omfattar både pensioner under utbetalning och intjänade pensionsrätter, så kallade fribrev.

Styrelsen beslutade även att premierna för sjuk- och premiefrielseförsäkring höjs till följd av ökad sjuklighet och minskat överskott för riskförsäkringarna. Premierreduktioner för sjuk- och premiefrielseförsäkring, som de senaste åren har lämnats med 75 procent, sänks till 65 procent för 2017. Förändringarna förväntas leda till att företagets nettopremier för dessa försäkringar ökar från 1,2 till 2,0 miljarder kronor under 2017.

Förvalsalternativ i FTP-planen

Alecta Optimal Pension har utsetts till förvalsalternativ för tjänstepension inom FTP 1 och den kompletterande tjänstepensionen FTPK för anställda med kollektivavtal i försäkringsbranschen.

Omvandling till ömsesidigt tjänstepensionsbolag?

Sedan Solvens 2 trädde i kraft den 1 januari 2016 tillämpar Alecta de övergångsbestämmelser som gäller fram till den 31 december 2019 för företag som endast eller till övervägande del bedriver tjänstepensionsverksamhet. Frågan om vilket regelverk Alecta långsiktigt ska verka under, den nya försäkringsrörelselagen baserad på Solvens 2 eller en ny svensk tjänstepensionsrörelselag baserad på tjänstepensionsdirektivet IORP, är mycket viktig för Alecta.

Redan 2014 lade tjänstepensionsföretagsutredningen, i betänkandet SOU 2014:57, fram ett förslag till en ny svensk tjänstepensionsrörelselag. Enligt förslaget ska försäkringsföretag som endast eller till övervägande del bedriver tjänstepensionsverksamhet kunna omvandla sig till tjänstepensionsföretag och fullt ut verka under den nya tjänstepensionsrörelselagen istället för att omfattas av försäkringsrörelselagen och Solvens 2.

Den 5 oktober 2016 meddelade regeringen, efter att ha övervägt frågan i flera år, att man har för avsikt att arbeta fram ett förslag till ny tjänstepensionsrörelselag i allt väsentligt baserat på tjänstepensionsföretagsutredningens betänkande. Förslaget kommer även omfatta en möjlighet för försäkringsföretag att omvandla sig till tjänstepensionsföretag och en förstärkt riskbaserad solvenskapitalreglering. Genom detta förslag avser regeringen också att implementera det nya tjänstepensionsdirektivet, IORP 2, som EU utfärdade i december 2016, i svensk rätt. Regeringens plan är att en departementsskrivelse ska presenteras i slutet av 2017

och att en proposition ska kunna läggas fram för riksdagen i mitten av 2018 samt att den nya lagen ska träda i kraft den 1 januari 2019. Om tidplanen håller kommer Alecta i början av 2019 att kunna ta ställning till en eventuell ombildning från ömsesidigt försäkringsbolag till ömsesidigt tjänstepensionsbolag.

Väsentliga händelser efter balansdagen

Försäljning av fastigheter i utlandet slutförd

I början av februari 2017 slutfördes den försäljning av det direktägda utländska fastighetsbeståndet i USA och Storbritannien som inleddes under 2016. Försäljningspriset för dessa fastigheter uppgick till ca 6 miljarder kronor.

Ändrade premier

Alectas styrelse har beslutat om ändrade premier från den 1 mars 2017, vilket påverkar såväl löpande som engångsbetalad försäkring.

Vid löpande betalning av förmånsbestämd ålderspension höjs premien med i genomsnitt 15 procent. Højningen gäller vid nyteckning och förmånsökningar. Vid inlösen höjs premien med i genomsnitt 3 procent. Premieändringarna är en anpassning till längre förväntad livslängd och rådande lågräntemiljö.

Förväntad framtida utveckling

Ingången av 2017 präglas av politisk osäkerhet. Storbritannien ska definiera en förhandlingsposition inför utträdesförhandlingarna med EU. Det sker i ett läge när flera medlemsländer märker av EU-kritiska opinionsströmningar. Ett exempel är Frankrike, som går till presidentval under våren. Valet i USA har inneburit att omvärlden får vänja sig vid ett annorlunda politiskt ledarskap. Men den politiska osäkerheten till trots ser den ekonomiska utvecklingen ut att vara mer stabil. Konjunkturläget är något ljusare än för ett år sedan.

Fortsatt pressat ränteläge

Ränteläget är dock fortfarande pressat, men synes ha bottenat och förväntningarna på framtiden är försiktigt positiva. Penningpolitiken spelar en central roll och här leds utvecklingen av amerikanska Federal Reserve. Det finns en fortsatt stor efterfrågan på risktillgångar. Aktier värderas högre idag och det finns förväntningar på stigande resultat så småningom. Även fastigheter värderas högt, vilket i grunden förklaras av en god efterfrågan på lokaler och bostäder, men i ett läge där räntorna vänder uppåt ökar riskerna på fastighetsmarknaden.

Det låga ränteläget innebär en utmaning när Alecta ska säkra avkastningen och leva upp till pensionsutfästelser. Därtill kommer implementeringen av de många regleringar som initierats i syfte att förhindra en ny finanskris. Sannolikt kommer vi inte att se lika många nya regleringsinitiativ från EU framöver.

Omvärld och reglering i förändring

Ett viktigt direktiv, som ska vara implementerat i svensk lagstiftning i januari 2019, är IORP 2. Det innebär att en specifikt svensk tjänstepensionsreglering nu ska utformas. Det är av stor vikt att denna svenska reglering inte innehåller obefogat stränga kapitalkrav för tjänstepensionsbolag.

I det längre perspektivet är det värt att nämna några genomgripande förändringar, som påverkar villkoren för såväl näringslivet och arbetsmarknaden som för politiken och trygghetssystemen.

Digitaliseringen driver inte bara fram kraftigt ändrade kundbeteenden, utan medför även en strukturomvandling av arbetsmarknaden där många arbetsuppgifter försvunnit och fortsätter att försvinna genom automatisering och robotisering. Till en början handlade det främst om att ”enkla” jobb var i farozonen, men idag hotas även mer kvalificerade arbetsuppgifter när tjänster digitaliseras. Det finns ett tydligt omvandlingstryck inom många vanliga tjänstemannayrken.

Samtidigt ger digitaliseringen upphov till nya arbetsuppgifter. Det är en strukturomvandling som ställer krav på kompetensförnyelse och åtgärder som underlättar omställning på arbetsmarknaden. Att arbetsinnehåll kan förnyas är viktigt för en fortsatt effektivisering av näringslivet. Digitaliseringen möjliggör på så sätt goda effektiviseringsvinster även i en ekonomi som i allt högre grad baseras på tjänsteproduktion.

Tjänstepensionerna blir en allt viktigare del av tryggheten i samhället.

Det finns dock inte samma förutsättningar för effektivisering överallt och därför inte heller samma utrymme för inkomstökningar. Detta utgör en drivkraft för allt större löneskillnader och sätter tryck på pensionssystemet. Utvecklingen leder till att pensionen från staten i ännu högre grad än idag får karaktären av grundpension och att tjänstepensionerna blir allt viktigare.

Ungefär 17 procent av de anställda i den privata sektorn befinner sig utanför kollektivavtal. En del företag som saknar kollektivavtal väljer att erbjuda anställda tjänstepensionssparande, men långt ifrån alla. Fler och fler arbetsuppgifter kan, mycket på grund av digitaliseringen, utföras på frilansbasis, utan stark koppling till en anställning. Sedan mitten av 2000-talet finns en växande andel selsatta, som inte är anställda utan i någon form egna företagare. De personerna hamnar därför utanför de ordinarie tjänstepensionssystemen.

Tjänstepensionerna blir en allt viktigare del av tryggheten i samhället och Alecta har ett fortsatt viktigt uppdrag i att öka tjänstepensionens värde för arbetsgivare och anställda.

Produktredovisning

Alecta drivs enligt ömsesidiga principer och det är viktigt att intäkter och kostnader fördelas rättvist mellan Alectas olika produkter. Genom att vi kan dra nytta av våra driftsfördelar och att alla produkter delar på gemensamma kostnader tillför vi värde för våra kunder. Alectas produktområden är:

Pensionsförsäkringar:

- Förmånsbestämd pension (huvudsakligen ITP)
- Premiebestämd pension (främst ITP men även inom andra kollektivavtalsområden)

Risikförsäkringar:

- Sjuk- och livförsäkringsprodukter (huvudsakligen ITP)
- Tjänstegruppplivförsäkring (TGL)

Alecta följer produkternas ekonomiska resultat med stor noggrannhet. Fördelningen av driftskostnader mellan de olika produkterna görs i enlighet med fastställda fördelningsprinciper och fördelningsnycklar. Fördelningsnycklarna ses över löpande för att få en så rättvis fördelning som möjligt.

Förutom att resultatet fördelas rättvist på de olika produkterna ska riskerna i verksamheten bäras på ett rättvist sätt. Alectas uppföljning av solvens och risk säkerställer att respektive produkt har ett kapital som är tillräckligt för att täcka dessa risker.

Produktkalkyl för Alecta Optimal Pension

Alecta Optimal Pension är en produkt som infördes i samband med ITP-upphandlingen 2007. Prissättningen bygger på att intäkterna, i form av uttagna avgifter, över tiden ska motsvara de totala driftskostnaderna. Under ett antal år efter lanseringen av Alecta Optimal Pension kommer kostnaderna att överstiga intäkterna. Underskottet finansieras genom ett räntebelastat kapitaltillskott från det förmånsbestämda kollektivet inom Alecta. För perioden 1 juli 2013 till 30 juni 2018 har räntan fastställts till STIBOR (3 mån) plus ett fast riskpåslag om 1,63 procentenheter. Räntenivån motsvarar genomsnittet av de fyra svenska storbankernas finansieringskostnad för femåriga förlagslån för samma period.

Alecta skiljer noga på driftskostnader som specifikt för- anletts av beslutet att satsa på en premiebestämd produkt, så kallade särkostnader, och den andel av gemensamma kostnader som respektive produkt ska bära. Det är utvecklingen av den premiebestämda produktens intäkter och särkostnader som skapar den reella ekonomiska risken för den förmånsbestämda planen som finansierar uppstartstidens underskott.

Sommaren 2014 passerades en milstolpe då Alecta Optimal Pensions löpande intäkter, på årsbasis, täckte särkostnaderna. Särkostnader utgörs av för produkten specifik systemförvaltning och systemutveckling, direkt arbetstid i kundservice och kundadministration samt kostnader för information och marknadsaktiviteter. Det ackumulerade underskottet (avgifter minus särkostnader inklusive räntebelastning) var som störst under 2014 och motsvarade då knappt 0,02 procent av det förvaltade kapitalet inom den förmånsbestämda planen som under uppstartsperioden finansierar underskottet. Särkostnadsunderskottet bedöms vara fullt återbetalt 2018.

Gemensamma kostnader utgörs av kostnader för ledning och staber, gemensamma system och infrastruktur. Från och med andra halvåret 2014 bidrar Alecta Optimal Pension till att täcka de gemensamma kostnaderna. Alecta Optimal Pensions totala kostnader, det vill säga både särkostnader, gemensamma kostnader och ränta på underskott, utgjorde 0,11 procent av kapitalet 2016, vilket är nära den avgiftsnivå på 0,10 procent som Alecta tar ut inom huvudaffären ITP.

De stora synergier som finns mellan Alectas produkter finns även inom kapitalförvaltningen. Kapitalet förvaltas i en för alla produkter gemensam investeringsmodell. Inga separata beslut fattas inom förvaltningen av respektive tillgångsslag för Alecta Optimal Pension. Det som tillkommer är sällan förekommande beslut om justering av fördelningen mellan tillgångsslag, liksom kraven på separat uppföljning och rapportering. Den totala kostnaden för kapitalförvaltning i Alecta är 0,02 procent av förvaltad kapital, vilken belastar alla produkter. Särkostnaden för förvaltningen av kapitalet i Alecta Optimal Pension är klart lägre än dessa 0,02 procent.

Den dominerande risken i nya pensionsprodukter som Alecta Optimal Pension är den finansiella riskexponeringen, det vill säga risken för att produkten inte kan bära de marknadsrisker som är förenade med den. Alecta Optimal Pension har dock en starkare solvensgrad än Alecta som helhet, främst till följd av att garantierna är lägre i Alecta Optimal Pension än i de förmånsbestämda pensionsprodukterna. Vid utgången av 2016 uppgick solvensgraden till 234 procent jämfört med 166 procent för Alecta totalt.

Riskhantering och riskorganisation

För att skydda våra kunders och andras intressen måste kontrollen av riskerna vara mycket god och därför ställs höga krav på hur riskerna hanteras. Försäkringsriskerna måste hanteras på ett sätt som säkerställer att Alecta klarar sina försäkringsåtaganden. De finansiella risker som tas ska ge högsta möjliga avkastning utan att Alectas åtaganden till de försäkrade äventyras. Även andra risker, till exempel kopplade till regelefterlevnad, hållbarhet och informations-säkerhet, måste hanteras på ett sådant sätt att Alectas möjligheter att lyckas med sitt uppdrag inte försämras. Operativa risker i verksamheten ska hanteras på ett sätt som bidrar till god intern kontroll.

Det är styrelsens ansvar att se till att Alectas riskexponering är väl avvägd och att den interna kontrollen är god. Styrelsen har till sitt finansutskott delegerat uppgiften att följa upp den löpande placeringsverksamheten och till sitt revisionsutskott att bevaka Alectas risker och hur ledningen hanterar dessa. Vd:s ansvar att sköta den löpande förvaltningen innebär bland annat att säkerställa att verksamheten bedrivs med höga krav på god intern kontroll.

Försäkringsrisker

Styrelsen fastställer försäkringstekniska riktlinjer, som anger metoder och principer för försäkringstekniska antaganden. Vd fastställer försäkringstekniska beräkningsunderlag, vilka innehåller mer detaljerade beräkningsmodeller samt de antaganden som ska användas vid de försäkringstekniska beräkningarna. Chefaktuarien ansvarar för hanteringen och den löpande kontrollen av Alectas försäkringsrisker, vilket också innebär att fortlöpande anpassa försäkringstekniska riktlinjer och försäkringstekniska beräkningsunderlag genom att föreslå vilka ändringar som bör göras.

Finansiella risker

Styrelsen beslutar om Alectas placeringsriktlinjer som reglerar bland annat portföljstruktur och ramar för risktagande. Styrelsen ansvarar för att riktlinjerna följs. Styrelsens finansutskott fastställer riktlinjer för den löpande placeringsverksamheten, bereder de ärenden inom kapitalförvaltningen som ska behandlas av styrelsen samt beslutar i placeringsärenden som inte ryms i vd:s befogenheter. Vd har ansvar för placeringsverksamheten inom de mandat som framgår av placeringsriktlinjerna och övriga beslut av styrelsen och finansutskottet. Med vissa begränsningar har detta mandat vidaredelegerats till chefen för Kapitalförvaltning som ansvarar för hanteringen och den löpande kontrollen av Alectas finansiella risker.

Övriga risker

Chefer och medarbetare ansvarar för att den egna verksamheten bedrivs med god intern kontroll, vilket bland annat innebär att hantera och ha kontroll över riskerna och deras eventuella konsekvenser.

Alectas hantering av ovan nämnda riskkategorier beskrivs mer detaljerat i not 3 på sidorna 68–70.

För att stödja Alectas riskarbete finns följande funktioner:

- De självständiga kontrollfunktionerna Compliance och Riskkontroll samt Aktuariiefunktionen som på vd:s uppdrag gör självständiga bedömningar av Alectas risker. De har också en stödjande roll gentemot såväl ledningen som verksamheten i övrigt.
- Personuppgiftsombudet, som stödjer verksamheten i arbetet med efterlevnaden av Personuppgiftslagen, PuL.
- Centralt funktionsansvarig för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism som ansvarar för bedömningen av risken för att Alectas produkter eller tjänster utnyttjas för sådana ändamål.
- Klagomålsansvarig vars uppgift är att stödja verksamhetens arbete med kundklagomål.
- Risk & Performance, en från affärsverksamheten fristående funktion inom Kapitalförvaltning, som svarar för den dagliga kontrollen av de finansiella riskerna.
- Internrevision, som på styrelsens uppdrag oberoende granskar och utvärderar den interna kontrollen.

Kod för bolagsstyrning

Alecta tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning, även om någon formell skyldighet att göra det inte föreligger. Sådana regler i koden som inte är anpassade till ömsesidiga försäkringsbolag tillämpas dock inte. I enlighet med denna kod har en bolagsstyrningsrapport upprättats som finns tillgänglig på alecta.se.

Femårsöversikt

KONCERNEN, miljoner kronor	2016	2015	2014	2013	2012
Resultat					
Premieinkomst	33 557	34 377	36 122	25 059	25 217
<i>Fakturerade premier</i>	29 919	31 581	25 145	23 954	25 194
<i>Tilldelad återbäring</i>	3 638	2 796	10 977	1 105	23
Försäkringsersättningar	-21 907	-20 330	-20 195	-17 330	-15 583
Kapitalavkastning, netto	37 529	38 965	75 789	55 219	55 860
Resultat före skatt	12 320	52 916	18 876	87 620	69 438
Årets resultat	13 428	52 234	18 216	86 716	68 053
Ekonomisk ställning					
Förvaltad kapital ¹⁾	774 059	730 511	682 355	602 266	545 719
– varav pensionsprodukter	735 430	692 150	645 726	565 903	510 750
Försäkringstekniska avsättningar	466 273	427 877	427 618	353 930	379 753
Kollektivt konsolideringskapital	226 484	228 404	188 275	181 152	115 780
Kapitalbas ²⁾	302 376	294 553	248 935	246 144	163 877
Erforderlig solvensmarginal ²⁾	19 231	17 668	17 658	14 648	15 698
Nyckeltal					
Totalavkastning koncernen, procent ³⁾	5,2	5,9	13,0	10,2	11,4
– varav aktier	7,2	9,0	17,5	25,3	21,4
– varav räntebärande placeringar	3,1	1,2	9,4	1,6	7,3
– varav fastigheter	9,2	18,4	12,3	10,9	8,5
Totalavkastning, premiebestämd försäkring (Alecta Optimal Pension), procent ⁴⁾	5,8	7,9	14,9	17,3	16,8
Totalavkastning, förmånsbestämd försäkring, procent ⁴⁾	5,1	5,8	12,8	9,8	11,2
Direktavkastning koncernen, procent	2,6	2,7	3,5	3,6	4,1
Förvaltningskostnadsprocent ⁵⁾	0,09	0,10	0,11	0,12	0,13
– varav pensionsprodukter exklusive valcentralskostnader	0,06	0,06	0,07	0,08	0,08
Kapitalförvaltningskostnadsprocent ⁶⁾	0,02	0,03	0,03	0,03	0,03
Kollektiv konsolideringsnivå, förmånsbestämd försäkring, procent	149	153	143	148	129
Kollektiv konsolideringsnivå, premiebestämd försäkring, procent ⁷⁾	100	100	100	100	100
Solvensgrad, procent	166	171	159	170	144

¹⁾ Definieras som eget kapital, livförsäkringsavsättningar och oreglerade skador.

²⁾ Uppgifterna avser moderbolaget.

³⁾ Uppgifterna avser koncernen, förmåns- och premiebestämd ålderspension samt riskförsäkringar. Beräknad enligt Svensk Försäkrings rekommendation för samtliga år.

⁴⁾ Beräknad enligt Svensk Försäkrings rekommendation för samtliga år.

⁵⁾ Beräknad som driftskostnader och skaderegleringskostnader i förhållande till genomsnittligt förvaltad kapital.

⁶⁾ Beräknad som driftskostnader för kapitalförvaltningen i förhållande till genomsnittligt förvaltad kapital.

⁷⁾ Över-/underskott fördelas månadsvis på de försäkrade varför den kollektiva konsolideringen normalt alltid är 100 procent.

Alecta har gjort en genomgång av vilka poster som bedömts som relevanta för bolaget att redovisa under ekonomisk ställning och nyckeltal. Dessa redovisas i femårsöversikten ovan. Det innebär både att det finns poster och nyckeltal i de allmänna råden i FFFS 2015:12 som inte tagits med här och att det finns poster medtagna i femårsöversikten som inte finns i de allmänna råden. Eftersom Alecta inte tillämpar Solvens 2 utan övergångsbestämmelser för företag som bedriver tjänstepensionsverksamhet redovisas inte Solvens2-relaterade uppgifter i femårsöversikten.

Alternativ resultaträkning

Koncernen

Det kan vara svårt att utifrån ett livförsäkringsbolags resultaträkning förstå hur resultatet har uppstått, framför allt på grund av att de förändringar av de försäkringstekniska avsättningarna (FTA) som skett under året netto redovisas i resultaträkningen i posterna förändring i livförsäkringsavsättning respektive förändring i avsättning för oreglerade skador. Netto redovisningen innebär att det är omöjligt att enbart med hjälp av resultaträkningen utläsa exempelvis bolagets dödlighetsresultat eller bolagets sammanlagda finansiella resultat, som förutom kapitalavkastning även inkluderar ränteeffekter för FTA.

Den alternativa resultaträkningen är till för att ge läsaren ökad förståelse för hur verksamhetens resultat uppstått, och är framtagen genom att FTA-förändringen och övriga poster från resultaträkningen fördelats mellan de fyra delresultaten administrationsresultat, riskresultat, finansiellt resultat och skatteresultat. För respektive delresultat matchas verksamhetens intäkter mot dess kostnader.

Koncernens resultat uppgick till 13,4 miljarder kronor (52,2).

ALTERNATIV RESULTATRÄKNING (MKR)	2016	2015
Administrationsresultat	109	245
Riskresultat	241	-2 381
Finansiellt resultat	11 855	55 411
Skatteresultat	1 223	-1 041
Årets resultat	13 428	52 234

Administrationsresultatet uppgick till 109 miljoner kronor (245) och är skillnaden mellan Alectas intäkter och driftskostnader (exklusive kapitalförvaltningskostnader, vilka redovisas i det finansiella resultatet). I FTA ingår en avsättning för verksamhetens framtida driftskostnader för nuvarande försäkringsbestånd. Avsättningen för driftskostnader löses upp löpande och utgör tillsammans med driftskostnadsuttag på premieinkomsten Alectas intäkt (frigjorda driftskostnader).

Övriga intäkter, som främst består av administrationsersättning från PRI Pensionsgaranti, särredovisas i den alternativa resultaträkningen. I not 8 Driftskostnader är övriga intäkter istället avdragna från driftskostnaderna.

ADMINISTRATIONSRESULTAT (MKR)	2016	2015
Intäkter	856	980
– varav frigjorda driftskostnader	803	924
– varav övriga intäkter	53	56
Kostnader	-747	-735
Summa administrationsresultat	109	245

Riskresultatet uppgick till 0,2 miljarder kronor (-2,4), och visar hur väl Alectas antaganden om dödlighet, sjuklighet, och utnyttjande av försäkringsoptioner överensstämmer med utfallet. Med försäkringsoptioner menas den försäkrades eventuella rätt att flytta försäkringens värde, välja när utbetalning ska påbörjas respektive avslutas, samt rätt att avbryta löpande premiebetalning.

I riskresultatet ingår även förändringar i beräkningsantaganden för FTA. En beskrivning av 2016 års antagandeändringar finns på sidan 37, avsnitt Försäkringstekniska avsättningar.

RISKRESULTAT (MKR)	2016	2015
Årets dödlighetsresultat	106	339
Årets sjuklighetsresultat	-373	-896
Försäkringsoptioner	-308	75
Förändringar i metoder och antaganden vid beräkning av FTA	1 460	-2 306
Övrigt	-644	407
Summa riskresultat	241	-2 381

Det finansiella resultatet uppgick till 11,9 miljarder kronor (55,4). Det finansiella resultatet styrs i hög grad av utvecklingen på de finansiella marknaderna, och svarar normalt för den större delen av årets resultat. En gynnsam utveckling för Alectas placeringar har bidragit positivt till det finansiella resultatet 2016. Resultatet dämpas av att diskonteringsräntan som används vid värdering av sjunkit, vilket lett till att FTA ökat. Det finansiella resultatet påverkas även av löpande förräntning av FTA och av driftskostnadsresultatet för kapitalförvaltningen. Slutligen påverkas det finansiella resultatet av den vinst som uppstår på försäkringarna när räntan som används för att diskontera försäkringsåtagandet är högre än den avtalade premieräntan. Den vinsten redovisas i posten övriga vinstkällor, och är en förutsättning för att Alecta långsiktigt ska kunna ge god återbäring till försäkrade och försäkringstagare.

FINANSIELLT RESULTAT (MKR)	2016	2015
Resultat kapitalavkastning	37 511	38 947
– varav kostnader för kapitalförvaltning	-180	-201
Frigjorda driftskostnader för kapitalförvaltning	147	119
Förräntning av FTA	-13 717	-13 133
Övriga vinstkällor	8 842	10 426
Förändringar i FTA till följd av ändrad marknadsränta	-20 928	19 052
Summa finansiellt resultat	11 855	55 411

Skatteresultatet uppgick till 1,2 miljarder kronor (-1,0). I FTA ingår en reservering för framtida avkastningsskatt. Resultatet för avkastningsskatt är således intäkten som uppstår löpande när avsättningen för skatt löses upp, minus den verkliga kostnaden.

SKATTERESULTAT (MKR)	2016	2015
Resultat avkastningsskatt	115	-359
Inkomstskatt	1 108	-682
Summa skatteresultat	1 223	-1 041

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår överstyrelsen att 2016 års vinst för moderbolaget om 15 908 138 199 kronor, överförs till konsolideringsfonden.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår överstyrelsen att godkänna de av styrelsen fattade besluten om återbäring som framgår av avsnittet Överskotts-fördelning i Förvaltningsberättelsen, sidorna 39–40.

Det antecknas att garantifondens totalavkastning för 2016, efter avdrag för faktisk kapitalförvaltningskostnad och skatt, tillgodosåknats garantifonden i samband med garantifondens upplösning den 12 december 2016. Något beslut om överföring av belopp avseende avkastning från konsolideringsfonden till garantifonden på sätt som skett tidigare år behöver därför inte fattas beträffande 2016 års avkastning.

Finansiella rapporter

Innehåll

Rapporter

Koncernen

Resultaträkning	49
Rapport över totalresultat	49
Balansräkning	50
Förändringar i eget kapital	52
Kassaflödesanalys	53

Moderbolaget

Resultaträkning	54
Rapport över totalresultat	54
Resultatanalys	55
Balansräkning	56
Förändringar i eget kapital	58
Kassaflödesanalys	59

Not	Sida	Not	Sida
1 Redovisningsprinciper i koncernen och moderbolaget	60	29 Derivat	85
2 Väsentliga uppskattningar och bedömningar	67	30 Finansiella instrument som omfattas av nettningsavtal	86
3 Risker och riskhantering	68	31 Fordringar avseende direkt försäkring	87
4 Premieinkomst	70	32 Övriga fordringar	87
5 Kapitalavkastning, intäkter	70	33 Upplupna ränte- och hyresintäkter	87
6 Orealiserade vinster på placeringstillgångar	70	34 Eget kapital exkl. garantifond (koncernen)	88
7 Utbetalda försäkringsersättningar	70	35 Konsolideringsfond (moderbolaget)	89
8 Driftskostnader	71	36 Förslag till vinstdisposition	90
9 Kapitalavkastning, kostnader	71	37 Garantifond	90
10 Orealiserade förluster på placeringstillgångar	71	38 Obeskattade reserver	90
11 Avkastningsskatt	71	39 Livförsäkringsavsättning	91
12 Inkomstskatt (koncernen)	72	40 Avsättning för oreglerade skador	91
13 Skatt (moderbolaget)	72	41 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	92
14 Immateriella anläggningstillgångar	73	42 Övriga avsättningar	92
15 Materiella anläggningstillgångar	73	43 Uppskjuten skatt	92
16 Förvaltningsfastigheter (byggnader och mark)	74	44 Skatter	92
17 Rörelsefastigheter (byggnader och mark)	75	45 Skulder avseende direkt försäkring	92
18 Aktier och andelar i koncernföretag	76	46 Övriga skulder	93
19 Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag	77	47 Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	93
20 Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder	78	48 Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser	93
21 Nettoresultat per kategori av finansiella tillgångar och skulder	80	49 Övriga ställda panter och därmed jämförliga säkerheter	93
22 Löptidsanalys för finansiella skulder	80	50 Överföring av finansiella tillgångar	94
23 Värderingskategorier för finansiella instrument värderade till verkligt värde	81	51 Eventualförpliktelser	94
24 Upplysningar om finansiella instrument värderade till verkligt värde baserade på nivå 3	83	52 Åtaganden	94
25 Aktier och andelar	85	53 Avstämning av totalavkastningstabell mot finansiella rapporter	95
26 Obligationer och andra räntebärande värdepapper	85	54 Medelantal anställda samt löner och ersättningar	95
27 Lån med säkerhet i fast egendom	85	55 Upplysning om revisors arvode	99
28 Övriga lån	85	56 Leasing	99
		57 Väsentliga händelser efter balansdagen	99
		58 Upplysningar om närstående	99

Resultaträkning

Koncernen

MILJONER KRONOR	NOT	2016	2015
Premieinkomst	4	33 557	34 377
<i>Fakturerade premier</i>		29 919	31 581
<i>Tilldelad återbäring</i>		3 638	2 796
Kapitalavkastning, netto		37 529	38 965
<i>Kapitalavkastning, intäkter</i>	5	35 482	39 377
<i>Orealiserade vinster på placeringstillgångar</i>	6	6 647	9 672
<i>Kapitalavkastning, kostnader</i>	9	-2 027	-1 853
<i>Orealiserade förluster på placeringstillgångar</i>	10	-2 573	-8 231
Försäkringsersättningar		-21 907	-20 330
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>	7	-19 494	-18 692
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>		-2 413	-1 638
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar		-35 983	1 379
<i>Livförsäkringsavsättningar</i>		-35 983	1 379
Driftskostnader	8	-560	-547
Avskrivningar rörelsefastigheter	17	-18	-18
Avkastningsskatt	11	-298	-910
Summa rörelseresultat		12 320	52 916
Resultat före skatt		12 320	52 916
Inkomstskatt	12	1 108	-682
ÅRETS RESULTAT		13 428	52 234

Rapport över totalresultat

Koncernen

MILJONER KRONOR	2016	2015
Årets resultat	13 428	52 234
Poster som senare kan omklassificeras till resultaträkningen		
Valutakursdifferens	1 304	1 031
Akkumulerade kursdifferenser omklassificerade till resultatet	-1 470	-
Övrigt totalresultat	-166	1 031
ÅRETS TOTALRESULTAT	13 262	53 265

Hela resultatet är hänförligt till moderbolagets ägare.

Balansräkning

Koncernen

MILJONER KRONOR	NOT	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	14	285	310
Materiella anläggningstillgångar	15	11	33
Uppskjuten skatt	43	5 097	2 157
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark			
Förvaltningsfastigheter	16	25 447	42 545
Rörelsefastigheter	17	855	870
Placeringar i gemensamt styrda företag			
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures) ¹⁾	20, 23, 24, 58	6 045	4 059
Lån till gemensamt styrda företag (joint ventures) ¹⁾	28, 58	3 655	2 388
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar ¹⁾	20, 23, 24, 25	346 171	314 983
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	20, 23, 24, 26, 49, 50	372 328	357 816
Lån med säkerhet i fast egendom ²⁾	20, 23, 27	–	135
Övriga lån ^{1) 2)}	20, 23, 24, 28	2 284	2 063
Derivat	20, 23, 29, 30	7 944	8 209
		764 729	733 068
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	20, 31	1 599	1 565
Aktuell skatt		728	65
Övriga fordringar	20, 32	4 982	1 729
		7 309	3 359
Kassa och bank	20, 49	2 856	3 302
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	20, 33	7 124	7 687
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	99	164
		7 223	7 851
Tillgångar som innehas för försäljning	16	5 696	–
SUMMA TILLGÅNGAR		793 206	750 080

¹⁾ Justering jämfört med årsredovisningen 2015 genom omklassificering av andelar i joint ventures samt lån till joint ventures, i enlighet med ändrade regler i Lag om årsredovisning i försäkringsföretag avseende uppställningsform för balansräkningen.

²⁾ Justering jämfört med årsredovisningen 2015 genom omklassificering av 183 miljoner kronor från posten Lån med säkerhet i fast egendom till Övriga lån.

Balansräkning, *forts.*

Koncernen

MILJONER KRONOR	NOT	2016-12-31	2015-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
Omräkningsreserv	34	1 487	1 653
Diskretionära delar	34	70 855	60 943
Särskilda värdesäkringsmedel	34	10 445	10 559
Garantifond	37	–	1 867
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat	34	224 999	227 612
Summa eget kapital		307 786	302 634
SKULDER			
Livförsäkringsavsättning	39	449 546	413 563
Oreglerade skador	40	16 727	14 314
Pensioner och liknande förpliktelser	41	9	21
Övriga avsättningar	42	22	37
Aktuell skatt		29	37
Uppskjuten skatt	43	2 601	3 805
Skulder avseende direkt försäkring	20, 45	683	692
Derivat	20, 23, 29, 30	8 552	6 020
Övriga skulder	20, 46	4 475	5 229
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	20, 47	2 776	3 728
Summa skulder		485 420	447 446
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		793 206	750 080

Förändringar i eget kapital

Koncernen

MILJONER KRONOR	Omräknings- reserv ¹⁾	Diskretionära delar ^{1, 2)}	Särskilda värdesäkrings- medel ¹⁾	Garantifond ³⁾	Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat ¹⁾	Totalt
INGÅENDE EGET KAPITAL 2015-01-01	622	53 348	10 710	1 756	188 301	254 737
Årets resultat					52 234	
Övrigt totalresultat	1 031					
Årets totalresultat	1 031				52 234	53 265
Fördelad återbäring		12 218			-12 218	-
Tilldelad återbäring		-5 236				-5 236
Kollektiv riskpremie ⁴⁾			-245			-245
Avkastning garantifond ⁵⁾				231	-231	-
Övriga förändringar		613	94	-120	-474	113
Utgående eget kapital 2015-12-31	1 653	60 943	10 559	1 867	227 612	302 634

INGÅENDE EGET KAPITAL 2016-01-01	1 653	60 943	10 559	1 867	227 612	302 634
Årets resultat					13 428	
Övrigt totalresultat	-166					
Årets totalresultat	-166				13 428	13 262
Fördelad återbäring		14 957			-14 957	-
Tilldelad återbäring		-5 946				-5 946
Kollektiv riskpremie ⁴⁾			-109			-109
Avkastning garantifond föregående år ⁵⁾				107	-107	-
Avkastning garantifond innevarande år ⁵⁾				95	-95	-
Överföring av garantifond till stiftelse ³⁾				-1 955		-1 955
Övriga förändringar		901	-5	-114	-882	-100
Utgående eget kapital 2016-12-31	1 487	70 855	10 445	0	224 999	307 786

¹⁾ Se not 34 på sidan 88.

²⁾ Med diskretionära delar menas fördelad återbäring. Se not 34 på sidan 88.

³⁾ Fond för finansiering av kollektivavtalsgarantin samt för användning till informationsmedel. Garantifonden upplöstes per den 12 december 2016 och samtidigt överfördes samtliga dess medel till en fristående stiftelse med samma ändamål som garantifonden. Se not 37 på sidan 90.

⁴⁾ Premien för premiebefrielseförsäkring och kollektiv slutbetalning är reducerad till följd av arbetsgivarnas ökade kostnader med anledning av de regler för samordning och beräkning av pensionsmedförande lön som parterna införde i ITP 2 under 2008.

⁵⁾ Överföring av avkastning mellan konsolideringsfonden och garantifonden har fram till för räkenskapsåret 2015 gjorts påföljande år efter beslut av överstyrelsen. Avkastningen för 2016 tillgodoräknades garantifonden i samband med dess upplösning 12 december 2016. Se not 37 på sidan 90.

Kassaflödesanalys

Koncernen

MILJONER KRONOR	2016	2015
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Årets resultat före skatt	12 320	52 916
Erhållen ränta	8 581	7 903
Erlagd ränta	-1 576	-52
Erhållna utdelningar	10 354	9 202
Justeringsposter ¹⁾	-1 329	-38 970
Betald skatt	-3 520	-1 319
Kassaflöde från verksamheten före förändringar i tillgångar och skulder	24 830	29 680
Förändring placeringstillgångar	-19 170	-22 428
Förändring övriga rörelsetillgångar	-3 222	-957
Förändring övriga rörelseskulder	1 584	-1 312
Kassaflöde från den löpande verksamheten	4 022	4 983
INVESTERINGSVERKSAMHET		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-3	-6
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-3	-6
FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Pensionstillägg/tilläggsbelopp	-2 308	-2 440
Utbetalning från garantifonden	-2 069	-120
Utbetalning av värdesäkringsmedel	-110	-246
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-4 487	-2 806
Årets kassaflöde	-468	2 171
Likvida medel vid årets början	3 302	1 116
Kursdifferenser i likvida medel	22	15
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT	2 856	3 302
¹⁾		
Av-/nedskrivningar, not 14, 15, 17	69	46
Avkastningsskatt, not 11	298	910
Valutakursvinster, not 5	-4 245	-7 377
Realisationsvinster, not 5	-10 283	-11 968
Realisationsförluster, not 9	0	1
Orealiserade vinster, not 6	-6 647	-9 672
Orealiserade förluster, not 10	2 573	8 231
Räntetäkter, not 5	-8 018	-8 122
Räntekostnader, not 9	808	692
Utdelningar, not 5	-10 354	-9 220
Fribrevsuppräknings, not 4	-3	-16
Premierreduktion, not 4	-3 635	-2 780
Förändring livförsäkringsavsättning, not 39	35 983	-1 379
Förändring avsättning för oreglerade skador, not 40	2 413	1 638
Övrigt	-288	45
	-1 329	-38 970

Resultaträkning

Moderbolaget

MILJONER KRONOR	NOT	2016	2015
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieinkomst	4	33 557	34 377
<i>Fakturerade premier</i>		29 919	31 581
<i>Tilldelad återbäring</i>		3 638	2 796
Kapitalavkastning, intäkter	5	39 891	40 543
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	6	6 608	6 190
Försäkringsersättningar		-21 907	-20 330
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>	7	-19 494	-18 692
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>		-2 413	-1 638
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar		-35 983	1 379
<i>Livförsäkringsavsättning</i>		-35 983	1 379
Driftskostnader	8	-560	-547
Kapitalavkastning, kostnader	9	-6 057	-1 203
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	10	-729	-8 231
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		14 820	52 178
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		14 820	52 178
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		14 820	52 178
Bokslutsdispositioner	38	-	115
Resultat före skatt		14 820	52 293
Skatt	13	1 088	-1 219
ÅRETS RESULTAT		15 908	51 074

Rapport över totalresultat

Moderbolaget

MILJONER KRONOR	2016	2015
Årets resultat	15 908	51 074
Övrigt totalresultat	-	-
ÅRETS TOTALRESULTAT	15 908	51 074

Resultatanalys

Moderbolaget 2016

MILJONER KRONOR	DIREKT FÖRSÄKRING AV SVENSKA RISKER				
	Totalt	Tjänstepensionsförsäkring			Övrig livförsäkring
		Förmåns- bestämd försäkring	Premie- bestämd traditionell försäkring	Tjänsteanknuten sjukförsäkring och premie- befrielse- försäkring	Gruppliv- och tjänstegrupp- livförsäkring
Premieinkomst	33 557	17 296	11 222	4 878	161
Kapitalavkastning, intäkter	39 891	33 717	4 153	1 989	32
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	6 608	5 585	688	329	6
Försäkringsersättningar	-21 907	-15 557	-426	-5 763	-161
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>	-19 494	-15 557	-426	-3 352	-159
<i>Förändring i avsättning för oreglerade skador</i>	-2 413	0	-	-2 411	-2
Förändringar i andra försäkringstekniska avsättningar	-35 983	-28 673	-7 310	-	0
<i>Livförsäkringsavsättning</i>	-35 893	-28 673	-7 310	-	0
Driftskostnader	-560	-325	-55	-166	-14
Kapitalavkastning, kostnader	-6 057	-5 122	-628	-302	-5
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-729	-616	-76	-36	-1
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	14 820	6 305	7 568	929	18
Försäkringstekniska avsättningar					
Livförsäkringsavsättningar	449 546	418 055	31 491	-	0
Oreglerade skador	16 727	19	-	16 641	67
Summa försäkringstekniska avsättningar	466 273	418 074	31 491	16 641	67
Konsolideringsfond	286 753	233 799	34 038	18 460	456
Totala driftskostnader, exklusive fastighetsförvaltningskostnader					
Driftskostnader (administrationskostnader i försäkringsverksamheten)	-560	-325	-55	-166	-14
Skaderegleringskostnader (ingår i Utbetalda försäkringsersättningar)	-134	-77	-15	-40	-2
Kapitalförvaltningskostnader (ingår i Kapitalavkastning, kostnader)	-167	-143	-16	-8	-0
Summa totala driftskostnader, exklusive fastighetsförvaltningskostnader	-861	-545	-86	-214	-16

Balansräkning

Moderbolaget

MILJONER KRONOR	NOT	2016-12-31	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar			
Immateriella tillgångar	14	285	310
		285	310
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	16	10 741	16 622
Placeringar i koncernföretag och gemensamt styrda företag			
Aktier och andelar i koncernföretag	18	6 819	11 441
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag	19, 20	10 380	10 655
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures)	20, 23, 24, 58	4 825	2 292
Lån till gemensamt styda företag (joint ventures)	28, 58	3 366	2 099
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar	20, 23, 24, 25	345 710	314 646
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	20, 23, 24, 26, 49, 50	372 328	357 816
Övriga lån ¹⁾	20, 23, 24, 28	2 284	2 063
Derivat	20, 23, 29, 30	7 944	8 209
		764 397	725 843
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	20, 31	1 599	1 565
Övriga fordringar	20, 32	10 030	1 741
		11 629	3 306
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	15	6	6
Kassa och bank	20, 49	2 444	3 005
		2 450	3 011
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	20, 33	7 124	7 687
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	20	38
		7 144	7 725
SUMMA TILLGÅNGAR		785 905	740 195

¹⁾ Justering jämfört med årsredovisningen 2015 genom omklassificering av andelar i joint ventures samt lån till joint ventures, i enlighet med ändrade regler i Lag om årsredovisning i försäkringsföretag avseende uppställningsform för balansräkningen.

²⁾ Justering jämfört med årsredovisningen 2015 genom omklassificering av 183 miljoner kronor från posten Lån med säkerhet i fast egendom till Övriga lån.

Balansräkning, *forts.*

Moderbolaget

MILJONER KRONOR	NOT	2016-12-31	2015-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Konsolideringsfond	35	286 753	241 922
Garantifond	37	–	1 867
Årets resultat		15 908	51 074
		302 661	294 863
Obeskattade reserver	38	–	–
Försäkringstekniska avsättningar			
Livförsäkringsavsättning	39	449 546	413 563
Oreglerade skador	40	16 727	14 314
		466 273	427 877
Andra avsättningar			
Pensioner och liknande förpliktelser	41	8	20
Skatter	44	28	943
Övriga avsättningar	42	22	35
		58	998
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	20, 45	683	692
Derivat	20, 23, 29, 30	8 552	6 020
Övriga skulder	20, 46	5 193	6 435
		14 428	13 147
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	20, 47	2 485	3 310
		2 485	3 310
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		785 905	740 195

Förändringar i eget kapital

Moderbolaget

MILJONER KRONOR	KONSOLIDERINGSFOND ¹⁾			Garantifond ³⁾	Årets resultat	Totalt
	Kollektiv konsolidering	Diskretionära delar ²⁾	Andra reserver			
Ingående eget kapital 2015-01-01	164 453	53 348	10 710	1 756	18 889	249 156
Årets resultat					51 074	
Övrigt totalresultat						
Årets totalresultat					51 074	51 074
Föregående års vinstdisposition	18 889				-18 889	-
Fördelad återbäring	-12 218	12 218				-
Tilldelad återbäring		-5 236				-5 236
Kollektiv riskpremie ⁴⁾			-245			-245
Avkastning garantifond ⁵⁾	-231			231		-
Övriga förändringar	-474	613	95	-120		114
Utgående eget kapital 2015-12-31	170 419	60 943	10 560	1 867	51 074	294 863
Ingående eget kapital 2016-01-01	170 419	60 943	10 560	1 867	51 074	294 863
Årets resultat					15 908	
Övrigt totalresultat						
Årets totalresultat					15 908	15 908
Föregående års vinstdisposition	51 074				-51 074	-
Fördelad återbäring	-14 957	14 957				-
Tilldelad återbäring		-5 946				-5 946
Kollektiv riskpremie ⁴⁾			-109			-109
Avkastning garantifond föregående år ⁵⁾	-107			107		-
Avkastning garantifond innevarande år ⁵⁾	-95			95		-
Överföring av garantifond till stiftelse ³⁾				-1955		-1955
Övriga förändringar	-882	901	-5	-114		-100
Utgående eget kapital 2016-12-31	205 452	70 855	10 446	-	15 908	302 661

¹⁾ Se not 35 på sidan 89.

²⁾ Med diskretionära delar menas fördelad återbäring. Se not 35 på sidan 89.

³⁾ Fond för finansiering av kollektivavtalsgaranti samt för användning till informationsmedel. Garantifonden upplöstes per den 12 december 2016 och samtidigt överfördes samtliga dess medel till en fristående stiftelse med samma ändamål som garantifonden. Se not 37 på sidan 90.

⁴⁾ Premien för premiebefrielseförsäkring och kollektiv slutbetalning är reducerad till följd av arbetsgivarnas ökade kostnader med anledning av de regler för samordning och beräkning av pensionsmedförande lön som parterna införde i ITP 2 under 2008.

⁵⁾ Överföring av avkastning mellan konsolideringsfonden och garantifonden har fram till för räkenskapsåret 2015 gjorts påföljande år efter beslut av överstyrelsen. Avkastningen för 2016 tillgodoräknades garantifonden i samband med dess upplösning den 12 december 2016. Se not 37 på sidan 90.

Kassaflödesanalys

Moderbolaget

MILJONER KRONOR	2016	2015
Den löpande verksamheten		
Årets resultat före skatt och bokslutsdispositioner	14 820	52 178
Erhållen ränta	8 705	8 217
Erlagd ränta	-1 576	-58
Erhållna utdelningar	20 864	9 597
Justeringsposter som inte ingår i kassaflödet ¹⁾	-5 005	-39 321
Betald skatt	-3 518	-1 320
Kassaflöde från verksamheten före förändringar i tillgångar och skulder	34 290	29 293
Förändring placeringstillgångar	-27 445	-23 968
Förändring övriga rörelsetillgångar	-4 141	614
Förändring övriga rörelseskulder	1 224	-967
Kassaflöde från den löpande verksamheten	3 928	4 972
Investeringsverksamhet		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-2	-3
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-2	-3
Finansieringsverksamhet		
Pensionstillägg/tilläggsbelopp	-2 308	-2 440
Utbetalning från garantifond	-2 069	-120
Utbetalning av värdesäkringsmedel	-110	-246
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-4 487	-2 806
Årets kassaflöde	-561	2 163
Likvida medel vid årets början	3 005	842
Likvida medel vid årets slut	2 444	3 005
¹⁾		
Av-/nedskrivningar, not 14, 15	28	28
Valutakursvinster, not 5	-2 776	-7 368
Realisationsvinster, not 5	-7 191	-11 560
Realisationsförluster, not 9	0	1
Orealiserade vinster, not 6	-6 608	-6 190
Orealiserade förluster, not 10	729	8 231
Återläggning nedskrivning aktier i koncernföretag, not 5	-	-2 753
Nedskrivning/återläggning nedskrivning lån i koncernföretag, not 5 och 9	4 737	-10
Räntetäkter, not 5	-8 142	-8 255
Räntekostnader, not 9	808	696
Utdelningar, not 5	-20 878	-9 627
Fribrevsuppräknings, not 4	-3	-16
Premierreduktion, not 4	-3 635	-2 780
Förändring livförsäkringsavsättning, not 39	35 983	-1 379
Förändring avsättning för oreglerade skador, not 40	2 413	1 638
Övrigt	-470	23
	5 005	-39 321

Noter

NOT 1 Redovisningsprinciper i koncernen och moderbolaget

Denna årsredovisning avser räkenskapsåret 2016 för Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt med organisationsnummer 502014-6865 och med säte i Stockholm. Postadressen är 103 73 Stockholm. Besöksadressen till huvudkontoret är Regeringsgatan 107.

Årsredovisningen har godkänts för publicering av styrelsen den 21 mars 2017 och kommer att föreläggas överstyrelsen för fastställande den 26 april 2017.

Angivna belopp i noter är i miljoner kronor (mkr) om inget annat anges. Siffror inom parantes avser föregående år.

Grunder för upprättandet av redovisningen

Lagar och regler i koncernen

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) och IFRIC-tolkningar sådana de antagits av EU. Vid upprättandet har också Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÄRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2015:12, samt Rådet för finansiell rapportering rekommendation RFR 1 kompletterande redovisningsregler för koncerner, tillämpats.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt och de dotterföretag i vilka moderbolaget direkt eller indirekt innehar mer än hälften av röstantalet för samtliga aktier och andelar eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande. Med bestämmande inflytande menas att Alecta har förmåga att styra företaget, är exponerad för eller har rätt till avkastning som kan variera samt har möjlighet att styra aktiviteterna i företaget som påverkar avkastningen. Upplysning om aktier och andelar i koncernföretag återfinns i not 18. Resultatet från verksamheten i dotterföretag som förvärvats eller avyttrats under året tas upp i koncernredovisningen från förvärvstidpunkten fram till den tidpunkt när moderbolaget upphör att ha bestämmande inflytande. Alla koncerninterna transaktioner, balansposter, intäkter och kostnader elimineras i sin helhet vid konsolideringen. I koncernredovisningen elimineras obeskattade reserver i juridisk person och en uppdelning sker på eget kapital och uppskjuten skatt.

Värderingsgrund

Den värderingsgrund som har använts vid upprättandet av koncernredovisningen är historisk anskaffningskostnad med undantag för derivatinstrument och tillgångar och skulder som identifierats som tillhörande kategorin finansiella tillgångar och finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet. Kategoriindelningen framgår av not 20.

De försäkringstekniska avsättningarna nuvärdeberäknas och dessa beräkningar baseras på aktsamma försäkringstekniska antaganden om bland annat ränta, dödlighet, sjuklighet och driftskostnader.

Att upprätta rapporter i överensstämmelse med IFRS kräver användning av en del viktiga uppskattningar för redovisningsändamål. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper. De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse för koncernredovisningen anges i not 2.

Tillgångs- och rörelseförvärv

I redovisningen tillämpas förvärvsmetoden för såväl förvärv av andelar i företag som direkt förvärv av tillgångar och skulder i företag. Om förvärvet avser andelar i ett företag innebär metoden att förvärvet betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvat dotterföretagets tillgångar och eventuell tillgångar och övertar dess skulder och eventuell förpliktelser. Det koncernmässiga anskaffningsvärdet fastställs genom en förvärvsanalys i anslutning till företagsförvärvet. I analysen fastställs dels anskaffningsvärdet för andelarna eller tillgångarna och skulderna, dels det verkliga värdet av

förvärvade identifierbara tillgångar samt övertagna skulder och eventuell förpliktelser.

Vid förvärv av bolag görs en bedömning huruvida förvärvet ska klassificeras som en rörelse eller som en tillgång. Vid ett fastighetsförvärv genom bolagsaffär hanteras förvärvet som om fastigheten köps direkt. Denna typ av köpta bolag har normalt inga anställda eller någon organisation eller annan verksamhet än den som är direkt hänförlig till fastighetsinnehavet. Anskaffningsvärdet motsvarar det verkliga värdet på tillgångar och eventuella medföljande lån. Uppskjuten skatt redovisas inte som skuld på övervärden hänförliga till förvärvet. Eventuella avdrag avseende uppskjuten skatt som erhålls utöver bokförd skatt i köpt bolag redovisas som ett avdrag från verkligt värde på köpt fastighet både vid förvärvet och efterföljande bokslut.

Förekomsten av näringsverksamhet med anställda utöver förvärvade tillgångar och skulder, gör att Alecta definierar förvärvet som ett rörelseförvärv. Rörelseförvärv redovisas i enlighet med IFRS 3, vilket bland annat innebär att förvärvskostnader kostnadsförs direkt samt att uppskjuten skatt redovisas som skillnaden mellan de förvärvade tillgångarnas marknadsvärde och dess skattemässiga restvärde.

Huruvida förvärvet ska klassificeras som en rörelse eller en tillgång bedöms av Alecta vid varje enskilt förvärv. Till och med 31 december 2016 har samtliga Alectas förvärv klassificerats som tillgångsförvärv.

Omräkning av utländsk valuta

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor.

Omräkning av dotterföretags balansräkningar i utländsk valuta sker till balansdagens valutakurser. Omräkning av dotterföretags resultaträkningar i utländsk valuta görs till årets genomsnittskurs. De omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkningen redovisas i Övrigt totalresultat och överförs till koncernens omräkningsreserv.

Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta har räknats om till svenska kronor till balansdagens valutakurser. Realiserade och orealiserade värdeförändringar till följd av förändringar i valutakurser redovisas netto i resultaträkningen under Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader.

Försäkringsavtal

Alecta tillhandahåller i egenskap av försäkringsgivare ett antal olika försäkringsprodukter. Alecta skiljer på pensionsprodukter och sjuk- och livförsäkringsprodukter. Sjuk- och livförsäkringsprodukter är riskförsäkringar, där premien bestäms för ett år i taget. Dessa försäkringar innehåller inget sparmoment. För pensionsprodukterna intjänas pensionsrätt under premiebetalningstiden. Gemensamt för Alectas samtliga produkter är att de redovisningsmässigt klassificeras som försäkringsavtal. Ett försäkringsavtal karaktäriseras av att en betydande försäkringsrisk av något slag ingår.

Fördelning av över- respektive underskottsmedel

För Alecta Optimal Pension, som är en premiebestämd produkt, fördelas allt över- respektive underskott månadsvis till de försäkrade. Fördelat överskott utbetalas som ett tillägg till den garanterade pensionen, ett så kallat tilläggsbelopp. Överskottet är inte garanterat utan är en del av Alectas riskkapital. Över- respektive underskottets storlek beror på pensionskapitalets utveckling som i sin tur speglar det faktiska utfallet i det aktuella försäkringskollektivet av premiebestämda försäkringar avseende avkastning, skatt, dödlighet och driftskostnader. Bolaget fördelar över- respektive underskott genom att beräkna återbäringräntan månadsvis i efterskott, vilket innebär att den kollektiva konsolideringsnivån normalt alltid ligger på cirka 100 procent. Överskottet redovisas som eget kapital i balansräkningen.

Över- respektive underskott som uppstår i övriga produkter förs till Alectas konsolideringsfond. I första hand används konsolideringsfonden för att säkerställa Alectas förmåga att fullfölja sina försäkringsåtaganden, i andra hand för

NOT 1 Redovisningsprinciper i koncernen och moderbolaget, *forts*

fördelning till försäkringstagare och försäkrade. Överskott som fördelas till försäkringstagare och försäkrade kan vara i form av pensionstillägg för pensioner under utbetalning, höjning av intjänad pensionsrätt, reduktion av försäkringspremie, kontant utbetalning samt fördelning till försäkringstagare som företagsanknutna medel. Pensionstillägg, premiereduktion och företagsanknutna medel blir garanterade i anslutning till utbetalning, inbetalning respektive användandet och i samband med det förs kapital från konsolideringsfonden. Höjning av intjänad pensionsrätt blir garanterad i anslutning till att den tillförs försäkringarna och leder till en försäkringsteknisk avsättning.

Förändringar i redovisningsprinciper

Nya och ändrade redovisningsstandarder för räkenskapsår 2016:

Inga nya IFRS-standarder med tillämpning från den 1 januari 2016 har trätt i kraft. Ändringar i befintliga IFRS-standarder har inte haft någon väsentlig inverkan på Alectas finansiella rapportering.

Förändringar har införts i ÅRFL som en följd av EU:s nya redovisningsdirektiv. Bland annat har poster inom linjen tagits bort, motsvarande information redovisas istället i not. Ändringar i uppställningsform för balansräkningar har medfört att Aktier och andelar i gemensamt styrda företag och Lån till gemensamt styrda bolag redovisas på egna rader i balansräkningen. Inom eget kapital tillkommer en ny fond som ska innehålla internt upparbetade utvecklingsutgifter, Fond för utvecklingsutgifter. Fonden utgör bundet eget kapital tills den är helt avskriven.

FFFS 2015:12, Föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, har ersatt FFS 2008:26. I de nya föreskrifterna har utökade upplysningskrav på den diskonteringsränta som företaget använder införts. Reglerna om offentliggörande av redovisningsrelaterade uppgifter om ersättning och förmåner till ledningen har överförts till FFS 2015:12 från FFS 2011:2 om ersättningspolicy.

Nya och ändrade standarder eller tolkningar för räkenskapsår som börjar 2017 eller senare. Endast de standarder och tolkningar som bedöms kunna få en påverkan på Alecta beskrivs:

IFRS 9 Financial Instruments

IFRS 9, Financial Instruments, är en ny standard avseende finansiella instrument som kommer att ersätta IAS 39. Standarden består av tre delar: klassificering och värdering, nedskrivning samt säkringsredovisning.

Tillämpningstidpunkt från IASB:s sida för IFRS 9 är 1 januari 2018. IASB har föreslagit att företag som bedriver försäkringsverksamhet ska få ett tillfälligt undantag att senarelägga övergången till IFRS 9 till den 1 januari 2021. Alectas preliminära bedömning är att den nya standarden inte kommer att medföra väsentliga förändringar eftersom merparten av finansiella instrument i dag värderas inom kategorin verkligt värde via resultaträkningen. Eftersom Alecta inte tillämpar säkringsredovisning innebär denna del i standarden ingen påverkan på rapporteringen.

IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers

IFRS 15, Revenue from Contracts with Customers, samlar alla regler om redovisning av intäkter i en enda standard. Den ersätter de standarder och tolkningar som idag behandlar redovisning av intäkter.

Standarden som är antagen av EU ska tillämpas från räkenskapsåret 2018. Standarden omfattar inte Alectas kärnverksamhet, försäkring. Om andra delar av koncernens intäkter omfattas av standarden återstår att utreda. Den preliminära bedömningen är att standarden kommer att ha en mycket begränsad påverkan på rapporteringen.

IFRS 16 Leasing (Ej antagen av EU)

Den 13 januari 2016 presenterade IASB den nya standarden för leasingredovisning. Standarden innebär förändringar framför allt för leasingtagaren medan redovisningen för leasegivaren i allt väsentligt är oförändrad.

Under förutsättning att standarden antas av EU kommer den att tillämpas från räkenskapsåret 2019. Det återstår att utreda hur Alectas finansiella rapportering kommer att påverkas.

Premieinkomst

Premieinkomsten kan utgöras av inbetalda och tillgodoförda premier samt återbäring i form av fribrevsuppräknings och premiereduktion. Reducering sker för särskild premieskatt (avser TGL). Redovisning av premieinkomst skiljer sig åt beroende på om det avser premiebestämd eller förmånsbestämd försäkring. För de premiebestämda försäkringarna tillämpas kontantprincipen och för de förmånsbestämda försäkringarna tillämpas debiteringsprincipen vid redovisning av premieinkomst.

Premierna redovisas som inkomst och påverkar olika poster i balansräkningen beroende på om premien avser pensionsförsäkring eller riskförsäkring. För pensionsförsäkring görs en ökning av de försäkringstekniska avsättningarna på balansräkningens skuldsida. Däremot gäller för riskförsäkringarna att premierna allokeras via resultatet till eget kapital.

Beräkning av premier

Premierna avser att täcka Alectas åtaganden för försäkringarna. Bestämning av premien grundas på försäkringstekniska antaganden om ränta, dödlighet, sjuklighet och driftskostnader. Antaganden baseras på erfarenheter och observationer och är uppdelade på försäkringsbestånd. En pensionsförsäkring kan antingen vara förmånsbestämd eller premiebestämd. Vid förmånsbestämd försäkring är förmånen given enligt försäkringsavtalet och premien bestäms utifrån försäkringstekniska antaganden. Premien fastställs individuellt för varje försäkrad. Vid premiebestämd försäkring är premien given enligt försäkringsavtalet och förmånen bestäms utifrån försäkringstekniska antaganden.

Premien för en riskförsäkring beräknas antingen individuellt för varje försäkrad eller kollektivt utjämnad över en grupp försäkrade och gäller för ett kalenderår i taget.

Kapitalavkastning

Kapitalavkastningen inkluderar driftnettot från förvaltningsfastigheter, räntetäckter, räntekostnader, utdelningar på aktier och andelar, valutaresultat, realisationsvinster och realisationsförluster samt orealiserade värdeförändringar på placeringstillgångar med avdrag för driftskostnader för kapitalförvaltningen. Realisationsvinster och realisationsförluster redovisas netto per tillgångsslag under Kapitalavkastning, intäkter respektive Kapitalavkastning, kostnader. Även orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag. Orealiserade resultat består av årets förändring av skillnaden mellan anskaffningsvärde och verkligt värde. Vid försäljning återförs ackumulerade orealiserade värdeförändringar som orealiserat resultat. Årets värdeförändringar, såväl realiserade som orealiserade, redovisas över resultaträkningen i den period de uppstår. Kapitalavkastningen redovisas i not 5, 6, 9 och 10.

Försäkringsersättningar

En ersättning kan antingen vara garanterad enligt det ingångna avtalet eller villkorad i form av till exempel pensionstillägg. De garanterade ersättningarna redovisas i resultaträkningen som en kostnad och minskar den försäkringstekniska avsättningen i balansräkningen med motsvarande belopp. En villkorad ersättning påverkar inte resultatet utan redovisas direkt mot eget kapital.

Förändring i avsättning för oreglerade skador

Beräkningen av avsättning för oreglerade skador baseras på Alectas försäkringsbestånd och försäkringstekniska antaganden enligt Alectas försäkringstekniska beräkningsunderlag. Förändringar i beståndet eller i antagandena leder till en förändring av avsättningen för oreglerade skador. Denna förändring redovisas som en resultatpost i resultaträkningen.

NOT 1 Redovisningsprinciper i koncernen och moderbolaget, *forts*

Förändring i livförsäkringsavsättning

Förändring i livförsäkringsavsättning speglas av faktiska händelser under perioden i form av premieinbetalningar och utbetalningar i samband med försäkringsfall. Livförsäkringsavsättningar förändras även av periodens förräntning, antagna driftskostnader, dödlighetsresultat samt resultatet av utnyttjad flytträtt och fribrevsläggning. Utöver detta påverkas livförsäkringsavsättningar av eventuella justeringar i beräkningsmetod och antaganden. Exempel på antaganden som används vid beräkning av livförsäkringsavsättningar är diskonteringsränta, dödlighet och driftskostnad. Förändring i avsättningarna redovisas som en resultatpost i resultaträkningen.

Driftskostnader

Med driftskostnader avses kostnader för anställd eller inhyrd personal, lokalkostnader, IT-kostnader, planenliga avskrivningar på materiella och immateriella tillgångar, kostnader för förmedlingsavtalet med Collectum samt andra verksamhetsrelaterade kostnader. Kostnaderna redovisas när de uppstår. Driftskostnaderna delas in i följande funktioner: anskaffning, administration, skadereglering, kapitalförvaltning och fastighetsförvaltning. Anskaffnings- och administrationskostnader redovisas i posten Driftskostnader i resultaträkningen. I not 8 till resultaträkningen redovisas Alectas samlade driftskostnader indelade efter funktion och kostnadsslag. Alecta betraktar inte av- och nedskrivningar av rörelsefastigheter som en driftskostnad i försäkringsrörelsen, de redovisas därför som en separat post i resultaträkningen.

Anskaffningskostnader

Med anskaffningskostnader avses de kostnader som företaget har haft för att anskaffa nya försäkringsavtal. Alecta aktiverar inte sina anskaffningskostnader då dessa uppgår till oväsentligt belopp.

Administrationskostnader

Administrationskostnader utgörs av de driftskostnader som Alecta har för att löpande administrera sina försäkringsavtal samt kostnader för stabsfunktioner, till exempel ekonomi och juridik.

Skadereglering

Kostnader för skadereglering avser kostnader för hantering av de avtal som är under utbetalning. De inkluderar även delar av IT-kostnader som stödjer skaderegleringsprocessen samt fördelade kostnader för att täcka delar av stabskostnaderna. Skaderegleringskostnaderna redovisas i resultaträkningen under posten Utbetalda försäkringsavsättningar.

Kapitalförvaltning

Kostnader för kapitalförvaltningen redovisas under posten Kapitalavkastning, kostnader i resultaträkningen. De utgörs dels av direkta kostnader, främst personal-, informations- och IT-kostnader, dels indirekta kostnader såsom andel av lokalkostnader och fördelade kostnader för stabsfunktioner.

Fastighetsförvaltning

I likhet med kostnader för kapitalförvaltningen redovisas kostnader för fastighetsförvaltningen under posten Kapitalavkastning, kostnader i resultaträkningen. En stor kostnadspost här är externa kostnader då en stor del av förvaltningen av fastigheterna utförs av externa leverantörer enligt uppdragsavtal.

Av- och nedskrivningar rörelsefastigheter

Byggnader och mark som ägs av Alecta koncernen och som används i den egna verksamheten till minst 15 procent redovisas som rörelsefastigheter i koncernredovisningen. Rörelsefastigheterna värderas enligt anskaffningsvärdemetoden. Rörelsefastigheterna består av byggnader och mark, där byggnaden delas in i olika komponenter och skrivs av baserat på bedömda

nyttjandeperioder (20–50 år). Redovisade värden på rörelsefastigheter nedskrivningsprövas årligen och vid dessa kontroller antas återvinningsvärdet sammanfalla med det verkliga värdet. Av- och nedskrivningar (inklusive återförda nedskrivningar) på rörelsefastigheter redovisas i sin helhet som av- och nedskrivningar på rörelsefastigheter i koncernens resultaträkning.

Avkastningsskatt

Avkastningsskatten omfattar pensionsprodukterna samt familjeskydd. Beräkning av underlag för avkastningsskatt utgår från ett kapitalunderlag, vilket utgörs av samtliga tillgångar vid ingången av beskattningsåret efter avdrag för finansiella skulder vid samma tidpunkt. Kapitalunderlaget multipliceras med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret, vilket ger ett skatteunderlag i form av en schablonavkastning. Avkastningsskatten är 15 % av skatteunderlaget.

Alecta har gjort bedömningen att det schablonresultat som utgör grunden för avkastningsskatt inte utgör ett beskattningsbart resultat så som det definieras i IAS 12. Följaktligen klassificeras avkastningsskatten inte som inkomstskatt utan redovisas som en kostnad inom rörelseresultatet i koncernens resultaträkning.

Inkomstskatt

Skatten beräknas individuellt för varje bolag i respektive land i enlighet med gällande skatteregler. Med inkomstskatt avses aktuell skatt och uppskjuten skatt. I aktuell skatt ingår skatt på resultatet samt kupongskatt avseende erhållna utdelningar.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder samt underskottsavdrag och andra outnyttjade skatteavdrag. Vid tillgångsförvärv beaktas inte den temporära skillnaden som uppstår vid första redovisningen av tillgångar och skulder. Uppskjutna skattefordringar redovisas i den omfattning det är troligt att de kan komma att utnyttjas.

Alecta har rätt till avräkning av utländsk skatt vid beräkning av framtida avkastningsskatt och inkomstskatt. Därmed kommer Alecta att få en reduktion av framtida skattekostnader (avkastningsskatt respektive inkomstskatt) vilket innebär framtida ekonomiska fördelar. Alectas bedömning är att en tillgång ska redovisas om den framtida avräkningen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Redovisningen av framtida avräkning mot avkastningsskatt är inte särskilt reglerad i IFRS. Alectas bedömning är att rätten till framtida avräkning till sin karaktär liknar framtida avdrag från inkomstskatt enligt IAS 12. Forrdan för framtida avräkning redovisas därför som en uppskjuten skattefordran även om den tills största del kommer att avräknas mot avkastningsskatt.

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skattekulder nettoredo visas då det föreligger en legal kvittningsrätt och det avser skatter debiterade av samma skattemyndighet.

De verksamhetsgrenar inom moderbolaget som beskattas med inkomstskatt utgörs av sjukpension, premiebefrielse och TGL.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella tillgångar utgörs av direkta utgifter för egenutvecklade programvaror. Upparbetade immateriella tillgångar i koncernen värderas till anskaffningsvärde. De beräknas ge ekonomiska fördelar i framtiden. Alla upparbetade immateriella tillgångar som avser bolagets egenutvecklade programvaror redovisas endast om samtliga följande kriterier uppfylls: att det finns en identifierbar tillgång, att det är troligt att den tillgång som upparbetats kommer att generera framtida ekonomiska fördelar, att bolaget har kontroll över tillgången och att tillgångens anskaffningsvärde kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Aktiverade utvecklingskostnader skrivs av linjärt enligt plan från tidpunkten för tillgångens produktionssättning. Avskrivningsplaner upprättas utifrån uppskattad nyttjandeperiod. Avskrivningstid för försäkringssystemets kärnsystem

NOT 1 Redovisningsprinciper i koncernen och moderbolaget, *forts*

uppgår till 20 år och för försäkringssystemets kringliggande övriga funktioner till fem år. För övriga aktiverade utvecklingskostnader är avskrivningstiden tre år. Försäkringssystemets kärnsystem har funktionalitet för hantering av Alectas långsiktiga försäkringsåtaganden. Avskrivningsmetod och nyttjandeperiod prövas vid varje bokslutstillfälle. En individuell prövning görs för varje tillgång. Avskrivningar redovisas som driftskostnad. Värdet på de immateriella tillgångarna prövas vid varje bokslutstillfälle genom att interna och externa indikationer på värdeminskning bedöms. Vid indikation om värdeminskning fastställs tillgångens återvinningsvärde. Om detta värde bedöms understiga det redovisade värdet skrivs tillgången ned till det lägre värdet.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella tillgångar utgörs av datautrustning, maskiner och inventarier samt konst och värderas till anskaffningsvärden efter avdrag för ackumulerade avskrivningar. Avskrivningar sker linjärt enligt plan utifrån bedömd nyttjandeperiod. Avskrivningstiden för datautrustning uppgår till tre år, avskrivningstiden för maskiner och inventarier uppgår till mellan tre och fem år. Ingen avskrivning sker på konst. Avskrivningsmetod och nyttjandeperiod prövas vid varje bokslutstillfälle. Vid varje bokslutstillfälle bedöms om det föreligger någon indikation på att en anläggningstillgång kan ha minskat i värde. Om så är fallet beräknas tillgångens återvinningsvärde. Om detta värde bedöms understiga det redovisade värdet skrivs tillgången ned till det lägre värdet.

Placeringstillgångar

Allmänt

Placeringstillgångar utgörs av balansposterna Byggnader och mark, Placeringar i koncernföretag och gemensamt styrda företag samt Andra finansiella placeringstillgångar.

Redovisning av affärshändelser

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde redovisas efter anskaffningstidpunkten till verkligt värde. Anskaffningsvärdet för placeringstillgångar är exklusive transaktionskostnader avseende finansiella instrument. Köp och försäljning av finansiella tillgångar redovisas i balansräkningen på affärsdagen. Ej likviderade affärer per balansdagen redovisas som fordran respektive skuld till motparten under övriga fordringar och övriga skulder. Köp och försäljning av byggnader och mark redovisas i balansräkningen på tillträdesdagen.

Transaktionskostnader

Transaktionskostnader som är direkt hänförliga till köp och försäljning av finansiella placeringstillgångar redovisas över resultaträkningen och ingår i realisationsresultatet, netto i posten Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader. Transaktionskostnader hänförliga till köp och försäljning av byggnader och mark samt tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde redovisas som en ökning av anskaffningsvärdet respektive som en minskning av realisationsresultatet.

Vid förvärv av bolag som klassificeras som rörelseförvärv redovisas transaktionskostnaderna över resultaträkningen och ingår i posten Kapitalavkastning, kostnader.

Byggnader och mark

Byggnader och mark delas upp i förvaltningsfastigheter, rörelsefastigheter samt projektfastigheter. Förvaltningsfastigheter redovisas i enlighet med IAS 40 Förvaltningsfastigheter, då syftet med innehavet är att generera hyresintäkter och/eller värdestegring. I koncernen redovisar Alecta de fastigheter som används i den egna verksamheten som rörelsefastigheter, i enlighet med IAS 16, till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerad avskrivning och eventuell ackumulerad nedskrivning. Rörelsefastigheterna delas in i komponenter och avskrivningsmetoden återspeglar när fastigheternas framtida ekonomiska fördelar väntas bli förbrukade. Med projektfastigheter avses fastigheter som bebyggs eller exploateras för framtida användning som

förvaltningsfastigheter. Projektfastigheter värderas till verkligt värde enligt IAS 40. Om det verkliga värdet inte går att bedöma får värdering göras till anskaffningskostnad.

Förvaltningsfastigheter värderas till verkligt värde vilket motsvarar fastigheternas bedömda marknadsvärde. Värdeförändringen redovisas i resultaträkningen (Se not 1, avsnitt Kapitalavkastning). För de svenska fastigheterna, där samtliga fastigheter externvärderas två gånger per år, har verkligt värde beräknats med hjälp av en avkastningsbaserad metod kombinerat med en ortspris metod. För de övriga två kvartalen under året görs en internvärdering baserat på det senaste kvartalets externa värdering med hänsyn tagen till händelser därefter.

Samtliga externa värderingsföretag grundar sina värderingar på information om de enskilda fastigheternas specifika förhållanden såsom exempelvis hyresintäkter, driftskostnader samt nuvarande och framtida uthyrningskontrakt. I samband med den externa värderingen kvalitetssäkras informationen av Alecta.

Samtliga kvarvarande fastigheter i USA är omklassificerade i koncernens balansräkning från Byggnader och mark till Tillgångar som innehas för försäljning, se not 16.

De faktiska drifts- och underhållskostnaderna för Alectas rörelsefastigheter redovisas i bolagets driftskostnader. I not 16 finns en mer utförlig beskrivning av gällande värderingsmetod.

Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures)

Joint ventures definieras som företag där Alecta har ett gemensamt bestämmande inflytande tillsammans med övriga samägare. Alecta har valt att redovisa joint ventures som finansiella instrument till verkligt värde via resultaträkningen i enlighet med IAS 28 p.18 och IFRS 9. I balansräkningen redovisas aktierna och andelarna bland Placeringstillgångar. Värdeförändringarna redovisas i resultaträkningen som realiserade vinster eller förluster. I not 58 lämnas upplysningar om innehaven.

Lån till gemensamt styrda företag (joint ventures)

Lån till gemensamt styrda företag avser aktieägarlån till fastighetsbolag där Alecta är samägare, så kallade joint ventures. Aktieägarlånen värderas till upplupet anskaffningsvärde i enlighet med effektivräntemetoden och redovisas i kategorin lånefordringar. Se not 28.

Andra finansiella placeringstillgångar

Alecta identifierar och klassificerar sina finansiella placeringstillgångar vid första redovisningstillfället i kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Även derivat redovisas i kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen i och med att de definitions-mässigt betraktas som att de innehas för handel. Kategoriseringen grundar sig i att Alecta förvaltar och utvärderar samtliga placeringstillgångar till verkligt värde. Ett undantag är en mindre portfölj med lån som redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Värderingen av finansiella tillgångar som handlas på en aktiv marknad baseras på observerbara marknadsdata. Verkligt värde för finansiella tillgångar som inte handlas på en aktiv marknad fastställs med hjälp av etablerade värderingstekniker. I not 23 lämnas upplysningar om verkligt värde för varje klass av finansiella instrument i tabellformat utifrån en hierarki med tre olika nivåer av verkligt värde.

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället. Värderingsteknik för aktier och andelar beskrivs i not 23. Ackumulerade värdeförändringar för aktier utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärdet och verkligt värde. Utdelningar redovisas som erhållna utdelningar i posten Kapitalavkastning, intäkter.

NOT 1 Redovisningsprinciper i koncernen och moderbolaget, *forts*

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Obligationer och andra räntebärande papper värderas till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället. Värderingsteknik för obligationer och andra räntebärande värdepapper beskrivs i not 23. Ackumulerade värdeförändringar för räntebärande instrument utgörs av skillnaden mellan upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde. Med upplupet anskaffningsvärde avses det med hjälp av den effektiva anskaffningsräntan diskonterade nuvärdet av framtida betalningar. Anskaffningsräntan är den ränta som periodiseras över det finansiella instrumentets löptid. Därmed beaktas eventuella över- och underkurser vid förvärvet som periodiserats över instrumentets återstående löptid. Periodisering av över- och underkurser, upplupna ränteintäkter samt erhållna kupongbetalningar redovisas som ränteintäkter i posten Kapitalavkastning, intäkter.

Lån med säkerhet i fast egendom

Lån med säkerhet i fast egendom är klassificerade antingen som lånefordringar värderade till upplupet anskaffningsvärde eller som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, beroende på syftet med lånet. Har lånet grundläggande låneegenskaper och hanteras på basis av dess kontraktuella avkastning, sker värdering till upplupet anskaffningsvärde i enlighet med effektivräntemetoden och redovisas i kategorin lånefordringar. Övriga lån med säkerhet i fast egendom redovisas i kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

Övriga lån

Alectas övriga lån består i huvudsak av fastighetsrelaterade vinstandelslån. Vinstandelslånen klassificeras som finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Övriga lån redovisas i not 28.

Derivat

Ett derivat är ett finansiellt instrument vars värde beror på prisutvecklingen på ett annat, underliggande, instrument. Alecta använder sig av derivat för att effektivisera förvaltningen och för att reducera finansiella risker (se not 29). Derivat kategoriseras som att de innehas för handel och tas upp i balansräkningen till verkliga värden och värdeförändringar redovisas över resultaträkningen. Derivatkontrakt med positiva verkliga värden redovisas som finansiella placeringstillgångar medan derivatkontrakt med negativa verkliga värden redovisas som skuld i balansräkningen. I resultaträkningen återfinns derivat tillsammans med underliggande instrument och nettoresultatet redovisas i not 21. Alecta tillämpar inte säkringsredovisning.

Utlåning av räntebärande värdepapper

Under året har utlåningen av räntebärande värdepapper avslutats. Se not 50 för mer information.

Övriga finansiella placeringstillgångar

Alecta använder sig, från tid till annan, av äkta återköpstransaktioner i form av repatransaktioner på räntemarknaden. En repa på räntemarknaden är en transaktion där Alecta antingen köper räntebärande värdepapper med efterföljande återförsäljning till ett bestämt pris vid en senare tidpunkt eller genomför försäljning av räntebärande värdepapper med ett efterföljande återköp till ett bestämt pris vid en senare tidpunkt.

För de repatransaktioner där Alecta har köpt räntebärande värdepapper med en avtalad återförsäljning till ett bestämt pris vid senare tidpunkt tas inte det köpta räntebärande värdepappret upp som en tillgång under Obligationer och andra räntebärande värdepapper i balansräkningen. Däremot redovisas denna tillgång som en fordran under rubriken Övriga finansiella placeringstillgångar och värderas till verkligt värde.

På motsvarande sätt innebär det, för de repatransaktioner där Alecta har sålt räntebärande värdepapper med ett efterföljande återköp till ett bestämt pris vid en senare tidpunkt, att dessa räntebärande värdepapper även fort-

sättningsvis redovisas som en tillgång under rubriken Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Den mottagna köpeskillingen redovisas däremot som en skuld under rubriken Övriga skulder och värderas till verkligt värde.

Fordringar avseende direkt försäkring

Fordringar avseende direkt försäkring redovisas till upplupet anskaffningsvärde.

Övriga fordringar

Övriga fordringar redovisas till upplupet anskaffningsvärde.

Likvida medel

Likvida medel utgör en finansiell tillgång och klassificeras i kategorin lånefordringar och kundfordringar. Likvida medel benämns kassa och bank både i koncernen och i moderbolaget.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter avser utgifter för kommande räkenskapsår och intäkter som har intjänats under räkenskapsåret men inte erhållits eller fakturerats på balansdagen. Alectas förutbetalda kostnader och upplupna intäkter avser till största delen ej förfallna ränteintäkter på placeringstillgångar.

Omräkningsreserv

Omräkning av utländska dotterföretags balansräkning sker till balansdagens valutakurser och omräkning av utländska dotterföretags resultaträkningar görs till genomsnittskurs. Valutakursdifferenser som uppstår vid valutaomräkning redovisas i Övrigt totalresultat och överförs till koncernens omräkningsreserv. Valutor som omräknats är amerikanska dollar, engelska pund och euro.

Diskretionära delar

De diskretionära delarna i eget kapital består av preliminärt fördelat återbäring till försäkringstagarna och de försäkrade. I fördelat återbäring till de försäkrade ingår pensionsstillägg och fribrevsuppräkning för förmånsbestämda pensionsprodukter samt preliminärt fördelat återbäring för premiebestämd försäkring. Fördelat återbäring till försäkringstagarna utgörs av premiereduktion för riskförsäkringar. I fördelat återbäring till försäkringstagarna och de försäkrade ingår också medel avsedda för kostnadstäckning av åtgärder inom ITP-planen, där kollektivavtalsparterna givits rätt att anvisa användning. Beslut om slutlig användning fattas av Alectas styrelse, förutsatt att den enhälligt finner att anvisad användning är i enlighet med Alectas intressen som försäkringsbolag. Fördelning av överskott är reglerad i bolagets konsolideringspolicy i de försäkringstekniska riktlinjerna. Då överskottet är preliminärt och inte garanterat, betraktas detta som riskkapital och ingår i bolagets konsolideringsfond. Överskottet tilldelas i samband med utbetalning enligt de interna regelverk som finns och redovisas direkt mot eget kapital.

Särskilda värdesäkringsmedel

Särskilda värdesäkringsmedel är medel för att trygga värdesäkring av pensioner eller för annat pensionsfrämjande ändamål. Alecta förfogar över medlen först efter beslut av Svenskt Näringsliv och PTK. Särskilda värdesäkringsmedel inräknas därför inte i det kollektiva konsolideringskapitalet. Förändringsposterna redovisas direkt mot eget kapital.

Garantifond blir garantistiftelse

Garantifonden upplöstes per den 12 december 2016. Medlen överfördes till en fristående stiftelse med samma ändamål som garantifonden. Garantifonden inrättades 2007 med medel som 1998 avsatts för kostnadstäckning för åtgärder inom ITP-planen. Syftet med Garantifonden och numera Garantistiftelsen, som har sin grund i kollektivavtal, är att finansiera kollektivavtals-

NOT 1 Redovisningsprinciper i koncernen och moderbolaget, *forts*

garantin samt att finansiera kollektivavtalsparternas informationsverksamhet kring ITP och TGL. Kollektivavtalsgarantin, som är en fundamental del av ITP-planen, säkerställer att de försäkrade får sina pensionsförmåner både när en arbetsgivare underlåtit att teckna de försäkringar som bestämts i kollektivavtalet eller när en arbetsgivare inte betalat premierna, exempelvis vid konkurs.

Medlen har fram till upplösningen årligen räknats upp eller ned med ett belopp motsvarande procentsatsen för totalavkastningen av Alectas placerings-tillgångar efter avdrag för avkastningsskatt och faktisk förvaltningskostnad. Garantifonden redovisas i not 37.

Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat

I posten ingår kollektiv konsolidering samt årets resultat. I kollektiv konsolidering redovisas övrigt riskkapital, som inte är fördelat.

Försäkringstekniska avsättningar

De försäkringstekniska avsättningarna utgörs av kapitalvärdet av bolagets garanterade åtaganden för gällande försäkringsavtal och består av livförsäkringsavsättning och avsättning för oreglerade skador. Avsättningarna är beräknade enligt vedertagna aktuariella principer. Det innebär att avsättningarna nuvärdeberäknas och att beräkningarna baseras på aktsamma försäkringstekniska antaganden om bland annat ränta, dödlighet, sjuklighet och driftskostnader. I de försäkringstekniska avsättningarna ingår även pensionsåtaganden för anställda hos Alecta i enlighet med FTP-planen.

Livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättning beräknas som kapitalvärdet av förväntade framtida garanterade pensionsutbetalningar, driftskostnader, avkastningsskatt och avtalade framtida premier.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättning för oreglerade skador ska täcka framtida kostnader för försäkringsersättningar som uppstår vid arbetsoförmåga. Den försäkringstekniska avsättningen fastställs när rätt till ersättning uppstår. En del av avsättningen för oreglerade skador avser inträffade men inte rapporterade skador och grundar sig uteslutande på bolagets erfarenheter av eftersläpning i rapporteringen av sjukfall. Eftersläpningen i rapporteringen av sjukfall är vanligen begränsad till ett års tid.

Pensioner inom Alectakoncernen

Samtliga pensionsplaner inom koncernen redovisas som premiebestämda planer. Detta innebär att avgiften redovisas som en kostnad i den period förmåner intjänas vilket oftast sammanfaller med tidpunkten då avgiften betalas. FTP-avtalet ger medarbetare födda 1955 eller tidigare möjligheten att gå i pension på eget initiativ från och med månaden efter det att de fyllt 62 år. I de fall möjligheten utnyttjas betalar Alecta en engångspremie för att täcka den tillkommande pensionsförmånen. En ofonderad avsättning görs med 100 procent av den förväntade premien för de anställda som meddelat Alecta sin avsikt att utnyttja möjligheten. För övriga anställda som har möjlighet till tidigare pensionering görs en ofonderad avsättning med antagandena att förmånen tjänas in linjärt till 62 års ålder och att 60 (60) procent kommer utnyttja möjligheten.

Avsättningar

En avsättning är en skuld som är oviss vad gäller förfallotid och/eller belopp. En avsättning redovisas i balansräkningen när det uppstår en befintlig förpliktelse som följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt att en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. En förpliktelse kan vara både formell och informell. Om dessa villkor inte är uppfyllda redovisas ingen avsättning i balansräkningen, i stället uppstår en eventalförpliktelse om kriterierna är uppfyllda för en eventalförpliktelse. Avsättningar omprövas vid varje bokslutstillfälle. Avsättningen tas i anspråk endast för de utgifter som avsättningen ursprungligen var avsedd för.

Skulder avseende direkt försäkring

Skulder avseende direkt försäkring redovisas till upplupet anskaffningsvärde.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter avser kostnader för räkenskapsåret som verksamheten har dragit på sig men som inte har betalats eller fakturerats på balansdagen och inkomster som har betalats eller fakturerats men inte intjänats på balansdagen. Alectas upplupna kostnader och förutbetalda intäkter avser till största delen fastighetskostnader, hyresintäkter, personalkostnader och räntekostnader.

Kassaflöden

Kassaflöden redovisas enligt den indirekta metoden. Alecta redovisar kassaflöden från löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet med de anpassningar som krävs för försäkringsverksamheten. Då flöden inom försäkringsverksamheten till stor del placeras, redovisas placeringstillgångar som en integrerad del av den löpande verksamheten. Som likvida medel redovisas banktillgodohavanden, det vill säga samma som posten Kassa och bank i balansräkningen. Kortfristiga placeringar ingår inte i likvida medel utan redovisas som placeringstillgångar. Erhållna eller betalda räntor samt erhållna utdelningar redovisas som kassaflöde från den löpande verksamheten.

Leasingavtal

Leasingavtal där i allt väsentligt alla risker och förmåner som förknippas med ägandet faller på leasegivaren klassificeras som operationella leasingavtal. Koncernens samtliga hyresavtal är utifrån detta att betrakta som operationella leasingavtal. Leasingavgiften för operationell leasing periodiseras linjärt över leasingperioden. Hyresavtalen avseende koncernens förvaltningsfastigheter klassificeras i sin helhet som operationella hyresavtal. Hyresintäkterna periodiseras linjärt så att endast den del av hyrorna som belöper på perioden redovisas som intäkt.

Lagar och regler i moderbolaget

Moderbolaget tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS, vilket innebär att internationella redovisningsstandarder tillämpas i den utsträckning det är möjligt enligt svensk lagstiftning på redovisningsområdet. Den finansiella rapporteringen för moderbolaget följer Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2015:12, samt Rådet för finansiell rapportering rekommendation RFR 2 redovisning för juridiska personer. Då koncernen följer IAS/IFRS-standarder så som antagna av EU kommer redovisningsprinciperna i moderbolaget till vissa delar att skilja sig från de redovisningsprinciper som tillämpas i koncernen. Nedan anges de skillnader som är väsentliga för moderbolaget.

Konsolideringsfond

Livförsäkringsbolag som inte får dela ut vinst ska ha en konsolideringsfond för avsättning av belopp som får användas till förlusttäckning. Om bolagsordningen så anger får fonden även användas för annat ändamål. Konsolideringsfonden ingår i eget kapital och består av kollektiv konsolidering, diskretionära delar och andra reserver.

Bokslutsdispositioner, obeskattade reserver, koncernbidrag

Skattelagstiftningen i Sverige ger företag möjlighet att minska årets beskattningsbara inkomst genom avsättning till obeskattade reserver i balansräkningen, via resultaträkningsposten bokslutsdispositioner.

På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas i moderbolaget inte den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till de obeskattade reserverna.

I koncernredovisningen elimineras periodiseringsfonden och en uppdelning sker mellan eget kapital och uppskjuten skatt.

NOT 1 Redovisningsprinciper i koncernen och moderbolaget, *forts*

Moderbolaget redovisar såväl erhållna som lämnade koncernbidrag från respektive till dotterbolag som bokslutsdisposition.

Avkastningsskatt

Avkastningsskatten omfattar pensionsprodukterna samt familjeskydd och beräknas på de finansiella nettotillgångarnas marknadsvärde vid ingången av räkenskapsåret. I moderbolagets resultaträkning redovisas avkastningsskatten tillsammans med inkomstskatten under rubriken Skatt.

I koncernens resultaträkning särredovisas avkastningsskatten och ingår i rörelseresultatet.

Pensionsavsättningar

Beräkning av pensionsavsättningar för Alectas anställda görs i moderbolaget enligt tryggandelagen och med antaganden enligt Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2007:31.

Byggnader och mark

I moderbolaget redovisas såväl förvaltnings- och rörelsefastigheter till verkligt värde i balansräkningen med värdeförändringar över resultaträkningen. I koncernen redovisas rörelsefastigheter till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar.

Aktier och andelar i koncernföretag

Aktier och andelar i koncernföretag redovisas i moderbolaget till anskaffningsvärde efter avdrag för erforderliga nedskrivningar.

Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag

Koncerninterna lån och fordringar är finansiella tillgångar som inte är noterade på en aktiv marknad. Tillgångarna klassificeras som lånefordringar och värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

Företagsförvärv

Vid förvärv av fastighetsbolag redovisas i moderbolaget alla förvärvskostnader som en ökning av anskaffningsvärdet för aktier och andelar.

NOT 2 Väsentliga uppskattningar och bedömningar

Upprättande av de finansiella rapporterna och tillämpning av olika redovisningsstandarder baseras ofta på ledningens och styrelsens uppskattningar och bedömningar. Dessa grundar sig oftast på historisk erfarenhet men även på andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser. Företagsledningen utvärderar löpande gjorda uppskattningar och bedömningar. Utfallet kan avvika från gjorda uppskattningar och bedömningar.

De uppskattningar och bedömningar som Alecta anser har störst inverkan på resultatet och/eller tillgångar och skulder redogörs för enligt nedan.

Försäkringstekniska avsättningar

För att beräkna de försäkringstekniska avsättningarna krävs kvalificerade bedömningar med antaganden om bland annat dödlighet, sjuklighet, räntor, kostnader och skatt. Värdering av försäkringstekniska avsättningar beskrivs i redovisningsprinciperna i not 1. Känsligheten i de antaganden som ligger till grund för värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna beskrivs i not 3. Information om nuvarande antaganden finns i not 39 samt not 40.

Finansiella instrument

Vid värdering av finansiella instrument till verkligt värde används i första hand noterade priser på aktiva marknader, i not 23 definieras aktiv marknad. För innehav som saknar priser från aktiva marknader används vedertagna värderingsmodeller med hjälp av etablerade värderingstekniker. I not 23 redovisas innehaven uppdelade i olika värderingskategorier. Värdering av finansiella instrument beskrivs i not 1. Känslighetsanalys framgår av not 3.

Förvaltningsfastigheter

De svenska fastigheterna värderas till verkligt värde enligt en avkastningsbaserad metod samt ortsprismetod och externvärderas halvårsvis. För utländska fastigheter tillämpas gällande värderingsmetod i respektive land, vilket innebär att såväl avkastningsbaserad metod som ortsprismetoden används. Metoderna innehåller ett flertal antaganden såsom hyres- och kostnadsutveckling, vakansgrad, inflation och diskonteringsränta. En förändring i något av dessa antaganden påverkar värderingen. Värdering av Alectas fastigheter framgår av redovisningsprinciperna i not 1. Redovisade värden för innehaven samt en känslighetsanalys över antaganden som ligger till grund för värderingen finns i not 16. Alectas nuvarande användning av förvaltningsfastigheterna bedöms vara den bästa användningen och därmed bör värderingen av fastigheterna reflektera tillgångarnas maximala värde.

Immateriella anläggningstillgångar

Alecta har en väsentlig immateriell tillgång i form av upparbetade utvecklingskostnader för försäkringssystemet. Vid varje bokslutstillfälle görs en individuell prövning av värdet för respektive tillgång. Dessutom provas avskrivningsmetod och nyttjandeperiod för tillgångarna. Redovisade värden för immateriella tillgångar finns i not 14.

Inkomstskatt

Vid beräkning av underlag för inkomstskatt måste en bedömning göras avseende fördelning av intäkter och kostnader mellan inkomstbeskattad och avkastningsbeskattad verksamhet. De använda principerna får direkt effekt på den beräknade inkomstskatten. Även Alectas tillgångar, skulder och eget kapital för de olika verksamheterna samt nyckeltalen för Alectas olika produkter påverkas.

Uppskjuten skatt

Uppskjutna skattefordringar och skulder redovisas för temporära skillnader, outnyttjade underskottsavdrag samt andra outnyttjade skatteavdrag. Den redovisade uppskjutna skatten påverkas av antaganden och bedömningar, dels för att fastställa det redovisade värdet på olika tillgångar och skulder, dels beträffande framtida skattepliktiga vinster.

Alecta undersöker varje år om möjligheten finns att nya uppskjutna skattefordringar kan aktiveras och om nedskrivningsbehov föreligger för tidigare års skattemässiga underskottsavdrag eller outnyttjade skatteavdrag.

Alecta har rätt till avräkning av utländsk skatt vid beräkning av framtida avkastningsskatt och inkomstskatt. De framtida ekonomiska fördelarna som detta innebär redovisas som en uppskjuten skattefordran, även om avräkning till största del kommer att göras mot avkastningsskatt. Fordran redovisas när den framtida avräkningen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Redovisade värden för uppskjuten skatteskuld respektive skattefordran framgår av not 43.

NOT 3 Risker och riskhantering

I förvaltningsberättelsen (sidan 44) beskrivs övergripande Alectas riskhantering och riskorganisation. I denna not beskrivs mer detaljerat Alectas olika riskkategorier.

Risk för förlust

Riskkategorin avser risk för konsekvenser i form av exempelvis förlust av anseende eller ekonomisk förlust. Konsekvenserna kan uppkomma om Alecta misslyckas i hanteringen av risker i de nedan beskrivna riskkategorierna.

Försäkringsrisker

Försäkringsrisker är risker förenade med Alectas försäkringsprodukter och försäkringsbestånd och rör till exempel prissättning, beräkning av försäkringstekniska avsättningar och beräkning och fördelning av överskottsmedel. Beräkningarna baseras på försäkringstekniska antaganden, huvudsakligen om dödlighet, sjuklighet, driftskostnader och ränta, där varje antagande utgör en risk.

För att fastställa säkerheten i de försäkringstekniska antagandena analyseras årligen Alectas redovisade resultat ur ett försäkringstekniskt perspektiv. Detta görs genom att verkligt utfall för dödlighet, sjuklighet, driftskostnader och kapitalavkastning ställs mot de antaganden som tillämpats. Antagandena revideras då analysen visar att detta är nödvändigt. Ändrade antaganden kan medföra förändring av de försäkringstekniska avsättningarna och/eller i premiesättningen. Alectas försäkringskollektiv är stora och diversifierade varför koncentrationsriskerna i dessa är försumbara.

Den självständiga kontrollfunktionen Riskkontroll har under 2016 genomfört en granskning av Alectas försäkringsrisker vilken bland annat omfattat en granskning av Alectas försäkringstekniska antaganden och beräkningar.

Dödlighetsrisk

Dödlighetsrisk är risken för att de försäkrades genomsnittliga livslängd blir en annan än vad som antagits. Risken är olika beroende på om försäkringen är en dödsfallsförsäkring eller en livsfallsförsäkring. En dödsfallsförsäkring innebär att försäkringssumman betalas ut när den försäkrade dör. Alectas försäkringar familjepension, familjeskydd och TGL är dödsfallsförsäkringar. En livsfallsförsäkring betalas ut när den försäkrade uppnår den i avtalet angivna åldern. Ålderspension och ITPK är livsfallsförsäkringar. En kombination av dödsfalls- och livsfallsförsäkring är till exempel ålderspension med återbetalningsskydd.

En minskad dödlighet innebär att de försäkrade lever längre än vad som antagits. En livsfallsförsäkring påverkas negativt av minskad dödlighet, det vill säga kostnaderna för livsfallsförsäkringar ökar på grund av att pensionerna ska betalas ut under längre tid än vad som antagits. För dödsfallsförsäkringar gäller det motsatta.

Alecta uppdaterade under 2015 de dödlighetsantaganden som används vid beräkning av livförsäkringsavsättning. Enligt gällande antaganden förväntas en man respektive kvinna född på 50-talet leva i 22,2 (22,2) respektive 23,9 år (23,9) från 65-årsdagen. Livslängdsökningen antas därefter till cirka 0,8 år (0,8) för varje efterföljande födelsedecennium.

En minskning av den antagna dödligheten med 20 procent innebär att den förväntade livslängden för dagens 65-åringar ökar med cirka 1,6 år (1,6) och att Alectas livförsäkringsavsättning ökar med cirka 5 procent (5).

Sjuklighetsrisk

Sjuklighetsrisk är risken för att den försäkrade förblir sjuk under längre tid eller till en högre ersättningsnivå än vad som antagits. Alectas sjuklighetsrisk återfinns i sjuk- och premiebefrielseförsäkringarna. Vid ett inträffat sjukfall görs en försäkringsteknisk avsättning med särskilda antaganden om framtida grad av arbetsförmåga och sjukdomstid.

Om sannolikheten att sjukfallen upphör minskar med 20 procent vid varje framtida tidpunkt samtidigt som arbetsgraden minskar med 20 procent, ökar

de försäkringstekniska avsättningarna för sjukpension och premiebefrielse med cirka 21 procent (22).

Driftskostnadsrisk

Driftskostnadsrisken består i att Alectas driftskostnader kan bli större än vad som antagits vid premie- och förmånsberäkningen. Alecta arbetar löpande med uppföljning av driftskostnader för att dessa inte ska överstiga de antagna driftskostnaderna.

Ränterisk

Ränterisken avser de antaganden om framtida avkastning som ligger till grund för premie- och förmånsberäkningen. De försäkringstekniska avsättningarna värderas huvudsakligen med den räntekurva som definierats i Finansinspektionens föreskrifter. I årsredovisningen uttrycks räntekurvan som en kassaflödesviktad genomsnittsränta. Räntans påverkan på Alectas resultat och solvensgrad beskrivs i känslighetsanalysen på sidan 69. Hanteringen av den totala ränterisken för tillgångar och skulder beskrivs vidare i avsnittet Matchningsrisk på nästa sida.

Finansiella risker

Finansiella risker återfinns i placeringsverksamheten och utgörs av marknads-, kredit- och likviditetsrisker, matchningsrisk samt solvensrisk. Målet för placeringsverksamheten är att skapa en uthållig real avkastning, det vill säga en avkastning som stadigt överträffar såväl inflationen som utvecklingen av Alectas försäkringsåtaganden. Den självständiga kontrollfunktionen Riskkontroll har under 2016 genomfört granskning tertialvis av värdet av Alectas placeringstillgångar. Dessutom har delar av kapitalförvaltningens riskhantering granskats.

Marknadsrisk

Marknadsrisken är risken för att värdet på placeringarna påverkas negativt av förändringar i räntor, valutakurser eller priser på aktier, obligationer eller fastigheter. För att begränsa marknadsrisken och undvika koncentrationer i portföljen fördelar Alecta placeringarna mellan olika tillgångsslag och marknader:

Tillgångsfördelning

Tillgångsslag	Exponering		Andel av portföljen	
	2016	2015	2016	2015
Aktier	332 862	307 776	43,2 %	42,1 %
Räntebärande placeringar	383 172	361 615	49,7 %	49,4 %
Fastigheter	54 409	62 159	7,1 %	8,5 %
Totalt	770 444	731 550	100,0 %	100,0 %

Tabellen visar fördelningen enligt totalavkastningstabellens klassificering, se vidare sidan 36. En detaljerad uppdelning av tillgångsslagen redovisas i diagrammen på sidan 38.

För att säkerställa att Alecta i lägen med negativ marknadsutveckling klarar solvenskraven med god marginal sätter placeringsriktlinjerna ramar för risknivån. Olika derivatinstrument i form av bland annat ränte-, aktie- och valuta-terminer samt ränte- och valutaswappar används för att minska riskerna vid stora kurssvängningar och för att göra förvaltningen mer kostnadseffektiv. Vidare valutakurssäkrar Alecta hela innehavet av utländska obligationer och fastigheter samt delar av det utländska aktieinnehavet. Den totala valutaexponeringen efter valutakurssäkring uppgick vid utgången av året till 12,1 procent (15,9) av placeringarna. Utan valutakurssäkring hade 43,8 procent (45,8) av tillgångarna varit exponerade för valutakurssvängningar.

NOT 3 Risker och riskhantering, forts

Valutaexponering efter valutakurssäkring

	Andel av placeringssportföljen		Exponering	
	2016	2015	2016	2015
EUR	0,2 %	2,0 %	1 640	14 558
CHF	0,4 %	1,5 %	3 317	10 973
GBP	0,5 %	1,1 %	3 548	7 828
USD	9,2 %	9,3 %	71 033	68 400
Övriga	1,8 %	2,0 %	13 505	14 777
Nettoexponering	12,1 %	15,9 %	93 043	116 536

Kreditrisk

Kreditrisk är risken för finansiella förluster på grund av att en emittent eller motpart kommer på obestånd. Alecta analyserar de kreditrisker som är förenade med olika typer av placeringar och sätter kreditlimiten för emittenter och motparter. Dessutom finns limiten för enhandsengagemang, det vill säga limiten som begränsar Alectas samlade innehav av aktier och räntebärande placeringar mot en och samma koncern. Risk & Performance kontrollerar dagligen att limiterna inte överträds.

Räntebärande placeringar görs huvudsakligen i värdepapper från låntagare med mycket god kreditvärdighet. Placeringar görs främst i obligationer klassificerade av ratingföretaget Standard & Poor's med rating BBB- eller högre. Utöver externa ratingar bedöms alla emittenter med hjälp av interna kreditratingmodeller. Av Alectas räntebärande placeringar är 35 procent (43) gjorda i svenska och utländska statspapper, 21 procent (18) i svenska bostadsinstitut samt 45 procent (39) i placeringar utställda av övriga emittenter (se not 26 på sidan 85).

Kreditexponering

	Obligationer och andra räntebärande värdepapper			
	Marknadsvärde		Andel	
	2016	2015	2016	2015
Rating Aaa/AAA	138 277	160 079	37,1 %	44,7 %
Rating Aa/AA	117 640	43 255	31,6 %	12,1 %
Rating A/A	54 525	114 531	14,6 %	32,0 %
Rating Baa/BBB	39 133	26 772	10,5 %	7,5 %
Rating Ba/BB	3 375	417	0,9 %	0,1 %
Utan rating	19 379	12 762	5,2 %	3,6 %
varav värdepapper utgivna av statligt ägda emittenter	4 877	4 665	1,3 %	1,3 %
Totalt	372 328	357 816	100,0 %	100 %

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för förlust på finansiella instrument på grund av att de inte omedelbart går att sälja utan att sänka priset eller risken för att Alecta inte kan infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar. Alectas betalningsförpliktelser utgörs av försäkringsåtaganden och finansiella skulder, där cirka 95 procent av åtagandena har en löptid som överstiger fem år, se not 39 och 40 på sidan 91. Alectas finansiella skulder är begränsade till de derivatkontrakt som används för att kurssäkra valuta- och ränterisker och har i regel en löptid under ett år. Det nominella värdet av derivatkontrakten återfinns i not 29 på sidan 85. Det finns även en löptidsanalys över finansiella skulder i not 22 på sidan 80. Likviditetsrisken bevakas genom detaljerade kassaflödesprognoser och begränsas genom att Alecta gör en stor del av sina placeringar i tillgångar med god likviditet. Av not 23 på sidan 81 framgår att 337 miljarder kronor av Alectas placeringar utgörs av noterade aktier vilka är omsättningsbara inom en vecka. Resterande placeringar kan anses vara omsättningsbara inom ett år, vilket gör att likviditetsrisken bedöms vara försumbar.

Matchningsrisk

Matchningsrisk är risken för försämrade finansiella ställning till följd av att tillgångarnas och de försäkringstekniska avsättningarnas egenskaper skiljer sig från varandra. Värdet på försäkringsåtagandena och de räntebärande placeringarna beror på räntenivån. Vid en räntenedgång ökar åtagandena samt värdet på de räntebärande placeringarna. Eftersom åtagandena är större och har längre genomsnittlig löptid än de räntebärande placeringarna är en räntenedgång ogynnsam för Alecta. Åtagandenas löptid och tillgångssportföljens räntebindningstid återfinns i not 39 och 40 respektive 26.

För att begränsa matchningsrisken använder Alecta en ALM-analys, Asset Liability Management, vars syfte är att finna den sammansättning av placeringstillgångar som bäst svarar mot försäkringsåtaganden men även Alectas avkastningsmål. Analysen tar hänsyn till hur såväl placeringstillgångarna som de marknadsvärderade skulderna och därmed Alectas riskkapital påverkas av prisförändringar i de finansiella marknaderna. Grunden för besluten om placeringssammansättning är Alectas långsiktiga bedömningar av marknadsförutsättningarna i relation till Alectas åtaganden, mål och finansiella ställning. Besluten avrapporteras fortlöpande i styrelsens finansutskott.

Solvensrisk

Solvensrisk är risken för att Alecta inte har tillräckligt riskkapital för att med säkerhet kunna fullgöra sina garanterade åtaganden. Finansinspektionen mäter solvensrisken med sin trafikljusmodell. Alectas riskkapital visar med marginal så kallat grönt ljus. Alecta genomför dessutom dagligen ett eget stresstest som fångar de väsentliga finansiella riskerna och utgår från något strängare negativa marknadsscenarier än de som föreskrivs i trafikljusmodellen. Stresstestet mäter riskexponeringen och skulle ett gränsvärde nås vidtas åtgärder för att säkerställa Alectas solvens.

Känslighetsanalys

Koncernen	Påverkan på			
	Solvensgraden (%-enheter)		Årets resultat/Eget kapital	
	2016	2015	2016	2015
Räntenedgång 1 %-enhet	-10,1	-12,1	-24 318	-26 492
Aktiekursnedgång 10 %	-7,1	-7,2	-33 286	-30 778
Fastighetsvärdeminskning 10 %	-1,2	-1,5	-5 441	-6 216
Valutakursnedgång 10 %	-2,0	-2,7	-9 363	-11 676

Tabellen visar hur solvensgraden och årets resultat skulle påverkas av nedgångar i värdet på aktier, fastigheter och valutor samt av en sänkning av marknadsräntan, oavsett löptid och marknad. Sänkning av marknadsräntan ökar värdet på både åtagandena och de räntebärande placeringarna.

Operativa risker

En operativ risk definierar Alecta som risken för brister i verksamheten relaterade till personal, organisation och processer, IT-system eller säkerhet. Sådana brister kan orsaka risker inom andra riskkategorier. Exempelvis skulle bristande kompetens hos Alectas personal kunna orsaka att bolaget omedvetet exponeras för finansiella risker. De operativa riskerna motverkas av god intern kontroll.

Övriga risker

Förutom ovan nämnda risker har Alecta andra risker att hantera, exempelvis regelefterlevnadsrisker, hållbarhetsrisker och informationssäkerhetsrisker.

Självutvärdering av risker

Med hjälp av en företagsgemensam självutvärderingsmetod identifierar och bedömer Alectas olika avdelningar årligen sina risker inom olika riskkategorier. Förbättringsområden identifieras och beslut fattas om vilka

NOT 3 Risker och riskhantering, forts

riskreducerande och ekonomiskt, eller av andra skäl, motiverade åtgärder som ska vidtas. Arbetet med ständiga förbättringar i den dagliga verksamheten bidrar också till att reducera riskerna.

Incidenthantering

Trots det förebyggande arbetet med att identifiera och reducera risker kan incidenter inträffa. Dessa måste naturligtvis omgående tas om hand för att begränsa eventuell skada och förlust. Minst lika viktigt är det att lära av det inträffade och vidta åtgärder för att försöka undvika att det händer igen. Därför diskuteras och rapporteras incidenter regelbundet på alla nivåer i Alecia.

NOT 4 Premieinkomst

Koncernen och moderbolaget	2016	2015
Löpande premier	28 093	25 351
Engångspremier	1 940	6 349
Premieskatt ¹⁾	-114	-119
Fakturerade premier	29 919	31 581
Fribrevsuppräknings	3	16
Premiereduktion	3 635	2 780
Tilldelad återbäring	3 638	2 796
Total premieinkomst	33 557	34 377

¹⁾ Beskattningsunderlaget utgör 95 procent (95) av mottagen premie för TGL. Skatten uppgår till 45 procent (45) av beskattningsunderlaget.

NOT 5 Kapitalavkastning, intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Hysesintäkter från byggnader och mark	2 569	2 679	904	970
Erhållna utdelningar	10 354	9 220	20 878	9 627
varav koncernföretag	-	-	10 920	494
Ränteintäkter m m	8 018	8 122	8 142	8 255
obligationer och andra räntebärande värdepapper	7 815	7 920	7 815	7 920
övriga ränteintäkter	203	202	186	186
övriga ränteintäkter, koncernföretag	-	-	141	149
Återförda nedskrivningar	-	-	-	2 763
aktier och andelar i koncernföretag	-	-	-	2 753
lån i koncernföretag	-	-	-	10
Valutakursvinster, netto	4 245	7 377	2 776	7 368
Realisationsvinster, netto	10 283	11 968	7 191	11 560
byggnader och mark	3 802	636	710	228
aktier och andelar	4 801	9 966	4 801	9 966
obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 680	1 366	1 680	1 366
Övrigt	13	11	-	-
Total kapitalavkastning, intäkter	35 482	39 377	39 891	40 543

NOT 6 Orealiserade vinster på placeringstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Byggnader och mark	-	4 631	-	1 212
Aktier och andelar	4 158	4 936	4 119	4 873
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 352	-	2 352	-
Övriga lån	137	105	137	105
Totalt orealiserade vinster på placeringstillgångar	6 647	9 672	6 608	6 190

NOT 7 Utbetalda försäkringsersättningar

Koncernen och moderbolaget	2016	2015
Utbetalda grundbelopp före värdesäkring	-17 086	-16 376
Erlagd premiebefrielse	-1 882	-1 765
Annulationer och återköp ¹⁾	-392	-419
Driftskostnader vid skadereglering	-134	-132
Totalt utbetalda försäkringsersättningar	-19 494	-18 692

¹⁾ I posten ingår utflyttat kapital om 376 miljoner kronor (402).

NOT 8 Driftskostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Administrationskostnader	-560	-547	-560	-547
Summa driftskostnader i försäkringsrörelsen	-560	-547	-560	-547
Skadereglering ¹⁾	-134	-132	-134	-132
Kapitalförvaltning ²⁾	-180	-201	-167	-178
Fastighetsförvaltning ³⁾	-74	-86	-44	-46
Totala driftskostnader	-948	-966	-905	-903
Specifikation av totala driftskostnader				
Personalkostnader	-429	-449	-419	-430
Lokalkostnader	-24	-21	-23	-20
Avskrivningar	-26	-26	-26	-26
IT-kostnader	-217	-214	-215	-214
Fastighetsförvaltningskostnader	-74	-86	-44	-46
Valcentralskostnader	-132	-123	-132	-123
Övriga kostnader ⁴⁾	-94	-96	-94	-93
Förvaltningsersättningar	48	49	48	49
Totala driftskostnader	-948	-966	-905	-903

¹⁾ Redovisas under Utbetalda försäkringsersättningar i resultaträkningen, se not 7.

²⁾ Redovisas under Kapitalavkastning, kostnader i resultaträkningen, se not 9.

³⁾ Redovisas under Kapitalavkastning, kostnader i resultaträkningen (ingår i posten driftskostnader för byggnader och mark i not 9).

⁴⁾ Övriga kostnader består till stor del av kostnader för konsulter samt avgift till Finansinspektionen.

NOT 9 Kapitalavkastning, kostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Driftskostnader för byggnader och mark	-990	-912	-324	-308
Kapitalförvaltningskostnader ¹⁾	-180	-201	-167	-178
Räntekostnader m m	-808	-692	-808	-696
<i>obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>	<i>-781</i>	<i>-676</i>	<i>-781</i>	<i>-676</i>
<i>övriga räntekostnader</i>	<i>-27</i>	<i>-16</i>	<i>-27</i>	<i>-20</i>
<i>övriga räntekostnader, koncernföretag</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Depåbankskostnader	-21	-20	-21	-20
Av- och nedskrivningar	-	-	-4 737	-
<i>aktier i koncernföretag</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-4 737</i>	<i>-</i>
Realisationsförluster, netto	-	-1	-	-1
<i>byggnader och mark</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>övriga lån</i>	<i>-</i>	<i>-1</i>	<i>-</i>	<i>-1</i>
Övrigt	-28	-27	-	-
Total kapitalavkastning, kostnader	-2 027	-1 853	-6 057	-1 203

¹⁾ Förutom dessa kostnader har även externa arvoden om cirka 78 miljoner kronor (81) erlagts för investeringar i onoterade fastighetsfonder. Dessa arvoden har redovisats som negativ värdeförändring på innehavet och ingår därmed i nettobeloppet för realiserade vinster på aktier och andelar under not 6.

NOT 10 Orealiserade förluster på placeringstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Byggnader och mark	-2 573	-	-729	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-8 231	-	-8 231
Totalt orealiserade förluster på placeringstillgångar	-2 573	-8 231	-729	-8 231

NOT 11 Avkastningsskatt

Koncernen och moderbolaget	2016	2015
Avkastningsskatt ¹⁾	-298	-906
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	0	-4
Summa avkastningsskatt	-298	-910
¹⁾ Avkastningsskatt		
Underlag ^{A)}	731 031	683 591
Kapitalunderlag ^{B)}	693 749	646 609
Skatteunderlag ^{C)}	4 024	10 475
Avkastningsskatt före avräkning ^{D)}	-603	-1 571
Avräkning för erlagd kupongskatt samt inkomstskatt och fastighetsskatt utländska fastigheter föregående år	305	665
Avkastningsskatt	-298	-906

Känslighetsanalys	Påverkan på avkastningsskatten före avräkning	
Koncernen	2016	2015
Kapitalunderlag +/- 10 %	-/+ 60	-/+ 157
Fördelningsprocent +/- 1 %-enhet	-/+ 6	-/+ 17
Genomsnittlig statslåneränta +/- 1 %-enhet	-/+ 1 041	-/+ 970

^{A)} Underlag för avkastningsskatt utgörs av värdet av tillgångarna vid ingången av beskattningsåret efter avdrag för finansiella skulder vid samma tidpunkt. Underlaget justeras därefter för övervärden på utländska och svenska indirekt ägda fastigheter. Av underlaget utgör 8 291 miljoner kronor (6 702) övervärden.

^{B)} Kapitalunderlag är den del av underlaget som avser pensionsprodukterna och familjeskydd, vilket motsvarar 94,90 procent (94,59). Andelen är framräknad utifrån eget kapital, obeskattade reserver och försäkringstekniska avsättningar.

^{C)} Skatteunderlag beräknas som kapitalunderlaget multiplicerat med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret. Genomsnittlig statslåneränta: 0,58 procent (1,62). Från och med 2017 införs ett golv för statslåneräntan om 0,50 procent vid beräkning av skatteunderlaget.

^{D)} Skattesats: 15 procent (15).

NOT 12 Inkomstskatt (koncernen)

Koncernen	2016	2015
Inkomstskatt	1 108	-682
varav aktuell skatt	-3 028	-795
varav uppskjuten skatt	4 136	113
Summa inkomstskatt	1 108	-682
Aktuell skatt		
Svensk skatt på årets resultat	-2	-1
Utländsk skatt på direkt- och indirekt ägda fastigheter	-2 447	-316
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-4	11
Kupongskatt	-575	-489
Summa aktuell skatt	-3 028	-795
Uppskjuten skatt		
Temporära skillnader	1 465	-1 357
Fastigheter i Sverige	-323	-363
Fastigheter i utlandet	1 750	-999
Finansiella instrument	38	5
Övrigt	-	0
Underskottsavdrag	523	395
Periodiseringsfond	-	25
Överavskrivning	-9	-8
Avräkningsbar utländsk skatt ¹⁾	2 157	1 058
Summa uppskjuten skatt	4 136	113

¹⁾ Motsvaras av avräkningsbar utländsk skatt överstigande spärrbeloppet, avräkningsbar utländsk skatt betald under året samt uppskjuten skatt på skillnaden mellan bokföringsmässigt och skattemässigt värde på fastigheter i utlandet.

Avstämning mellan redovisad skatt och skatt baserad på gällande svensk skattesats	2016	2015
Resultat före avkastnings- och inkomstskatt enligt resultaträkning	12 618	53 826
Avgår: Resultat i avkastningsbeskattad verksamhet, inklusive koncernjusteringar	-7 818	-48 095
Resultat i inkomstbeskattad verksamhet	4 800	5 731
Skatt enligt gällande skattesats	-1 056	-1 261
Skillnad i skattesats ^{A)}	-183	-491
Ej avdragsgilla kostnader och skattepliktiga intäkter som ej ingår i resultatet	-56	-21
Ej skattepliktiga intäkter	395	107
Tilldelad premiereduktion	783	590
Schablonränta periodiseringsfond	-	0
Effekt av förstagsredovisning fastigheter	-49	-1
Övrigt	-4	3
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-0	16
Avräkningsbar utländsk skatt ^{B)}	2 517	968
Utländsk inkomstskatt	-664	-103
Kupongskatt	-575	-489
Redovisad inkomstskatt	1 108	-682

^{A)} Avser USA.

^{B)} Motsvaras av avräkningsbar utländsk skatt överstigande spärrbeloppet, avräkningsbar utländsk skatt betald under året samt uppskjuten skatt på skillnaden mellan bokföringsmässigt och skattemässigt värde på fastigheter i utlandet.

NOT 13 Skatt (moderbolaget)

Moderbolaget	2016	2015
Avkastningsskatt	-298	-910
Inkomstskatt	1 386	-309
varav aktuell skatt	-3 021	-793
varav uppskjuten skatt	4 407	484
Summa skatt	1 088	-1 219
Avkastningsskatt		
Avkastningsskatt ¹⁾	-298	-906
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	0	-4
Summa avkastningsskatt	-298	-910
Aktuell skatt		
Svensk skatt på årets resultat ²⁾	-	-
Utländsk skatt på direkt- och indirekt ägda fastigheter	-2 446	-316
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-	12
Kupongskatt	-575	-489
Summa aktuell skatt	-3 021	-793
Uppskjuten skatt		
Temporära skillnader	416	-97
Fastigheter i Sverige	-7	-6
Fastigheter i utlandet	385	-96
Finansiella instrument	38	5
Övrigt	-	0
Underskottsavdrag	530	402
Avräkningsbar utländsk skatt ³⁾	3 461	179
Summa uppskjuten skatt	4 407	484

¹⁾ För beräkning av avkastningsskatt, se not 11.

²⁾ Den skattepliktiga delen utgörs av sjukpension, premiebefrielse och TGL.

³⁾ Motsvaras av avräkningsbar utländsk skatt överstigande spärrbeloppet, avräkningsbar utländsk skatt betald under året samt uppskjuten skatt på skillnaden mellan bokföringsmässigt och skattemässigt värde på fastigheter i utlandet.

Avstämning mellan redovisad skatt och skatt baserad på gällande svensk skattesats	2016	2015
Resultat före skatt enligt resultaträkning	14 820	52 293
Avgår: Resultat i avkastningsbeskattad verksamhet	-13 872	-51 231
Resultat i inkomstbeskattad verksamhet	948	1 061
Skatt enligt gällande skattesats	-209	-234
Ej avdragsgilla kostnader och skattepliktiga intäkter som ej ingår i resultatet	-113	-13
Ej skattepliktiga intäkter	129	48
Tilldelad premiereduktion	783	590
Schablonränta periodiseringsfond	-	0
Utländsk inkomstskatt	-2 446	-303
Kupongskatt	-575	-489
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-3	3
Avräkningsbar utländsk skatt ^{A)}	3 820	89
Redovisad inkomstskatt	1 386	-309
Tillkommer avkastningsskatt	-298	-906
Tillkommer avkastningsskatt tidigare år	0	-4
Redovisad skatt	1 088	-1 219

^{A)} Motsvaras av avräkningsbar utländsk skatt överstigande spärrbeloppet, avräkningsbar utländsk skatt betald under året samt uppskjuten skatt på skillnaden mellan bokföringsmässigt och skattemässigt värde på fastigheter i utlandet.

NOT 14 Immateriala anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Anskaffningsvärde				
Ingående balans	683	684	683	684
Årets investeringar	–	–	–	–
Årets utrangeringar	–	–1	–	–1
Utgående balans	683	683	683	683
Akkumulerade av- och nedskrivningar				
Ingående balans	–259	–234	–259	–234
Årets avskrivningar	–25	–26	–25	–26
Årets utrangeringar	–	1	–	1
Utgående balans avskrivningar	–284	–259	–284	–259
Ingående balans	–114	–114	–114	–114
Utgående balans nedskrivningar	–114	–114	–114	–114
Bokfört värde immateriala anläggningstillgångar	285	310	285	310

Immateriala tillgångar utgörs av internt upparbetade utgifter för IT-utveckling, främst IT-utveckling av försäkringssystemet som togs i bruk i april 2008, och svarar för 680 (680) miljoner kronor av totalt anskaffningsvärde.

NOT 15 Materiella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Anskaffningsvärde				
Ingående balans	48	44	19	16
Årets anskaffningar	3	6	2	3
Årets avyttringar/utrangeringar	–	–3	–	–
Omräkningsdifferens	–	1	–	–
Utgående balans	51	48	21	19
Akkumulerade avskrivningar				
Ingående balans	–15	–15	–13	–11
Årets avskrivningar	–25	–2	–2	–2
Årets avyttringar/utrangeringar	–	3	–	–
Omräkningsdifferens	–	–1	–	–
Utgående balans	–40	–15	–15	–13
Bokfört värde materiella anläggningstillgångar	11	33	6	6

NOT 16 Förvaltningsfastigheter (Byggnader och mark)

Specifikation förändring verkligt värde, mkr

Koncernen 2016	Sverige	USA	Storbritannien	Summa
Ingående balans	22 136	15 269	5 140	42 545
Ny-, till- och ombyggnation	634	173	15	822
Förvärv	1 151	–	–	1 151
Försäljning	–121	–11 401	–3 756	–15 278
Värdeförändring	1 647	262	–695	1 214
Valutakursförändring	–	1 266	–577	689
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning	–	–5 569	–127	–5 696
Utgående balans	25 447	0	0	25 447

Koncernen 2015	Sverige	USA	Storbritannien	Summa
Ingående balans	20 449	12 391	4 622	37 462
Ny-, till- och ombyggnation	541	201	29	771
Förvärv	112	–	–	112
Försäljning	–1 373	–589	–70	–2 032
Värdeförändring	2 407	2 216	404	5 027
Valutakursförändring	0	1 050	155	1 205
Utgående balans	22 136	15 269	5 140	42 545

Moderbolaget 2016	Sverige	USA	Storbritannien	Summa
Ingående balans	9 704	1 778	5 140	16 622
Ny-, till- och ombyggnation	142	–1	15	156
Förvärv	–	–	–	–
Försäljning	–121	–1 708	–3 755	–5 584
Värdeförändring	889	–209	–696	–16
Valutakursförändring	–	140	–577	–437
Utgående balans	10 614	0	127	10 741

Moderbolaget 2015	Sverige	USA	Storbritannien	Summa
Ingående balans	9 266	1 488	4 622	15 376
Ny-, till- och ombyggnation	154	23	29	206
Förvärv	–	–	–	–
Försäljning	–622	–	–70	–692
Värdeförändring	906	139	404	1 449
Valutakursförändring	0	128	155	283
Utgående balans	9 704	1 778	5 140	16 622

Specifikation anskaffningsvärden*

Moderbolaget	Sverige	USA	Storbritannien	Summa
2016	6 510	–	82	6 592
2015	6 807	1 075	4 094	11 976

*Anskaffningsvärden i utländsk valuta redovisas till balansdagens kurs.

Byggnader och mark

Samtliga fastigheter i koncernen, förutom de egna rörelsefastigheterna och fastigheter som innehas för försäljning, klassificeras som förvaltningsfastigheter då de innehas i syfte att generera hyresintäkter och/eller värdestegringar. Förvaltningsfastigheterna värderas i enlighet med nivå 3 i verkligt-värdehierarkin och det har under året inte förekommit någon förflyttning av fastigheter mellan olika värderingshierarkier. Projektfastigheter värderas till verkligt värde och om verkligt värde inte går att bedöma görs värderingen till anskaffningskostnad. Projektfastigheter som redovisats till anskaffningskostnad uppgick till 634 miljoner kronor (739) i koncernen.

Se not 1 Redovisningsprinciper i koncernen och moderbolaget under Byggnader och mark sidan 63, för en beskrivning av värderingsprocessen.

Värderingsmetod

Den sammantagna värderingen av Alectas fastighetsbestånd är baserad på varje enskild fastighets bedömda marknadsvärde. I Sverige grundar sig det bedömda marknadsvärdet på en avkastningsbaserad metod innebärande att fastighetsvärden baseras på nuvärdet av prognostiserade driftnetton jämte restvärde under kalkylperioden, därefter diskonteras dessa med den bedömda kalkylräntan. Kalkylräntan är en betydelsefull parameter och består av ett avkastningskrav och inflation.

För att få fram ett avkastningskrav används en ortsprismetod som bland annat baseras på uppgifter om faktiska hyresavtal jämte normaliserade drifts- och underhållskostnader för jämförbara fastigheter samt uppgifter om ortspriser. Exempel på faktorer som påverkar avkastningskravet är fastighetens hyresgästmix, modernitet, läge och längd på hyresavtalen samt jämförbara genomförda och planerade transaktioner på marknaden. Det framtida driftnettot baseras bland annat på nuvarande och historiska hyror, områdets utveckling, drifts- och underhållskostnader och bedömda investeringar.

De parametrar som har en avgörande betydelse för fastigheternas bedömda marknadsvärde är avkastningskravet och antaganden om gällande framtida driftnetto. Avkastningskravet för fastighetsbestånden varierar mellan olika regioner och kategorier av fastigheter. I Sverige uppgick det genomsnittliga initiala avkastningskravet till 4,3 procent (4,7) och det initiala driftnettot uppgick till 1 083 miljoner kronor (1 070). Avkastningskravet i Sverige är exklusive projektfastigheter.

Känslighetsanalys

De värdepåverkande parametrarna som används i värderingen ska spegla en tolkning av hur en presumtiv köpare på marknaden skulle resonera. För att visa på osäkerheten i den bedömda värderingen har två parametrar valts ut som anses ha avgörande betydelse för värderingarna. Vid en förändring av driftnettot med +/- 10 procent påverkas värderingen med +/- 2 540 miljoner kronor (2 270) och vid en förändring av det initiala avkastningskravet med +/- 0,5 procentenheter påverkas värderingen med +/- 3 030 miljoner kronor (2 440). Känslighetsanalysen avser koncernens fastighetsbestånd i Sverige.

NOT 16 Förvaltningsfastigheter (Byggnader och mark), forts

Verkligt värde per sektor	Koncernen		Moderbolag	
	2016	2015	2016	2015
Industri	295	1 383	295	1 221
Kontor	14 852	23 060	6 108	9 540
Bostäder	2 470	3 287	–	–
Handel	7 205	13 059	3 713	4 689
Övrigt	625	1 756	625	1 172
Totalt	25 447	42 545	10 741	16 622

Vakansgrad baserad på hyra, %	Koncernen	
	2016	2015
Sverige	5,0	4,8
USA	–	11,7
Storbritannien	–	2,3
	5,0	6,8

Fördelning uthyrningsbar yta, kvm	Koncernen	
	2016	2015
Sverige	696 978	678 737
USA	–	342 532
Storbritannien	–	151 005
	696 978	1 172 274

Löptider för hyreskontrakt (Kontrakterad årshyra)	Koncernen	
	2016	2015
Förfallotidpunkter:		
Inom ett år	201	177
Senare än ett år men inom fem år	626	1 006
Senare än fem år	394	1 057
Bostäder, garage/parkering m m	179	260
	1 400	2 500

Tillgångar som innehas för försäljning

Alecta har under året tagit ett strategiskt beslut att avyttra alla direktägda utländska fastigheter, vilket omfattar fastigheter i USA och Storbritannien. Den utländska fastighetsportföljen består av kontor, bostäder, handels- och industrifastigheter. Försäljningen skedde i två steg där större delen av fastighetsinnehavet avyttrades under 2016 och resterande fastigheter avyttrades i början av 2017.

Det redovisade värdet för de kvarvarande fastigheterna per årsskiftet klassificeras som anläggningstillgång som innehas för försäljning eftersom det redovisade värdet kommer att återvinnas i huvudsak genom försäljning, inte genom fortlöpande användning. Per den 31 december 2016 redovisar Alecta-koncernen tillgångar för 5 696 miljoner kronor som tillgångar som innehas till försäljning, varav tillgångar i moderbolaget uppgår till 127 miljoner kronor och tillgångar i dotterbolagen uppgår till 5 569 miljoner kronor. I moderbolaget ingår tillgångarna i posten placeringstillgångar.

Verkligt värdevärderingen baseras på köpeskillingen som angivits i det av köpare och säljare signerade köpeavtalet med avdrag för transaktionskostnader. Ackumulerade valutakursdifferenser som har redovisats i övrigt totalresultat för koncernen och som är hänförliga till ovan utländska fastigheter uppgår till 831 miljoner kronor.

NOT 17 Rörelsefastigheter (Byggnader och mark)

Koncernen	2016	2015
Anskaffningsvärde		
Ingående balans	990	990
Årets anskaffningar	3	0
Utgående balans	993	990
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	–120	–102
Årets avskrivningar	–18	–18
Utgående balans	–138	–120
Bokfört värde rörelsefastigheter	855	870

NOT 18 Aktier och andelar i koncernföretag ¹⁾

Moderbolaget	Organisationsnr	Säte	Antal aktier	Kapitalandel	Bokfört värde 2016	Bokfört värde 2015
Svenska företag						
Alecta AB	556597-9266	Stockholm	1 000	100 %	0	0
Alecta Köpcentrum AB	556943-7071	Stockholm	500	100 %	10	0
Alfab Värmdö 1 AB ²⁾	556687-7071	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alfab Värmdö 2 AB ³⁾	556743-0102	Stockholm	100 000	100 %	–	–
Alecta Retail Holding AB	556660-2594	Stockholm	1 000	100 %	125	34
Alfab Borås 1 AB	556708-2002	Stockholm	100 000	100 %	–	–
Alfab Järfälla 1 AB	556664-7599	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alfab Jönköping 1 AB	556692-9385	Stockholm	1000	100 %	–	–
– Alfab Västerås 1 AB	556606-3656	Stockholm	100	100 %	–	–
Alfab Jönköping 4 AB	556188-6127	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alfab Jönköping 5 AB	556658-9783	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alfab Valutan 13 AB	556708-2713	Stockholm	100 000	100 %	–	–
Fastighet Ädel AB	556604-9275	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Fastighetsaktiebolaget Borås Filtret	556790-5525	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Fastighetsaktiebolaget Åkersberga Österåker Runö	556785-6389	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Fyrfast AB	556604-5513	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alecta Tjänstepensioner AB	556713-7160	Stockholm	1 000	100 %	0	0
Alfab Indirekt Holding AB	556931-5459	Stockholm	50 000	100 %	30	30
Kabelverket Holding AB	556587-1075	Stockholm	1 000	100 %	500	500
Alfab Bryggerhuset 2 AB	556981-3149	Stockholm	50 000	100 %	–	–
Alfab Göteborg 3 AB	556913-5717	Stockholm	500	100 %	–	–
Alfab Göteborg 4 AB	556718-6654	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alfab Göteborg 5 AB	556690-0386	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alfab Haninge 515 AB	556764-4462	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alfab Haninge 516 AB	556730-4174	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alfab Helsingborg 1 AB ³⁾	559032-2128	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alfab Mangelboden 1 AB	556942-6603	Stockholm	50 000	100 %	–	–
Alfab Malmö 1 AB	556655-4266	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alfab Stockholm 1 AB	556660-5530	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alfab Vällingby 1 AB	556892-7858	Stockholm	500	100 %	–	–
– Alfab Vällingby 3 KB	969761-3603	Stockholm	–	99,9 %	–	–
Alfab Vällingby 2 AB	556892-7882	Stockholm	500	100 %	–	–
– Alfab Vällingby 4 KB	969761-3595	Stockholm	–	99,9 %	–	–
Alfab Västerport 1 AB	556690-0378	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alfab Västerport 2 AB	556946-8944	Stockholm	500	100 %	–	–
Fastighets AB Kablaget	556577-4642	Stockholm	1 000	100 %	–	–
– Alecta Fastighetsutveckling AB	556577-4618	Stockholm	1 000	100 %	–	–
– Fastighets AB Kabelverket	556577-4568	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Vasaterminalen AB	556118-8722	Stockholm	2 022 000	100 %	–	–
– World Trade Center Stockholm AB	556273-0803	Stockholm	1 000	100 %	–	–
– WTC Parkering AB	556424-3920	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alfab Helsingborg 2 KB ³⁾	969775-2583	Stockholm	–	99 %	1	–
Naraden Göteborg 1 KB	969697-7892	Stockholm	–	99 %	311	297
Summa Sverige					977	861

¹⁾ Samtliga aktier är onoterade varför marknadsvärde inte anges. Bokförda värden anges inte för dotterbolag i underkoncerner.

²⁾ Bolaget har likviderats under 2016.

³⁾ Bolaget är förvärvat under 2016.

NOT 18 Aktier och andelar i koncernföretag¹⁾, forts

Moderbolaget	Organisationsnr	Säte	Antal aktier	Kapitalandel	Bokfört värde 2016	Bokfört värde 2015
Utländska företag, USA						
Alecta Real Estate USA, LLC	DE ID 4078782	San Francisco	–	100 %	5 842	10 580
Alecta Denver, LLC	DE ID 4382120	San Francisco	–	100 %	–	–
Alecta Los Angeles, LLC	DE ID 4784460	San Francisco	–	100 %	–	–
Alecta Real Estate Investment, LLC	DE ID 4223706	San Francisco	–	100 %	–	–
– Alecta Real Estate Doral Plaza, LLC	DE ID 3601054	San Francisco	–	100 %	–	–
– Alecta Real Estate Winsted, LLC	DE ID 3601057	San Francisco	–	100 %	–	–
Alecta Portland, LLC ²⁾	DE ID 4836467	San Francisco	–	–	–	–
Alecta Timberland, LLC	DE ID 4130208	San Francisco	–	100 %	–	–
– Springboard – OP CO, LLC	DE ID 4834515	San Francisco	–	100 %	–	–
– Springboard – Wallace Falls, LLC	DE ID 4830432	San Francisco	–	100 %	–	–
Alecta Value Add Investments, LLC	DE ID 5469880	San Francisco	–	100 %	–	–
Birch Commercial Mortgage, LLC	DE ID 4641524	San Francisco	–	100 %	–	–
Boylston Street Investors, LLC	DE ID 5405204	San Francisco	–	100 %	–	–
Columbia & Eighth, LLC	DE ID 5003417	San Francisco	–	100 %	–	–
Cupertino – Tantau, LLC	DE ID 4895201	San Francisco	–	100 %	–	–
First Hill Northwest, LLC	DE ID 4905415	San Francisco	–	100 %	–	–
Hillsboro Club, LLC	DE ID 4951762	San Francisco	–	100 %	–	–
Hillsboro Terrace, LLC	DE ID 4951765	San Francisco	–	100 %	–	–
Middlefield Circle, LLC	DE ID 5071351	San Francisco	–	100 %	–	–
MMM Northwest 37, LLC ²⁾	DE ID 4905419	San Francisco	–	–	–	–
Moutain View Circle, LLC	DE ID 5413213	San Francisco	–	100 %	–	–
SRP Valley, LLC	DE ID 5125176	San Francisco	–	100 %	–	–
SSF Industrial, LLC ²⁾	DE ID 5036326	San Francisco	–	–	–	–
Townsend East, LLC	DE ID 5225419	San Francisco	–	100 %	–	–
Walnut & Fifteenth, LLC	DE ID 5235952	San Francisco	–	100 %	–	–
Summa USA					5 842	10 580
Totalt aktier och andelar i koncernföretag					6 819	11 441

¹⁾ Samtliga aktier är onoterade varför marknadsvärde inte anges. Bokförda värden anges inte för dotterbolag i underkoncerner.

²⁾ Bolaget har likviderats under 2016.

Moderbolaget	Bokfört värde 2016	Bokfört värde 2015
Anskaffningsvärde		
Ingående balans	11 441	11 831
Årets anskaffningar	1	–
Årets aktieägartillskott	100	258
Årets likvidationer	–	–660
Årets resultatandelar	14	12
Utgående balans	11 556	11 441
Akkumulerade nedskrivningar		
Ingående balans	0	–2 876
Årets nedskrivningar	–4 737	2 731
Årets likvidationer	–	145
Utgående balans	–4 737	0
Totalt aktier och andelar i koncernföretag	6 819	11 441

NOT 19 Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag

Moderbolaget	Bokfört värde 2016	Bokfört värde 2015
Anskaffningsvärde		
Ingående balans	10 655	8 631
Årets förändring	–275	2 024
Totalt räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag	10 380	10 655

Posten utgörs i sin helhet av långfristiga lån till fastighetsägande dotterbolag vilka värderas till upplupet anskaffningsvärde.

NOT 20 Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder

Koncernen 2016-12-31					
Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultat- räkningen vid första redovisningstillfället	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen via handel	Lånefordringar och kundfordringar/ övriga finansiella tillgångar och skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures) ¹⁾	6 045	–	–	6 045	6 045
Lån till gemensamt styrda företag (joint ventures) ¹⁾	–	–	3 655	3 655	3 655
Aktier och andelar ¹⁾	346 171	–	–	346 171	346 171
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	372 328	–	–	372 328	372 328
Lån med säkerhet i fast egendom ²⁾	–	–	–	–	–
Övriga lån ^{1) 2)}	2 161	–	123	2 284	2 284
Derivat	–	7 944	–	7 944	7 944
Fordringar avseende direkt försäkring	–	–	1 599	1 599	1 599
Övriga fordringar	–	–	4 133	4 133	4 133
Kassa och bank	–	–	2 856	2 856	2 856
Upplupna ränte- och hyresintäkter	–	–	7 121	7 121	7 121
Summa	726 705	7 944	19 487	754 136	754 136
Finansiella skulder					
Skulder avseende direkt försäkring	–	–	2	2	2
Derivat	–	8 552	–	8 552	8 552
Övriga skulder	–	–	4 372	4 372	4 372
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–	–	2 194	2 194	2 194
Summa	–	8 552	6 568	15 120	15 120

Koncernen 2015-12-31					
Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultat- räkningen vid första redovisningstillfället	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen via handel	Lånefordringar och kundfordringar/ övriga finansiella tillgångar och skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures) ¹⁾	4 059	–	–	4 059	4 059
Lån till gemensamt styrda företag (joint ventures) ¹⁾	–	–	2 388	2 388	2 388
Aktier och andelar ¹⁾	314 983	–	–	314 983	314 983
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	357 816	–	–	357 816	357 816
Lån med säkerhet i fast egendom ²⁾	–	–	135	135	135
Övriga lån ^{1) 2)}	1 880	–	183	2 063	2 063
Derivat	–	8 209	–	8 209	8 209
Fordringar avseende direkt försäkring	–	–	1 565	1 565	1 565
Övriga fordringar	–	–	1 207	1 207	1 207
Kassa och bank	–	–	3 302	3 302	3 302
Upplupna ränte- och hyresintäkter	–	–	7 685	7 685	7 685
Summa	678 738	8 209	16 465	703 412	703 412
Finansiella skulder					
Skulder avseende direkt försäkring	–	–	17	17	17
Derivat	–	6 020	–	6 020	6 020
Övriga skulder	–	–	5 075	5 075	5 075
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–	–	2 923	2 923	2 923
Summa	–	6 020	8 015	14 035	14 035

NOT 20 Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder, forts

Moderbolaget 2016-12-31	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultat- räkningen vid första redovisningstillfället	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen via handel	Lånefordringar och kundfordringar/ övriga finansiella tillgångar och skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar					
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag	–	–	10 380	10 380	10 380
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures) ¹⁾	4 825	–	–	4 825	4 825
Lån till gemensamt styrda företag (joint ventures) ¹⁾	–	–	3 366	3 366	3 366
Aktier och andelar ¹⁾	345 710	–	–	345 710	345 710
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	372 328	–	–	372 328	372 328
Lån med säkerhet i fast egendom ²⁾	–	–	–	–	–
Övriga lån ^{1) 2)}	2 161	–	123	2 284	2 284
Derivat	–	7 944	–	7 944	7 944
Fordringar avseende direkt försäkring	–	–	1 599	1 599	1 599
Övriga fordringar	–	–	4 970	4 970	4 970
Kassa och bank	–	–	2 444	2 444	2 444
Upplupna ränte- och hyresintäkter	–	–	7 121	7 121	7 121
Summa	725 024	7 944	30 003	762 971	762 971
Finansiella skulder					
Skulder avseende direkt försäkring	–	–	2	2	2
Derivat	–	8 522	–	8 522	8 522
Övriga skulder	–	–	5 139	5 139	5 139
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–	–	2 167	2 167	2 167
Summa	–	8 552	7 308	15 860	15 860

Moderbolaget 2015-12-31	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultat- räkningen vid första redovisningstillfället	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen via handel	Lånefordringar och kundfordringar/ övriga finansiella tillgångar och skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar					
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag	–	–	10 655	10 655	10 655
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures) ¹⁾	2 292	–	–	2 292	2 292
Lån till gemensamt styrda företag (joint ventures) ¹⁾	–	–	2 099	2 099	2 099
Aktier och andelar ¹⁾	314 646	–	–	314 646	314 646
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	357 816	–	–	357 816	357 816
Lån med säkerhet i fast egendom ²⁾	–	–	–	–	–
Övriga lån ^{1) 2)}	1 880	–	183	2 063	2 063
Derivat	–	8 209	–	8 209	8 209
Fordringar avseende direkt försäkring	–	–	1 565	1 565	1 565
Övriga fordringar	–	–	1 156	1 156	1 156
Kassa och bank	–	–	3 005	3 005	3 005
Upplupna ränte- och hyresintäkter	–	–	7 685	7 685	7 685
Summa	676 634	8 209	26 348	711 191	711 191
Finansiella skulder					
Skulder avseende direkt försäkring	–	–	17	17	17
Derivat	–	6 020	–	6 020	6 020
Övriga skulder	–	–	6 365	6 365	6 365
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–	–	2 896	2 896	2 896
Summa	–	6 020	9 278	15 298	15 298

¹⁾ Justering jämfört med årsredovisningen 2015 genom omklassificering av andelar i joint ventures samt lån till joint ventures, i enlighet med ändrade regler i Lag om årsredovisning i försäkringsföretag avseende uppställningsform för balansräkningen.

²⁾ Justering jämfört med årsredovisningen 2015 genom omklassificering av 183 miljoner kronor från posten Lån med säkerhet i fast egendom till Övriga lån.

NOT 21 Nettoresultat per kategori av finansiella tillgångar och skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen				
aktier och andelar	23 383	29 338	23 383	29 338
räntebärande värdepapper	15 590	4 515	15 590	4 515
lån	119	275	119	275
Finansiella tillgångar och skulder innehav för handel				
derivat	-5 693	-2 592	-5 693	-2 592
Lånefordringar och kundfordringar	175	177	316	327
Övriga skulder	-23	-18	-23	-18
Summa nettoresultat ¹⁾	33 551	31 695	33 692	31 845
Byggnader och mark, netto	4 176	7 444	6 206	5 616
Kapitalförvaltnings- och depåbankskostnader	-201	-212	-188	-198
Övrigt, netto	3	38	3	36
Summa kapitalavkastning enligt resultaträkningar	37 529	38 965	39 713	37 299

¹⁾ Nettoresultatet inkluderar realiserade och orealiserade värdeförändringar samt räntor, utdelningar och valutakursresultat.

NOT 22 Löptidsanalys för finansiella skulder

Tid till förfall

Koncernen 2016-12-31	< 3 mån	3 mån < 1 år	1-5 år	> 5 år	Summa
Ej likviderade värdepapperstransaktioner	-397	-	-	-	-397
Skuld för erhållna kontantsäkerheter för derivat	-2 661	-	-	-	-2 661
Derivat brutto - utflöde	-240 842	-11 285	-23 824	-46 668	-322 619
Derivat brutto - inflöde	242 289	11 322	25 373	41 243	320 227
Övriga skulder	-1 316	-	-	-	-1 316
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-2 194	-	-	-	-2 194
Summa kassaflöde	-5 121	37	1 549	-5 425	-8 960

Tid till förfall

Koncernen 2015-12-31	< 3 mån	3 mån < 1 år	1-5 år	> 5 år	Summa
Ej likviderade värdepapperstransaktioner	-568	-	-	-	-568
Skuld för erhållna kontantsäkerheter för derivat	-4 019	-	-	-	-4 019
Derivat brutto - utflöde	-217 323	-32 797	-19 479	-42 809	-312 408
Derivat brutto - inflöde	220 304	33 276	20 587	49 300	323 467
Övriga skulder	-505	-	-	-	-505
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-2 923	-	-	-	-2 923
Summa kassaflöde	- 5 034	479	1 108	6 491	3 044

Syftet med noten är att få en uppfattning om när de finansiella skulderna förfaller till betalning. Tabellen visar de faktiska kassaflöden som kommer att ske under respektive period, baserat på de återstående kontraktuella förfallotiderna. Beloppen som presenteras i förfallotider är odiskonterade kassaflöden. För derivat redovisas kassaflödena brutto, det vill säga både utflöden och inflöden, i syfte att få en bättre förståelse för flödena. För derivat med rörlig ränta har senast kända räntesats använts för approximation av framtida kassaflöden. För beskrivning av likviditetsrisk se not 3 Risker och riskhantering.

NOT 23 Värderingskategorier för finansiella instrument värderade till verkligt värde

I enlighet med upplysningskraven i IFRS 13 ska finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde kategoriseras i tre nivåer utifrån den värderingsteknik som använts. Värdering ska ske enligt den värderingsteknik som är lämplig under omständigheterna och användning av relevant observerbar information ska maximeras så långt det är möjligt. Syftet är att hitta den värderingsteknik som på bästa sätt uppskattar det pris som de finansiella tillgångarna kan säljas eller de finansiella skulderna kan överlåtas till mellan marknadsaktörer under aktuella marknadsförhållanden.

De tre nivåerna av värderingskategorier är:

Nivå 1: Värdering med priser noterade på en aktiv marknad

En värdering till verkligt värde med priser noterade på en aktiv marknad används om noterade priser finns lätt och regelbundet tillgängliga och under förutsättning att dessa priser representerar verkliga och regelbundet förekommande marknadstransaktioner. Exempel på finansiella tillgångar som klassificeras i denna nivå är börsnoterade aktier, statsobligationer och svenska bostadsobligationer.

Priser för dessa finansiella tillgångar erhålls dagligen genom leverantörer av indexpriser som hämtas från respektive börs vilka i förekommande fall omvärderas till dagligt noterade valutakurser (17.00) från prisleverantören WM Company.

Nivå 2: Värdering med stöd av observerbar information

För de finansiella tillgångar och skulder som saknar priser noterade på en aktiv marknad sker en värdering till verkligt värde baserad på så mycket tillgänglig marknadsinformation som möjligt. Exempel på marknadsinformation som används vid värdering är:

- Marknadsnoteringar av räntesatser, kredit-spreadar och valutakurser
- Marknadsinformation om priser på liknande finansiella instrument
- Marknadsinformation om priser på nyligen genomförda transaktioner i samma eller liknande finansiella instrument

Exempel på finansiella tillgångar och skulder som klassificeras i denna nivå är räntebärande instrument i form av svenska och utländska företagsobligationer, strukturerade obligationer och samtliga OTC-derivat i form av ränteswappar, valutaderivat och kreditderivat.

För räntebärande instrument används dagliga priser från de externa prisleverantörerna Thomson Reuters och Bloomburghs. I enlighet med avtal har Alecia möjlighet att erhålla en genomlysning av leverantörens värderingsunderlag för att säkerställa kvalitén i lämnade priser.

För OTC-derivat fastställs verkligt värde dagligen i Alecias finanssystem i enlighet med marknadspraxis genom en nuvärdesberäkning av

respektive derivats framtida kassaflöden baserat på marknadsnoteringar avseende räntesatser, kreditspreadar och valutakurser.

Nivå 3: Värdering som inte baseras på observerbar information

För de finansiella tillgångar som värderats till verkligt värde utan tillgång till på marknaden observerbar information klassificeras i nivå 3. Här redovisas även finansiella tillgångar värderade till verkligt värde som kan vara baserade på viss observerbar information men där Alecia saknar möjlighet att genomföra en genomlysning av använd värderingsteknik.

Exempel på finansiella tillgångar i denna nivå är huvudsakligen fastighetsrelaterade investeringar i form av fonder, delägda fastighetsbolag (joint ventures) och utlåning till fastighetsägande bolag. Verkligt värde för dessa tillgångar erhålls från fondförvaltaren eller de fastighetsägande bolagen efter det att underliggande fastigheter blivit föremål för en extern värdering.

Principer för omklassificering mellan nivåer

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde klassificeras till någon av dessa tre värderingskategorier i samband med förvärvet och behåller därefter normalt sin klassificering tills dessa är avyttrade. Under vissa förutsättningar kan dock en finansiell tillgång omklassificeras till en annan nivå efter förvärvstidpunkten. Följande principer gäller för sådan omklassificering:

Koncernen	Verkligt värde för finansiella instrument 2016-12-31			
	Värdering med priser noterade på en aktiv marknad Nivå 1	Värdering med stöd av observerbar information Nivå 2	Värdering som inte baseras på observerbar information Nivå 3	Redovisat värde 2016-12-31
Tillgångar				
Aktier och andelar	337 401	–	8 770	346 171
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures)	–	–	6 045	6 045
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	204 770	167 558	–	372 328
Lån med säkerhet i fast egendom	–	–	–	–
Övriga lån	–	–	2 161	2 161
Derivat	–	7 944	–	7 944
Summa tillgångar	542 171	175 502	16 976	734 649
Skulder				
Derivat	–	8 552	–	8 552
Summa skulder	–	8 552	–	8 552
Moderbolaget				
Tillgångar				
Aktier och andelar	337 401	–	8 308	345 709
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures)	–	–	4 825	4 825
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	204 770	167 558	–	372 328
Lån med säkerhet i fast egendom	–	–	–	–
Övriga lån	–	–	2 161	2 161
Derivat	–	7 944	–	7 944
Summa tillgångar	542 171	175 502	15 294	732 967
Skulder				
Derivat	–	8 552	–	8 552
Summa skulder	–	8 552	–	8 552

NOT 23 Värderingskategorier för finansiella instrument värderade till verkligt värde, forts

Princip för omklassificering mellan nivå 1 och nivå 2

För omklassificering från nivå 1 till nivå 2 krävs att de finansiella instrumenten inte längre handlas på en aktiv marknad men att de finansiella instrumenten fortfarande kan värderas i enlighet med beskrivningen för nivå 2. På motsvarande sätt kan en omklassificering från nivå 2 till nivå 1 ske om finansiella instrument i nivå 2 blir föremål för notering på en aktiv marknad.

Under 2016 har inget finansiellt instrument flyttats från nivå 1 till nivå 2 eller från nivå 2 till nivå 1.

Princip för omklassificering mellan nivå 2 och nivå 3

En omklassificering från nivå 2 till nivå 3 blir aktuell om ett finansiellt instrument inte längre kan värderas till verkligt värde baserat på observerbar marknadsinformation. På motsvarande sätt kan finansiella instrument i nivå 3 bli föremål för flytt till nivå 2 om observerbar marknadsinformation blir tillgänglig och en extern prisleverantör kan utföra en värdering till verkligt värde baserat på denna information. Under 2016 har en obligation flyttats från nivå 3 till nivå 2 med anledning av att observerbar marknadsinformation blivit tillgänglig och prissättning därmed kunnat ske av en extern prisleverantör. Flytten skedde i januari. Någon flytt från nivå 2 till nivå 3 har däremot inte skett.

Princip för omklassificering mellan nivå 1 och 3

En omklassificering från nivå 1 till nivå 3 sker om ett finansiellt instrument avnoteras från en aktiv marknad och det saknas tillräcklig marknadsinformation som möjliggör en värdering i nivå 2. På motsvarande sätt kan en omklassificering från nivå 3 till nivå 1 ske om finansiella instrument i nivå 3 blir föremål för notering på en aktiv marknad.

Under 2016 har inget finansiellt instrument flyttats från nivå 1 till nivå 3 eller från nivå 3 till nivå 1.

Känslighetsanalys avseende finansiella instrument i nivå 3

Enligt IFRS 13 ska även en känslighetsanalys presenteras för de finansiella instrument som är värderade till verkligt värde enligt nivå 3. Känslighetsanalysen ska innehålla en förklarande beskrivning av hur känslig värderingen är för förändringar i den information som inte är observerbar.

Då vi för de finansiella instrumenten i nivå 3 saknar möjlighet till en genomlysning av vilken ej observerbar information som externa prisleverantörer, fondförvaltare eller fastighetsbolag har använt i sin värdering till verkligt värde så är en känslighetsanalys förenad med viss osäkerhet. Då de underliggande tillgångarna för finansiella instrument i nivå 3 huvudsakligen består av externt värderade fastigheter, är det dock rimligt

att anta att dessa påverkas av ungefär samma värdepåverkande faktorer som för direktägda fastigheter vilket är förändringar i driftsnetto och avkastningskrav.

Känslighetsanalys aktier och andelar, joint venture och övriga lån

Verkligt värde för dessa nivå 3-tillgångar uppgår till 16 976 miljoner kronor. En känslighetsanalys med antagen förändring av avkastningskravet om 0,5 procentenheter eller en förändring av driftsnetto om 10 procent skulle påverka verkligt värde med cirka 1 698 miljoner kronor.

Koncernen	Verkligt värde för finansiella instrument 2015-12-31			Redovisat värde 2015-12-31
	Värdering med priser noterade på en aktiv marknad Nivå 1	Värdering med stöd av observerbar information Nivå 2	Värdering som inte baseras på observerbar information Nivå 3	
Tillgångar				
Aktier och andelar	307 119	–	7 864	314 983
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures)	–	–	4 059	4 059
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	189 529	167 077	1 210	357 816
Lån med säkerhet i fast egendom	–	–	–	–
Övriga lån	–	–	1 880	1 880
Derivat	–	8 209	–	8 209
Summa tillgångar	496 648	175 286	15 013	686 947
Skulder				
Derivat	–	6 020	–	6 020
Summa skulder	–	6 020	–	6 020
Moderbolaget				
Tillgångar				
Aktier och andelar	307 119	–	7 526	314 645
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures)	–	–	2 292	2 292
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	189 529	167 077	1 210	357 816
Lån med säkerhet i fast egendom	–	–	–	–
Övriga lån	–	–	1 880	1 880
Derivat	–	8 209	–	8 209
Summa tillgångar	496 648	175 286	12 908	684 842
Skulder				
Derivat	–	6 020	–	6 020
Summa skulder	–	6 020	–	6 020

NOT 24 Upplysningar om finansiella instrument värderade till verkligt värde baserade på nivå 3¹⁾

Koncernen	Verkligt värde vid utgången av 2016				Summa
	Aktier och andelar	Aktier och andelar i gemensamt styrda före- tag (joint ventures)	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Övriga lån	
Ingående balans 2016	7 863	4 058	1 210	1 880	15 011
Köp	1 387	2 020	–	249	3 656
Försäljning	–157	–1 025	–	–39	–1 221
Vinster och förluster					
Realiserade vinster/förluster sålt hela innehavet	–407	–	–	–	–407
Realiserade vinster/förluster sålt en del av innehavet	–	82	–	1	83
Orealiserade vinster/förluster	289	900	–	137	1 326
Orealiserade valutaeffekter	–205	10	–	–67	–262
Flytt från nivå 3	–	–	–1 210	–	–1 210
Flytt till nivå 3	–	–	–	–	–
Utgående balans 2016	8 770	6 045	–	2 161	16 976
Summa orealiserade vinster och förluster redovisade i resultaträkningen för finansiella instrument som innehas vid utgången av perioden	–222	992	–	71	841
Vinster och förluster redovisade som kapitalavkastning under perioden	–323	992	–	71	740
Moderbolaget					
Ingående balans 2016	7 525	2 292	1 210	1 880	12 907
Köp	1 370	1 671	–	249	3 290
Försäljning	–157	–	–	–39	–196
Vinster och förluster					
Realiserade vinster/förluster sålt hela innehavet	–407	–	–	–	–407
Realiserade vinster/förluster sålt en del av innehavet	–	–	–	1	1
Orealiserade vinster/förluster	204	862	–	137	1 203
Orealiserade valutaeffekter	–227	–	–	–67	–294
Flytt från nivå 3	–	–	–1 210	–	–1 210
Flytt till nivå 3	–	–	–	–	–
Utgående balans 2016	8 308	4 825	–	2 161	15 294
Summa orealiserade vinster och förluster redovisade i resultaträkningen för finansiella instrument som innehas vid utgången av perioden	–329	862	–	71	604
Vinster och förluster redovisade som kapitalavkastning under perioden	–430	862	–	71	503

¹⁾ Definition av nivå 3 framgår av not 23 Värderingskategorier.

NOT 24 Upplysningar om finansiella instrument värderade till verkligt värde baserade på nivå 3¹⁾, *forts*

Koncernen	Verkligt värde vid utgången av 2015				Summa
	Aktier och andelar	Aktier och andelar i gemensamt styrda före- tag (joint ventures)	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Övriga lån	
Ingående balans 2015	6 523	1 437	–	1 261	9 221
Köp	314	1 470	498	773	3 055
Försäljning	–18	–	–	–269	–287
Vinster och förluster					
<i>Realiserade vinster/förluster sålt hela innehavet</i>	–	–	–	–	–
<i>Realiserade vinster/förluster sålt en del av innehavet</i>	5	–	–	15	20
<i>Orealiserade vinster/förluster</i>	845	1 085	–1	105	2 034
<i>Orealiserade valutaeffekter</i>	194	66	–	–5	255
Flytt från nivå 3	–	–	–497	–	–497
Flytt till nivå 3	–	–	1 210	–	1 210
Utgående balans 2015	7 863	4 058	1 210	1 880	15 011
Summa orealiserade vinster och förluster redovisade i resultaträkningen för finansiella instrument som innehas vid utgången av perioden	1 044	1 151	–1	115	2 309
Vinster och förluster redovisade som kapitalavkastning under perioden	1 044	1 151	–1	115	2 309
Moderbolaget					
Ingående balans 2015	6 264	659	–	1 261	8 184
Köp	262	878	498	773	2 411
Försäljning	–13	–	–	–269	–282
Vinster och förluster					
<i>Realiserade vinster/förluster sålt hela innehavet</i>	–	–	–	–	–
<i>Realiserade vinster/förluster sålt en del av innehavet</i>	4	–	–	15	19
<i>Orealiserade vinster/förluster</i>	830	755	–1	105	1 689
<i>Orealiserade valutaeffekter</i>	178	–	–	–5	173
Flytt från nivå 3	–	–	–497	–	–497
Flytt till nivå 3	–	–	1 210	–	1 210
Utgående balans 2015	7 525	2 292	1 210	1 880	12 907
Summa orealiserade vinster och förluster redovisade i resultaträkningen för finansiella instrument som innehas vid utgången av perioden	1 012	755	–1	115	1 881
Vinster och förluster redovisade som kapitalavkastning under perioden	1 012	755	–1	115	1 881

¹⁾ Definition av nivå 3 framgår av not 23 Värderingskategorier.

NOT 25 Aktier och andelar

	2016		2015	
	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
Koncernen				
Svenska noterade aktier	146 898	91 464	128 089	83 711
Svenska onoterade aktier	486	260	356	258
Utländska noterade aktier	190 502	165 506	179 031	146 031
Utländska onoterade aktier	8 285	5 738	7 507	5 123
Summa	346 171	262 968	314 983	235 123
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures)	6 045	3 600	4 059	2 514
Moderbolaget				
Svenska noterade aktier	146 898	91 464	128 089	83 711
Svenska onoterade aktier	486	260	355	258
Utländska noterade aktier	190 502	165 506	179 031	146 031
Utländska onoterade aktier	7 824	5 434	7 171	4 858
Summa	345 710	262 664	314 646	234 858
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures)	4 825	2 767	2 292	1 095

En förteckning över samtliga aktier finns på alecta.se.

NOT 26 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	2016		2015	
	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde
Koncernen och moderbolaget				
Svenska staten	58 962	53 356	61 934	57 324
Svenska bostadsinstitut	74 638	74 119	66 084	65 785
Övriga svenska emittenter	54 566	53 091	54 664	53 544
Utländska stater ¹⁾	99 084	89 287	88 923	80 040
Övriga utländska emittenter ¹⁾	85 078	83 066	86 211	83 069
Summa	372 328	352 919	357 816	339 762

Verkligt värde för räntebärande värdepapper överstiger respektive understiger det belopp som ska infrias på förfallodagen med 29 646 (27 066) respektive 460 (1 013) miljoner kronor. Under Svenska staten och Utländska stater redovisas även statsgaranterade innehav.

¹⁾ Justering har skett jämfört med årsredovisningen 2015. Omklassificerat 2 248 miljoner kronor i verkligt värde och 1 986 miljoner kronor i upplupet anskaffningsvärde från utländska stater till övriga utländska emittenter.

Koncernen och moderbolaget	2016	2015
	Räntebindingstider	
0–1 år	119 239	113 807
>1–5 år	123 140	116 917
>5–10 år	88 760	86 761
>10 år	41 188	40 331
Summa	372 327	357 816

NOT 27 Lån med säkerhet i fast egendom

	2016		2015	
	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
Koncernen				
Lån med säkerhet i fast egendom ¹⁾	–	–	135	134
Summa	–	–	135	134
Moderbolaget				
Lån med säkerhet i fast egendom ¹⁾	–	–	–	–
Summa	–	–	–	–

¹⁾ Justering har skett jämfört med årsredovisningen 2015. Omklassificerat 183 miljoner kronor som redovisas i Not 28 Övriga lån.

NOT 28 Övriga lån och lån till gemensamt styrda företag

	2016		2015	
	Redovisat värde	Anskaffningsvärde	Redovisat värde	Anskaffningsvärde
Koncernen				
Övriga lån	2 284	1 849	2 063	1 765
Lån till gemensamt styrda företag (joint ventures)	3 655	3 655	2 388	2 388
Moderbolaget				
Övriga lån	2 284	1 849	2 063	1 765
Lån till gemensamt styrda företag (joint ventures)	3 366	3 366	2 099	2 099

NOT 29 Derivat

	2016			2015		
	Verkligt värde			Verkligt värde		
	Nominellt värde	Tillgångar	Skulder	Nominellt värde	Tillgångar	Skulder
Koncernen och moderbolaget						
Aktierelaterade instrument	–5 512	–	–	–	–	–
Terminer	–5 512	–	–	–	–	–
Ränterelaterade instrument	168 603	5 217	5 485	190 752	4 507	3 415
Swappar	173 861	5 217	5 483	182 219	4 507	3 407
Terminer	–6 599	–	–	7 245	0	0
CDS	1 341	–	2	1 288	0	8
Valutarelaterade instrument	204 958	2 727	3 067	203 040	3 702	2 605
Terminer/swappar	204 958	2 727	3 067	203 040	3 702	2 605
Summa	368 049	7 944	8 552	393 792	8 209	6 020

Hantering av säkerheter för derivat beskrivs i not 30 Finansiella instrument som omfattas av nettningsavtal.

För en beskrivning av användning av derivat, se avsnitt Marknadsrisk i not 3 Risker och riskhantering.

NOT 30 Finansiella instrument som omfattas av nettningsavtal

Koncernen och moderbolaget	Redovisade finansiella tillgångar i balansräkningen	varav belopp som inte kvittas men som omfattas av bindande ramavtal om nettnings eller liknande avtal vid obestånd	Erhållna finansiella säkerheter	Erhållna kontanta säkerheter	Nettobelopp ³⁾
2016-12-31					
Tillgångar					
Derivat ⁴⁾	10 189	-6 437	-245	-2 661	846
Utlåning av värdepapper ¹⁾	-	-	-	-	-
	Redovisade finansiella skulder i balansräkningen	varav belopp som inte kvittas men som omfattas av bindande ramavtal om nettnings eller liknande avtal vid obestånd	Lämnade finansiella säkerheter ²⁾	Lämnade kontanta säkerheter	Nettobelopp ³⁾
Skulder					
Derivat ⁴⁾	6 437	-6 437	-1 434	-2 225	0
2015-12-31					
Tillgångar					
Derivat ⁴⁾	11 173	-8 903	-	-4 019	0
Utlåning av värdepapper ¹⁾	14 395	-	-14 412	-	0
	Redovisade finansiella skulder i balansräkningen	varav belopp som inte kvittas men som omfattas av bindande ramavtal om nettnings eller liknande avtal vid obestånd	Lämnade finansiella säkerheter ²⁾	Lämnade kontanta säkerheter	Nettobelopp ³⁾
Skulder					
Derivat ⁴⁾	8 903	-8 903	-912	-24	0

¹⁾ Under 2016 har programmet för utlåning av räntebärande värdepapper avslutats.

²⁾ Lämnade säkerheter redovisas även i not 49 Övriga ställda panter och därmed jämförliga säkerheter.

³⁾ I enlighet med IFRS 7 kan nettobeloppet aldrig bli lägre än 0.

⁴⁾ Upplupna räntetäckter på 2 245 miljoner kronor (2 964) och upplupna räntekostnader på 2 115 miljoner kronor (2 883) ingår i beloppen.

Uppllysning om finansiella instrument som omfattas av nettningsavtal

Syftet med noten är att upplysa om Alectas möjlighet att nettoredovisa (kvitta) tillgångar och skulder vid en obeståndssituation hos endera part samt upplysa om de säkerheter som utväxlas för den nettotillgång/skuld som kvarstår mellan parterna efter nettoredovisning.

Derivat och utlånade räntebärande värdepapper redovisas brutto i balansräkningen. För dessa finansiella instrument finns bindande avtal om nettnings i händelse av obestånd hos endera part. Samtliga värden i tabellen ovan är redovisade till verkligt värde.

Derivat

Per den 31 december fanns derivatkontrakt med ett positivt värde om 10 189 miljoner kronor och derivatkontrakt med negativt värde om 6 437 miljoner kronor. Alla Alectas derivatkontrakt omfattas av ISDA-avtal vilket innebär en legal rätt att nettoredovisa derivatkontrakten om en obeståndssituation skulle uppstå. Har en obeståndssituation inte uppkommit sker ingen netto-redovisning.

Förutom rätt till nettoredovisning finns CSA-avtal som reglerar daglig utväxling av säkerheter under derivatkontraktens löptid. För de motparter där summan av samtliga derivatkontrakt är positiv erhåller Alecta motsvarande säkerhet och i de fall summan av samtliga derivatkontrakt är negativ ställer Alecta motsvarande säkerhet. I enlighet med dessa CSA-avtal har Alecta erhållit 245 miljoner kronor i räntebärande värdepapper i form av franska statsobligationer och 2 661 miljoner kronor i kontanter där summan av samtliga derivatkontrakt är positiv. Alecta har på motsvarande sätt ställt 1 434 miljoner kronor i räntebärande värdepapper i form av svenska och franska statsobligationer och 2 252 miljoner kronor i kontanter där summan av samtliga derivatkontrakt är negativ.

NOT 31 Fordringar avseende direkt försäkring

Koncernen och moderbolaget	2016	2015
Fordringar hos försäkringstagare	1 599	1 565
Summa	1 599	1 565

Avser huvudsakligen fordran på Collectum som hanterar Alectas kundfordringar mot försäkringskunder i den förmånsbestämda planen.

NOT 33 Upplupna ränte- och hyresintäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Upplupna ränteintäkter	7 124	7 687	7 124	7 687
Summa	7 124	7 687	7 124	7 687

NOT 32 Övriga fordringar

Koncernen	2016	2015
Likvidfordringar vid försäljning av placeringstillgångar	438	411
Skatt i utlandet	831	521
Förfallen ej erhållen aktieutdelning	58	58
Mervärdesskatt	18	1
Fordran PRI Pensionsgaranti	178	184
Ställda säkerheter för derivat ¹⁾	2 225	24
Övrigt	1 234	530
Summa	4 982	1 729
Moderbolaget		
Likvidfordringar vid försäljning av placeringstillgångar	438	411
Skatt i Sverige	727	64
Skatt i utlandet	831	521
Uppskjuten skatt ²⁾	3 502	–
Förfallen ej erhållen aktieutdelning	58	58
Mervärdesskatt	0	0
Fordran på dotterbolag	907	–
Fordran PRI Pensionsgaranti	178	184
Ställda säkerheter för derivat ¹⁾	2 225	24
Övrigt	1 164	479
Summa	10 030	1 741

¹⁾ Se även not 30.

²⁾ Se även not 44.

NOT 34 Eget kapital exklusive garantifond

Koncernen	Omräknings- reserv	Diskretionära delar ¹⁾	Särskilda värde- säkringsmedel ²⁾	Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat	Totalt
Ingående balans 2015	622	53 348	10 710	188 301	252 981
Årets resultat				52 234	52 234
Fördelad återbäring					
Förmånsbestämd	–	3 672	–	–3 672	–
Premiebestämd	–	8 546	–	–8 546	–
Tilldelad återbäring					
Pensionstillägg förmånsbestämd	–	–2 371	–	–	–2 371
Tilläggsbelopp premiebestämd	–	–69	–	–	–69
Fribrevsuppräknings förmånsbestämd	–	–16	–	–	–16
Premiereduktion	–	–2 780	–	–	–2 780
Kollektiv riskpremie ⁴⁾	–	–	–245	–	–245
Avkastning garantifond ³⁾	–	–	–	–231	–231
Övriga förändringar					
Avgifter	–	–	71	–71	–
Ränta	–	110	17	–127	–
Effekt av förändring i marknadsränta	–	–387	–	387	–
Periodens valutakursförändring	1 031	–	–	–	1 031
Övrigt ⁵⁾	–	890	6	–663	233
Utgående balans 2015	1 653	60 943	10 559	227 612	300 767
Ingående balans 2016	1 653	60 943	10 559	227 612	300 767
Årets resultat				13 428	13 428
Fördelad återbäring					
Förmånsbestämd	–	6 758	–	–6 758	–
Premiebestämd	–	8 199	–	–8 199	–
Tilldelad återbäring					
Pensionstillägg förmånsbestämd	–	–2 213	–	–	–2 213
Tilläggsbelopp premiebestämd	–	–95	–	–	–95
Fribrevsuppräknings förmånsbestämd	–	–3	–	–	–3
Premiereduktion	–	–3 635	–	–	–3 635
Kollektiv riskpremie ⁴⁾	–	–	–109	–	–109
Avkastning garantifond föregående år ³⁾	–	–	–	–107	–107
Avkastning garantifond innevarande år ³⁾	–	–	–	–95	–95
Övriga förändringar					
Avgifter	–	–	10	–10	–
Ränta	–	244	–22	–222	–
Effekt av förändring i marknadsränta	–	577	–	–577	–
Periodens valutakursförändring	1 304	–	–	–	1 304
Ackumulerade kursdifferenser omklassificerade till resultatet	–1 470	–	–	–	–1 470
Övrigt ⁵⁾	–	80	7	–73	14
Utgående balans 2016	1 487	70 855	10 445	224 999	307 786

¹⁾ Medel som beroende på olika beslut fördelats på Alectas försäkrade och försäkringstagare. De är en del av Alectas riskkapital och blir inte garanterade förrän de tilldelas. Formellt sett kan Alecta återta medlen. Av 70 855 miljoner kronor (60 943) är 1 468 miljoner kronor (1 468) medel avsedda för kostnadstäckning av åtgärder inom ITP-planen, där kollektivavtalsparterna givits rätt att anvisa användning. Beslut om slutlig användning fattas av Alectas styrelse, förutsatt att den enhälligt finner att anvisad användning är i enlighet med Alectas intressen som försäkringsbolag.

²⁾ Dessa medel förfogar kollektivavtalsparterna över. Medlen ska användas till värdesäkring av utgående pensioner eller annat pensionsfrämjande ändamål efter beslut av kollektivavtalsparterna.

³⁾ Överföring av avkastning mellan kosolideringsfonden och garantifonden har fram till för räkenskapsåret 2015 gjorts påföljande år efter beslut av överstyrelsen. Avkastningen för 2016 tillgodoräknades garantifonden i samband med dess upplösning den 12 december 2016. Se not 37 på sidan 90.

⁴⁾ Premien för premiebefrielseförsäkring och kollektiv slutbetalning är reducerad till följd av arbetsgivarnas ökade kostnader med anledning av de regler för samordning och beräkning av pensionsmedförande lön som parterna införde i ITP 2 under 2008.

⁵⁾ Posten består av förräntning, arvvinster och beståndsförändringar.

NOT 35 Konsolideringsfond

Moderbolaget	Kollektiv konsolidering	Diskretionära delar	Andra reserver	Totalt
		Fördelad återbäring till försäkrade och försäkringstagare ¹⁾	Särskilda värdesäkringsmedel ²⁾	
Ingående balans 2015	164 453	53 348	10 710	228 511
Föregående års vinstdisposition	18 889	–	–	18 889
Fördelad återbäring				
Förmånsbestämd	–3 672	3 672	–	–
Premiebestämd	–8 546	8 546	–	–
Tilldelad återbäring				
Pensionstillägg förmånsbestämd	–	–2 371	–	–2 371
Tilläggsbelopp premiebestämd	–	–69	–	–69
Fribrevsuppräknings förmånsbestämd	–	–16	–	–16
Premiereduktion	–	–2 780	–	–2 780
Avkastning på garantifonden ³⁾	–231	–	–	–231
Avgifter	–71	–	71	–
Ränta	–127	110	17	–
Kollektiv riskpremie ⁴⁾	–	–	–245	–245
Effekt av förändring i marknadsränta	387	–387	–	–
Övriga förändringar ⁵⁾	–663	890	7	234
Utgående balans 2015	170 419	60 943	10 560	241 922
Ingående balans 2016	170 419	60 943	10 560	241 922
Föregående års vinstdisposition	51 074	–	–	51 074
Fördelad återbäring				
Förmånsbestämd	–6 758	6 758	–	–
Premiebestämd	–8 199	8 199	–	–
Tilldelad återbäring				
Pensionstillägg förmånsbestämd	–	–2 213	–	–2 213
Tilläggsbelopp premiebestämd	–	–95	–	–95
Fribrevsuppräknings förmånsbestämd	–	–3	–	–3
Premiereduktion	–	–3 635	–	–3 635
Avkastning på garantifonden föregående år ³⁾	–107	–	–	–107
Avkastning på garantifonden innevarande år ³⁾	–95	–	–	–95
Avgifter	–10	–	10	–
Ränta	–222	244	–22	–
Kollektiv riskpremie ⁴⁾	–	–	–109	–109
Effekt av förändring i marknadsränta	–577	577	–	–
Övriga förändringar ⁵⁾	–72	80	6	14
Utgående balans 2016	205 453	70 855	10 445	286 753

¹⁾ Medel som beroende på olika beslut fördelats på Alectas försäkrade och försäkringstagare. De är en del av Alectas riskkapital och blir inte garanterade förrän de tilldelas. Formellt sett kan Alecta återta medlen. Av 70 855 miljoner kronor (60 943) är 1 468 miljoner kronor (1 468) medel avsedda för kostnadstäckning av åtgärder inom ITP-planen, där kollektivavtalsparterna givits rätt att anvisa användning. Beslut om slutlig användning fattas av Alectas styrelse, förutsatt att den enhälligt finner att anvisad användning är i enlighet med Alectas intressen som försäkringsbolag.

²⁾ Dessa medel förfogar kollektivavtalsparterna över. Medlen ska användas till värdesäkring av utgående pensioner eller annat pensionsfrämjande ändamål efter beslut av kollektivavtalsparterna.

³⁾ Överföring av avkastning mellan konsolideringsfonden och garantifonden har fram till för räkenskapsåret 2015 gjorts påföljande år efter beslut av överstyrelsen. Avkastningen för 2016 tillgodoräknades garantifonden i samband med dess upplösning den 12 december 2016. Se not 37 på sidan 90.

⁴⁾ Premien för premiefrielseförsäkring och kollektiv slutbetalning är reducerad till följd av arbetsgivarnas ökade kostnader med anledning av de regler för samordning och beräkning av pensionsmedförande lön som parterna införde i ITP 2 under 2008.

⁵⁾ Posten består av förräntning, arvvinster och beståndsförändringar.

NOT 36 Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår överstyrelsen att 2016 års vinst för moderbolaget om 15 908 138 199 kronor kronor, överförs till konsolideringsfonden. Styrelsen och verkställande direktören föreslår överstyrelsen att godkänna de av styrelsen fattade besluten om återbäring som framgår av avsnittet Överskottsfördelning i Förvaltningsberättelsen, sidorna 39–40.

Det antecknas att garantifondens totalavkastning för 2016, efter avdrag för faktisk kapitalförvaltningskostnad och skatt, tillgodosåknats garantifonden i samband med garantifondens upplösning den 12 december 2016. Något beslut om överföring av belopp avseende avkastning från konsolideringsfonden till garantifonden på sätt som skett tidigare år behöver därför inte fattas beträffande 2016 års avkastning.

Se även Förslag till vinstdisposition i förvaltningsberättelsen på sidan 47.

NOT 37 Garantifond ¹⁾

Koncernen och moderbolaget	2016	2015
Ingående balans	1 867	1 756
Avkastning för föregående år ²⁾	107	231
Avkastning aktuellt år ²⁾	94	–
Informationsmedel	–105	–102
Kollektivavtalsgarantin	–8	–18
Överföring till Garantistiftelsen	–1 955	–
Utgående balans	0	1 867

¹⁾ Dessa medel förfogade kollektivavtalsparterna över fram till garantifondens upplösning den 12 december 2016. Medlen har använts till kollektivavtalsgarantin samt till information och utbildning om ITP och TGL. Se not 1 på sid 64. Garantifonden upplöstes per den 12 december 2016 och samtidigt överfördes samtliga dess medel till en fristående stiftelse med samma ändamål som garantifonden.

²⁾ Avkastning efter avdrag för faktisk kapitalförvaltningskostnad och skatt. Överföringen av avkastning mellan konsolideringsfonden och garantifonden har fram till för räkenskapsåret 2015 gjorts påföljande år efter beslut i överstyrelsen. Avkastningen för 2016 tillgodosåknades garantifonden i samband med dess upplösning den 12 december 2016. Se not 1 på sidan 64.

NOT 38 Obeskattade reserver

Moderbolaget	2016	2015
Ingående balans	–	115
Årets avsättning	–	–
Upplösning	–	–115
Utgående balans	–	–

NOT 39 Livförsäkringsavsättning

Koncernen och moderbolaget	2016	2015
Ingående balans	413 563	414 942
Årets förändring	25 504	25 238
Premier	28 679	30 527
Utbetalningar	-16 048	-15 432
Förräntning	13 563	12 985
Frigjorda driftskostnader	-681	-766
Avkastningsskatt	-414	-551
Dödlighetsresultat	-106	-339
Övrig förändring	511	-1 186
Ändrat ränteantagande	20 560	-18 801
Differens mellan premie- och FTA-antaganden	-8 726	-10 287
Ändrat dödlighetsantagande (generationsdödlighet)	-	3 679
Ändrat driftskostnadsantagande	-	-1 873
Ändrat antagande för flytt	160	-
Ändrat antagande för omDispositionering	2 009	665
Ändrade familjepensionsantaganden	-3 524	-
Utgående balans	449 546	413 563

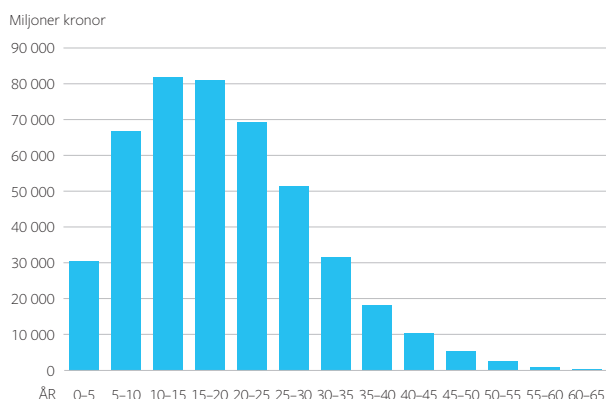
Följande beräkningsantaganden har använts vid beräkning av livförsäkringsavsättning per den 31 december 2016:

- **Ränteantagande:** Den genomsnittliga räntefoten är 2,24 procent (2,58) per 31 december 2016. Hur räntan fastställs beskrivs i not 3 på sidan 68.
- **Dödlighetsantagande:** Generationsdödlighet tillämpas. Det antas att en 65-årig man respektive kvinna som är född på 1950-talet lever i ytterligare 22,2 (22,2) respektive 23,9 år (23,9).
- **Familjepensionsantagande:** Könberoende antaganden om familjesammansättning tillämpas.
- **Driftskostnadsantagande:** Framtida driftskostnader är beaktade som nuvärdet av framtida förväntade kostnader inklusive kostnadsökningar till följd av inflation. Driftskostnadsuttag sker även i samband med premiebetalning.
- **Avdrag för avkastningsskatt:** Framtida avkastningsskatt är beaktad som nuvärdet av den avkastningsskatt som Alecta förväntas betala på tillgångar motsvarande nuvärdet av garanterade åtaganden.

Räntekänslighet

- För långa löptider tillämpas en fast terminsränta, vilket gör att den genomsnittliga räntefoten inte rör sig lika kraftigt som de långa marknadsräntorna. Om marknadsräntorna sjunker med 1 procentenhet så sjunker den genomsnittliga räntefoten med 0,6 procentenheter vilket ökar livförsäkringsavsättningen med 44,1 miljarder kronor.

FÖRVÄNTAT DISKONTERAT NETTOKASSAUTFLODE FÖR ÄLDERSPENSION, FAMILJEPENSION OCH URSPRUNGLIG ITPK

NOT 40 Avsättning för oreglerade skador

Koncernen och moderbolaget	2016	2015
Ingående balans	14 314	12 676
Årets förändring	2 150	2 054
Avsättning för nya skador	5 865	5 674
Avvecklingsresultat	-1 198	-1 411
Utbetalningar	-2 752	-2 615
Förräntning	154	148
Frigjorda driftskostnader	-72	-82
Övrig förändring	153	340
Ändrat ränteantagande	368	-251
Ändrat driftskostnadsantagande	-105	-89
Övriga antagandeändringar	-	-76
Utgående balans	16 727	14 314

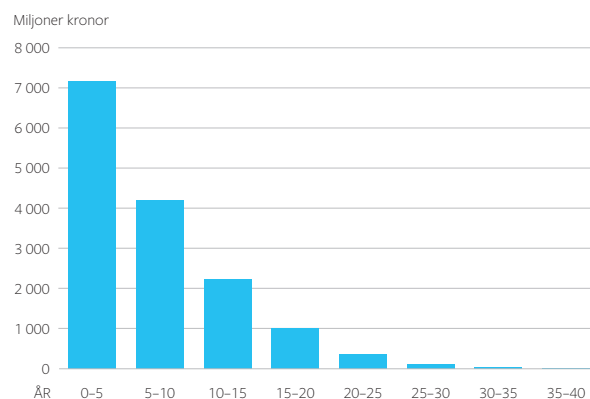
Följande beräkningsantaganden har per den 31 december 2016 använts vid beräkning av avsättning avseende pågående ersättningsfall med sjukpension och premiefrielse, vilka utgör den dominerade delen av avsättningen:

- **Ränteantagande:** Räntefoten är 1,00 procent (1,38) per 31 december 2016. Hur räntan fastställs beskrivs i not 3 på sidan 68.
- **Sjuklighetsantagande:** Antaganden om sannolikheten att kvarstå som sjuk vid en given tidpunkt samt om förändringar i förmånsnivåer och arbetsoförmågegrad.
- **Driftskostnadsantagande:** Framtida driftskostnader är beaktade genom ett tillägg på förväntade pensionsutbetalningar. Driftskostnadsuttag sker även i samband med premieinbetalning.
- **Värdesäkring:** Det antas att förmåner som är kopplade till utvecklingen av pris- respektive inkomstbasbeloppet (garanterad värdesäkring) ökar med 2 respektive 3 procent per år.

Räntekänslighet

- En minskning av den genomsnittliga räntefoten med 1 procentenhet ökar avsättningen för oreglerade skador med 0,6 miljarder kronor.

FÖRVÄNTAT DISKONTERAT NETTOKASSAUTFLODE FÖR SJUK- OCH PREMIEFRIELSEFÖRSÄKRINGAR

NOT 41 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Avsättning för pensioner	9	21	8	20
	9	21	8	20

Avsättningen är till största delen hänförlig till medarbetare som är födda 1955 eller tidigare, vilka enligt FTP-avtalet har möjlighet att gå i pension på eget initiativ från och med 62 års ålder. Se not 1 på sidan 65 och not 54 på sidan 98.

NOT 42 Övriga avsättningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Värdesäkring för pensioner för tidigare anställda	15	14	15	14
Avsättningar fastighet	7	16	7	14
Övriga avsättningar	–	7	–	7
	22	37	22	35

NOT 43 Uppskjuten skatt (koncernen)

Koncernen	2016		2015	
	Skattefordran	Skatteskuld	Skattefordran	Skatteskuld
Uppskjuten skatt relaterad till:				
Temporära skillnader	–	–3 946	28	–5 306
Fastigheter i Sverige	–	–1 013	–	–700
Fastigheter i utlandet	–	–1 605	28	–3 240
Finansiella instrument	–	–1 328	–	–1 366
Överavskrivningar	–	–33	–	–24
Underskottsavdrag	940	–	418	–
Avräkningsbar utländsk skatt ¹⁾	5 535	–	3 236	–
Summa uppskjuten skatt	6 475	–3 979	3 682	–5 330
Kvittning av uppskjuten skattefordran mot uppskjuten skatteskuld	–1 378	1 378	–1 525	1 525
Nettoredovisning uppskjuten skatt	5 097	–2 601	2 157	–3 805
varav förväntas regleras efter mer än 12 månader, belopp före kvittning	6 189	–2 374	3 564	–5 330

Förändringar i uppskjutna skattefordringar/skulder, netto:	2016	2015
Ingående balans	–1 647	–1 763
Uppskjuten skatt i resultaträkningen	4 136	113
Ökning genom rörelseförvärv	9	–
Minskning genom rörelseavyttring	–	6
Valutakursdifferenser	–2	–3
Utgående balans	2 496	–1 647

¹⁾ Motsvaras av avräkningsbar utländsk skatt överstigande spärrbeloppet, avräkningsbar utländsk skatt betald under året samt uppskjuten skatt på skillnaden mellan bokföringsmässigt och skattemässigt värde på fastigheter i utlandet.

NOT 44 Skatter (moderbolaget)

Moderbolaget	2016		2015	
	Skattefordran	Skatteskuld	Skattefordran	Skatteskuld
Skatter	28	943		
varav aktuell skatt	28	38		
varav uppskjuten skatt	–	905		
Summa skatter	28	943		
Uppskjuten skatt relaterad till:				
Temporära skillnader	–	–1 372	–	–1 788
Fastigheter i Sverige	–	–43	–	–37
Fastigheter i utlandet	–	–1	–	–386
Finansiella instrument	–	–1 328	–	–1 366
Underskottsavdrag	936	–	406	–
Avräkningsbar utländsk skatt ¹⁾	3 938	–	477	–
Summa uppskjuten skatt	4 874	–1 372	883	–1 788
Kvittning av uppskjuten skattefordran mot uppskjuten skatteskuld	–1 372	1 372	–883	883
Nettoredovisning uppskjuten skatt	3 502	0	0	–905
varav förväntas regleras efter mer än 12 månader, belopp före kvittning	4 589	–1 371	765	–1 788

Förändring i uppskjutna skattefordringar och skatteskulder under året har redovisats i resultaträkningen.

¹⁾ Motsvaras av avräkningsbar utländsk skatt överstigande spärrbeloppet, avräkningsbar utländsk skatt betald under året samt uppskjuten skatt på skillnaden mellan bokföringsmässigt och skattemässigt värde på fastigheter i utlandet.

NOT 45 Skulder avseende direkt försäkring

Koncernen och moderbolaget	2016	2015
Skulder till försäkringstagare	2	17
Preliminärskatt pensioner	670	663
Övrigt	11	12
Summa	683	692

NOT 46 Övriga skulder

Koncernen	2016	2015
Likvidskuld vid köp av placeringstillgångar	398	568
Erhållna säkerheter för derivat ¹⁾	2 661	4 019
Leverantörsskulder	188	124
Fastighetsskatt	95	126
Mervärdesskatt	8	28
Övrigt	1 125	364
Summa	4 475	5 229

Samtliga skulder förfaller till betalning tidigare än fem år efter balansdagen.

Moderbolaget	2016	2015
Skulder till dotterbolag	849	1 328
Likvidskuld vid köp av placeringstillgångar	398	568
Erhållna säkerheter för derivat ¹⁾	2 661	4 019
Leverantörsskulder	113	92
Fastighetsskatt	46	43
Mervärdesskatt	8	28
Övrigt	1 118	357
Summa	5 193	6 435

¹⁾ Se även not 30.

NOT 47 Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Upplupna räntekostnader dotterbolag	–	–	0	0
Upplupna räntekostnader	2 115	2 883	2 115	2 883
Upplupna fastighetskostnader	107	398	43	138
Upplupna personalkostnader	198	150	136	131
Förutbetalda hyresintäkter	277	257	139	144
Övrigt	79	40	52	14
Summa	2 776	3 728	2 485	3 310

NOT 48 Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser

Koncernen och moderbolaget	2016	2015
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar	754 457	713 350
<i>utöver erforderlig pantsättning</i>	<i>288 184</i>	<i>285 473</i>
	754 457	713 350
Byggnader och mark	22 834	30 574
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures) ¹⁾	4 825	2 292
Lån till gemensamt styrda företag (joint ventures) ¹⁾	3 380	2 113
Aktier och andelar	345 710	314 646
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	373 454	356 384
Lån med säkerhet i fast egendom ²⁾	–	–
Övriga lån	2 288	2 066
Derivat	–478	2 270
Kassa och bank	2 444	3 005
Summa	754 457	713 350

Tabellen ovan visar de tillgångar som är registerförda för skuldteckning i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2011:20.

¹⁾ Justering jämfört med årsredovisningen 2015 genom omklassificering av andelar i joint ventures samt lån till joint ventures, i enlighet med ändrade regler i Lag om årsredovisning i försäkringsföretag avseende uppställningsform för balansräkningen.

²⁾ Justering jämfört med årsredovisningen 2015 genom omklassificering av 186 miljoner kronor från posten Lån med säkerhet i fast egendom till Övriga lån.

NOT 49 Övriga ställda panter och därmed jämförliga säkerheter

Koncernen och moderbolaget	2016	2015
Ställda säkerheter till clearinghus avseende derivathandel		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 192	800
Kassa och bank	155	379
Ställda säkerheter avseende derivathandel i enlighet med CSA-avtal		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 145	829
Kassa och bank	2 225	–
Summa	5 717	2 008

Ställda säkerheter avseende derivathandel i enlighet med CSA-avtal beskrivs i not 30 Finansiella instrument som omfattas av nettningsavtal.

NOT 50 Överföringar av finansiella tillgångar

Koncernen och moderbolaget	2016	2015
Utlånade räntebärande värdepapper	–	14 395
Erhållna säkerheter för utlånade värdepapper	–	14 412

Under 2016 har programmet för utlåning av räntebärande värdepapper avslutats. Utlånade räntebärande värdepapper har bestått av svenska statsobligationer och har redovisats enligt gällande redovisningsprinciper i balansräkningen till verkligt värde. Erhållna säkerheter för utlånade räntebärande värdepapper har bestått av svenska stats- och bostadsobligationer och har sålunda inte redovisats i balansräkningen. Den ersättning för utlånade räntebärande värdepapper som erhållits under 2016 redovisas som en ränteintäkt i posten Kapitalavkastning, intäkter, se not 5.

NOT 51 Eventualförpliktelser

Koncernen	2016	2015
Borgensåtaganden	752	1 085
Summa	752	1 085
Moderbolaget		
Skulder i kommanditbolag	12	4
Summa	12	4

Majoriteten av Alectas borgensåtaganden avser lån i samband med utveckling av bostadsrätter.

Alecta är inom ramen för den normala affärsverksamheten, part i ett antal tvister varav de flesta avser mindre belopp. Alectas bedömning är att dessa tvister inte förväntas få någon betydande negativ effekt på koncernens finansiella ställning.

NOT 52 Åtaganden

Koncernen	2016	2015
Återstående belopp att investera i placeringstillgångar	1 057	1 602
	1 057	1 602
Moderbolaget		
Återstående belopp att investera i placeringstillgångar	906	1 445
	906	1 445

Består av fastighetsrelaterade investeringar.

NOT 53 Avstämning av totalavkastningstabell mot finansiella rapporter

Koncernen	2016	2015
Marknadsvärde enligt totalavkastningstabell ¹⁾	770 444	731 550
Tillgångar som inte klassificeras som placeringar	8 486	4 227
Poster från skuldsidan i balansräkningen som är avdragna i totalavkastningstabellen	14 371	14 339
Värderingsskillnader	-95	-36
Summa tillgångar enligt balansräkning	793 206	750 080

Koncernen	2016	2015
Totalavkastning enligt totalavkastningstabell	38 136	40 581
Poster från resultaträkning (not 5, 6, 9, 10) som inte är med i totalavkastningstabellen	930	-466
Valutaeffekter i utländska dotterbolag, bokförda mot eget kapital i redovisningen	-1 271	-1 032
Värderingsskillnader utgående balans	-95	-36
Värderingsskillnader ingående balans	36	124
Övrigt	-207	-206
Totalavkastning enligt resultaträkning ²⁾	37 529	38 965

¹⁾ Se sidan 36.

²⁾ Not 5, 6, 9 och 10 i resultaträkningen.

NOT 54 Medelantal anställda samt löner och ersättningar

	2016			2015		
	Antal anställda	Varav kvinnor	Varav män	Antal anställda	Varav kvinnor	Varav män
Medelantal anställda ¹⁾						
Moderbolag						
Sverige	352	208	144	357	214	143
Storbritannien	2	1	1	4	3	1
Totalt moderbolag	354	209	145	361	217	144
Dotterbolag						
Sverige	26	18	8	25	17	8
USA	10	7	3	10	7	3
Totalt dotterbolag	36	25	11	35	24	11
Totalt koncernen	390	234	156	396	241	155

	2016		2015	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Fördelning kvinnor och män i ledande positioner				
Moderbolag				
Styrelse	4	11	3	10
Verkställande direktör	-	1	-	1
Andra ledande befattningshavare	2	5	4	6
Totalt moderbolag	6	17	7	17
Dotterbolag				
Styrelse	-	6	-	5
Andra ledande befattningshavare	1	1	1	1
Totalt dotterbolag	1	7	1	6
Totalt koncernen	7	24	8	23

Löner, ersättningar och arvoden till verkställande direktör, ledande befattningshavare, styrelse och övriga anställda ²⁾

	2016				2015			
	Löner, arvoden och andra ersättningar	Sociala kostnader	Pensionskostnader	Totalt	Löner, arvoden och andra ersättningar	Sociala kostnader	Pensionskostnader	Totalt
Tusen kronor								
Moderbolag								
Verkställande direktör och ledande befattningshavare ³⁾	23 389	8 609	6 813	38 811	26 466	9 183	6 787	42 436
Styrelse ⁴⁾	2 747	647	-	3 394	2 525	542	-	3 067
Övriga anställda	239 178	73 393	46 994	359 565	244 049	71 132	50 631	365 812
Totalt moderbolag	265 314	82 649	53 807	401 770	273 040	80 857	57 418	411 315
Dotterbolag								
Sverige								
Övriga anställda	10 113	3 039	807	13 959	10 068	2 989	713	13 770
USA								
Ledande befattningshavare ⁵⁾	42 167	875	1 268	44 310	21 628	447	1 235	23 310
Övriga anställda ⁵⁾	33 785	1 354	1 409	36 548	19 178	809	1 348	21 335
Totalt dotterbolag	86 065	5 268	3 484	94 817	50 874	4 245	3 296	58 415
Totalt koncernen	351 379	87 917	57 291	496 587	323 914	85 102	60 714	469 730

¹⁾ Avser medelantal anställda oavsett tjänstgöringsgrad.

²⁾ Noten speglar kostnadsförda löner, ersättningar och arvoden hänförliga till respektive verksamhetsår.

³⁾ Utgörs av företagsledningen 2016. För företagsledningens nuvarande sammansättning, se sidan 110.

⁴⁾ Till styrelsen utgår styrelsearvode och utskottsarvode, som fastställs av överstyrelsen samt, till en ledamot, även ersättning för förberedningsarbete.

⁵⁾ Förändringen jämfört med föregående år beror på avgångsvederlag i samband med nedläggning av verksamheten i USA efter försäljning av samtliga direktägda fastigheter.

NOT 54 Medelantal anställda samt löner och ersättningar, *forts*

Löner, ersättningar, arvoden och förmåner
till ledande befattningshavare och styrelse

Tusen kronor	2016					Pensions- kostnad
	Löner, arvoden och andra ersättningar ¹⁾	Rörlig ersättning ^{1, 4)}	Förmåner ³⁾	Total ersättning	Sociala kostnader	
Moderbolag						
Verkställande direktör						
Staffan Grefbäck t o m 2016-04-17	1 950	–	19	1 969	777	651
Magnus Billing fr o m 2016-04-18	4 047	–	10	4 057	1 608	1 372
Vice verkställande direktör						
Per Frennberg	3 288	1 251	18	4 557	1 382	1 414
Katarina Thorslund	2 193	–	17	2 210	809	474
Ledande befattningshavare						
Ledande befattningshavare ²⁾	10 461	–	135	10 596	4 033	2 902
Totalt verkställande direktör och ledande befattningshavare	21 939	1 251	199	23 389	8 609	6 813
Styrelseordförande						
Erik Åsbrink	579	–	–	579	59	–
Övriga styrelseledamöter (exkl vd)						
Hanna Brandt Gonzalez	92	–	–	92	29	–
Cecilia Fahlberg	214	–	–	214	67	–
Anna-Karin Hatt	92	–	–	92	29	–
Per Hedelin	181	–	–	181	57	–
Peter Jeppsson	92	–	–	92	29	–
Martin Linder	92	–	–	92	29	–
Jonas Milton	209	–	–	209	65	–
Richard Malmberg	181	–	–	181	57	–
Lars Wedenborn	181	–	–	181	57	–
Kaj Thorén	261	–	–	261	27	–
Magnus von Koch	181	–	–	181	57	–
Christer Ågren	214	–	–	214	67	–
Övriga styrelseledamöter (exkl VD) som avgått						
Gunilla Dahmm	89	–	–	89	9	–
Karl Olof Stenqvist	89	–	–	89	9	–
Totalt styrelse	2 747	–	–	2 747	647	–
Totalt moderbolag	24 686	1 251	199	26 136	9 256	6 813

¹⁾ Löner, arvoden och andra ersättningar, rörlig ersättning samt avgångsvederlag summerat till totala löner, arvoden och andra ersättningar som kostnadsförts med avseende på verksamhetsår 2016.

²⁾ Med andra ledande befattningshavare avses 5 (8) befattningar som tillsammans med verkställande direktören och de vice verkställande direktörerna har utgjort Alectas företagsledning från september 2016. Under perioden januari till augusti 2016 uppgick andra ledande befattningshavare till 8. För företagsledningens sammansättning se sidan 110. Kostnaden avser de personer som någon gång under året varit ledande befattningshavare.

³⁾ Förmåner som kan förekomma är tjänstebil, bolåneränta, hushållstjänster och sjukvårdsförsäkring.

⁴⁾ Avser reserverad rörlig ersättning hänförlig till kapitalförvaltningens incitamentsprogram. En redogörelse för Alectas ersättningar, inklusive rörlig ersättning, enligt Finansinspektionens allmänna råd om ersättningspolicy (FFFS 2015:12) kommer att publiceras på alecta.se under april 2017.

NOT 54 Medelantal anställda samt löner och ersättningar, *forts*

Löner, ersättningar, arvoden och förmåner
till ledande befattningshavare och styrelse

Tusen kronor	2015					
	Löner, arvoden och andra ersättningar ¹⁾	Rörlig ersättning ^{1, 4)}	Förmåner ³⁾	Total ersättning	Sociala kostnader	Pensions- kostnad
Moderbolag						
Verkställande direktör						
Staffan Grefbäck	5 522	–	57	5 579	2 227	1 953
Vice verkställande direktör						
Per Frennberg	3 168	2 479	19	5 666	1 301	1 234
Katarina Thorslund	2 122	–	19	2 141	782	449
Ledande befattningshavare						
Ledande befattningshavare ²⁾	12 878	–	202	13 080	4 873	3 151
Totalt verkställande direktör och ledande befattningshavare	23 690	2 479	297	26 466	9 183	6 787
Styrelseordförande						
Erik Åsbrink	572	–	–	572	58	–
Övriga styrelseledamöter (exkl vd)						
Gunilla Dahmm	178	–	–	178	18	–
Cecilia Fahlberg	211	–	–	211	67	–
Per Hedelin	178	–	–	178	56	–
Jonas Milton	205	–	–	205	64	–
Richard Malmborg	178	–	–	178	56	–
Lars Wedenborn	178	–	–	178	56	–
Karl Olof Stenqvist	178	–	–	178	18	–
Kaj Thorén	258	–	–	258	26	–
Magnus von Koch	178	–	–	178	56	–
Christer Ågren	211	–	–	211	67	–
Totalt styrelse	2 525	–	–	2 525	542	–
Totalt moderbolag	26 215	2 479	297	28 991	9 725	6 787

¹⁾ Löner, arvoden och andra ersättningar, rörlig ersättning samt avgångsvederlag summerat till totala löner, arvoden och andra ersättningar som kostnadsförts med avseende på verksamhetsår 2015.

²⁾ Med andra ledande befattningshavare avses 8 (8) befattningar som tillsammans med verkställande direktören och de vice verkställande direktörerna har utgjort Alectas företagsledning 2015. Kostnaden avser de personer som någon gång under året varit ledande befattningshavare.

³⁾ Förmåner som kan förekomma är tjänstebil, bolåneränta, hushållstjänster och sjukvårdsförsäkring.

⁴⁾ Avser reserverad rörlig ersättning hänförlig till kapitalförvaltningens incitamentsprogram. En redogörelse för Alectas ersättningar, inklusive rörlig ersättning, enligt Finansinspektionens allmänna råd om ersättningspolicy (FFFS 2011:2) har publicerats på alecta.se.

NOT 54 Medelantal anställda samt löner och ersättningar, forts

Ersättningar till styrelse, verkställande direktör och ledande befattningshavare

Till styrelsens ordförande och ledamöter har utgått arvode enligt överstyrelsens beslut. De av överstyrelsen beslutade arvoden avser tiden till nästa ordinarie överstyrelsemöte. Ersättningen under 2016 till verkställande direktören och ledande befattningshavare utgjordes av grundlön, övriga förmåner såsom tjänstebil, ränteförmån, sjukvårdsförsäkring, hushållstjänster och pensionskostnader samt sociala kostnader. Vice verkställande direktör Per Frennberg är den enda i företagsledningen som, inom ramen för Kapitalförvaltningens incitamentsprogram, har rörlig ersättning.

Ersättningen till verkställande direktören fastställs av styrelsen och revideras en gång per år. Ersättning till ledande befattningshavare bestäms av verkställande direktören och ska godkännas av styrelsen.

Med andra ledande befattningshavare avses 7 personer som tillsammans med verkställande direktören har utgjort Alectas företagsledning från september 2016. Under perioden januari till augusti 2016 uppgick andra ledande befattningshavare till 10. För företagsledningens nuvarande sammansättning se sidan 110.

I enlighet med FFFS 2015:12 Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, kommer kompletterande uppgifter om ersättningar att presenteras på Alectas webbplats, alecta.se, under april 2017.

Pensioner, avgångsvederlag och övriga förmåner till verkställande direktör, vice verkställande direktörer och övriga ledande befattningshavare

Verkställande direktören har ett pensionsavtal innebärande att 35 procent av månadslönen månatligen ska avsättas till pensioner inklusive avsättningar till FTP-planen. Den del av avsättningen som överstiger avsättning enligt FTP-planen får användas till ålderspension, efterlevandepension och sjukpension enligt eget önskemål om fördelning. Pensionsålder för verkställande direktören är 65 år. Vid uppsägning från bolagets sida tillämpas en tid av sex månader, med avgångsvederlag om tolv månadslöner. Full avräkning av förmåner i eventuell annan anställning sker under tid motsvarande avgångsvederlaget.

De vice verkställande direktörerna omfattas av FTP-planen. För vice verkställande direktören Per Frennberg tillämpas vid uppsägning från bolagets sida en uppsägningstid om sex månader, därtill tillkommer ett avgångsvederlag om tolv månadslöner. Full avräkning av förmåner i annan anställning sker under tid motsvarande avgångsvederlaget. För vice verkställande direktör Katarina Thorslund gäller enligt tidigare avtal en uppsägningstid om 18 månader med full avräkning av förmåner i eventuell annan anställning. Avtalen kan av de vice verkställande direktörerna sägas upp med iakttagande av en uppsägningstid om sex månader.

Ledande befattningshavare omfattas av FTP-planen. Vid uppsägning från bolagets sida tillämpas sex månaders uppsägningstid med avgångsvederlag om tolv månadslöner. Full avräkning av förmåner i eventuell annan anställning sker under tid motsvarande avgångsvederlaget.

Sedan början av 2013 finns möjligheten för anställda på Alecta att löneväxla, det vill säga att byta lön mot tjänstepensionspremie. Denna möjlighet omfattar samtliga anställda på Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt.

Incitamentsprogram

Inom Alecta finns under 2016 incitamentsprogram för investeringspersonal inom Kapitalförvaltningen samt till anställda i ett dotterbolag med restaurang- och konferensverksamhet. Sedan 2012 finns även ett generellt incitamentsprogram för rörlig ersättning som avser samtliga anställda i Sverige förutom företagsledning, medarbetare inom Internrevision och Riskenheter samt de medarbetare inom Kapitalförvaltningen som redan omfattas av annat incitamentsprogram. Utfallet i det generella incitamentsprogrammet styrs av måluppfyllelse kopplat till affärsplanen för 2016 och det maximala utfallet uppgår till 12 tkr per medarbetare i form av en förstärkt tjänstepensions-

premie. För 2016 uppfylldes två av målen fullt ut och ett tredje till hälften, vilket gav ett utfall om 10 tkr (12) per medarbetare till en kostnad för Alecta om cirka 4 miljoner kronor (4) inklusive sociala kostnader.

Kapitalförvaltningens incitamentsprogram för investeringspersonal omfattar från och med 2016 endast personal i Sverige och har en utvärderingsperiod på tre år. Styrelsen har fastställt ett tak för möjligt utfall och de mål som uppnådda prestationer ska sättas i relation till. Viktiga faktorer som styr utfallet av rörlig ersättning är totalavkastningen på placeringstillgångarna, konkurrensrelativ avkastning samt avkastningen från den aktiva förvaltningen inom tillgångsslagen för aktier, räntebärande instrument och fastigheter. Utfallet per individ är också beroende av hur individuellt fastställda mål uppfyllts. För 2016 har 15,2 miljoner kronor exklusive sociala kostnader reserverats som rörlig ersättning till investeringspersonal i Sverige. För 2015 uppgick intjänad rörlig ersättning till 37,7 miljoner kronor exklusive sociala kostnader varav 13,3 avsåg personal anställda i Alectas dotterbolag i USA.

För 2016 har ingen rörlig ersättning tjänats in i incitamentsprogrammet i dotterbolaget med restaurang- och konferensverksamhet. För 2015 uppgick utfallet till 0,6 miljoner kronor exklusive sociala kostnader.

Pensionsplaner

Samtliga anställda på Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt i Sverige omfattas av tjänstepensionsplanen, FTP 12. Planen består av två delar, FTP 1 och FTP 2. Medarbetare som är födda 1972 och senare omfattas av FTP 1, medan medarbetare födda 1971 och tidigare omfattas av FTP 2. FTP 1 omfattar premiebestämd ålderspension med eller utan återbetalningsskydd, familjeskydd, sjukpension och premiebefrielseförsäkring. Premien för ålderspension är 4,5 procent av bruttolönen på lönedelar upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 30 procent på lönedelar över 7,5 inkomstbasbelopp. Medarbetare som är födda 1971 eller tidigare och har en lön överstigande 10 inkomstbasbelopp kan välja att tillhöra FTP 1. FTP 2 är en förmånsbestämd pensionsplan vilket innebär att medarbetaren garanteras en pension motsvarande en viss procentuell andel av slutlönen. FTP 2 omfattar ålderspension, familjepension, FTPK, sjukpension, familjeskydd, premiebefrielseförsäkring och särskild barnpension.

Pensionsförpliktelserna tryggs genom inbetalning av fastställda försäkringspremier under anställningstiden. Enligt IAS 19 ska förmånsbestämda pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare (så kallade multi employer plans) som huvudregel redovisas som förmånsbestämda pensionsplaner. Om det saknas tillräcklig information för att fastställa arbetsgivarens andel av förpliktelserna och förvaltningstillgångarna ska redovisningen i stället ske som om pensionsplanen var premiebestämd. Alecta redovisar hela FTP-planen som en premiebestämd plan eftersom förutsättningarna för redovisning av de förmånsbestämda delarna av planen i enlighet med huvudregeln i IAS 19 inte är uppfyllda. Detta innebär att kostnaden redovisas i samband med att förmånen intjänas. Försäkringspremien för förmånsbestämd ålders- och familjepension i FTP 2 uppgick till 22,2 miljoner kronor under 2016 och förväntas uppgå till 33,3 miljoner kronor under 2017. Försäkringspremien utgör cirka 0,11 procent av de totala premierna för förmånsbestämd ålders- och familjepension som betalas till Alecta av kundföretagen. Premien beräknas per försäkrad och förmånsslag, med Alectas antaganden om ränta, driftskostnader och avkastningsskatt.

Alectas kollektiva konsolideringsnivå för förmånsbestämda försäkringar var vid utgången av året 149 procent (153). Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska metoder och antaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19. Alectas konsolideringspolicy för de förmånsbestämda försäkringarna anger att den kollektiva konsolideringsnivån normalt ska tillåtas variera mellan 125 och 155 procent med målnivån 140 procent. Om konsolideringsnivån understiger 125 procent eller överstiger 155 procent, ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsätt-

NOT 54 Medelantal anställda samt löner och ersättningar, forts

ningar för att den kollektiva konsolideringen återgår till normalintervallet inom tre år, under förutsättning att detta inte bedöms försvåra Alectas framtida förmåga att fullgöra sina försäkringsåtaganden eller att värdesäkra pension under utbetalning. Vid låg konsolidering kan en åtgärd vara att höja det avtalade priset för nyteckning och utökning av befintliga förmåner. Vid hög konsolidering kan en åtgärd vara att införa premiereduktioner.

I FTP 2 finns en möjlighet för de medarbetare som är födda 1955 eller tidigare att gå i pension på eget initiativ från och med månaden efter det att de fyller 62 år. Avsättningen redovisas under posten Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser, se not 41 på sidan 92.

Inom dotterbolagen finns endast premiebestämda planer. Planerna tryggs främst genom inbetalda försäkringspremier från respektive koncernföretag och i vissa fall även av de anställda. Vissa koncernföretag tillhandahåller även olika typer av sjukvårdsförsäkringar.

NOT 55 Upplysning om revisors arvode

	Koncernen		Dotterbolaget	
	2016	2015	2016	2015
EY				
Lagstadgad revision	3,1	3,0	3,1	3,0
Revisionsverksamhet utöver lagstadgad revision	–	–	–	–
Skatterådgivning	2,9	1,9	0,2	–
Övriga tjänster	2,2	0,3	0,3	0,3
Totalt EY	8,2	5,2	3,6	3,3

NOT 56 Leasing

Operationella leasingavtal

Alecta har ingått avtal om operationell leasing avseende lokaler, kontorsutrustning och bilar. Förfallotidpunkter för det sammanlagda beloppet av framtida minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara leasingavtal per 31 december 2016 fördelas sig enligt följande:

Förfallotidpunkt	Koncernen		Dotterbolaget	
	2016	2015	2016	2015
Inom ett år	4,8	9,2	4,8	6,4
Senare än ett år men inom fem år	2,1	20,5	2,1	9,3
Senare än fem år	–	–	–	–
Totalt	6,9	29,7	6,9	15,7
Totala leasingavgifter under perioden	9,6	8,0	6,8	6,1
varav minimileaseavgifter	9,6	8,0	6,8	6,1

Hyreskontrakt för lokaler i USA och Storbritannien planeras att sägas upp i förtid under 2017 vilket innebär att de inte ingår i sammanställningen över förfallotidpunkt. Den sammanlagda kostnaden för hyreskontrakten i USA och Storbritannien uppgick till cirka 4 miljarder kronor under 2016.

NOT 57 Väsentliga händelser efter balansdagen

Försäljning av fastigheter i utlandet slutförd

I början av februari slutfördes den försäljning av det direktägda utländska fastighetsbeståndet i USA och Storbritannien som inleddes under 2016. Försäljningspriset för dessa fastigheter uppgick till ca 6 miljarder kronor.

Ändrade premier

Alectas styrelse har beslutat om ändrade premier från den 1 mars 2017, vilket påverkar såväl löpande som engångsbetald försäkring. Vid löpande betalning av förmånsbestämd ålderspension höjs premien med i genomsnitt 15 procent. Höjningen gäller vid nyteckning och förmånsökningar. Vid inlösen höjs premien med i genomsnitt 3 procent. Premieändringarna är en anpassning till längre förväntad livslängd och rådande lågräntemiljö.

NOT 58 Upplysningar om närstående

Noten innehåller beskrivningar av transaktioner mellan Alecta och närstående enligt definitionen i IAS 24, Upplysningar om närstående. Alecta betraktar följande juridiska och fysiska personer som närstående enligt denna definition:

- samtliga bolag inom Alectakoncernen
- styrelseledamöter och företagsledning
- nära familjemedlemmar till styrelseledamöter och företagsledning
- Svenskt Näringsliv, PTK och deras medlemsorganisationer/förbund
- intressebolag och joint ventures
- valcentralerna Collectum AB och Fora AB (där Collectum har Svenskt Näringsliv och PTK som huvudägare och Fora har Svenskt Näringsliv som hälftenägare).
- AMF och AFA som båda har Svenskt Näringsliv som hälftenägare.

Transaktioner med närstående ska i likhet med övriga transaktioner hanteras på affärsmässiga villkor. Vid transaktionerna ska särskilt beaktas den interna regeln om hantering av intressekonflikter, samt etikpolicy, som båda är beslutade av Alectas styrelse.

Verksamheten i Alecta bedrivs enligt ömsesidiga principer. Den vinst eller förlust som uppkommer i bolaget ska återföras till försäkringstagarna och de försäkrade. Verksamheten drivs utan vinstsyfte och vinstutdelning. Dotterbolagen betraktas framför allt som kapitalplaceringar med syfte att ge bästa avkastning till ägarna.

Transaktioner mellan Alecta och dotterbolagen

De transaktioner som sker från Alecta till dotterbolagen avser utlåning eller aktieägartillskott i samband med att dotterbolagen gör investeringar. Transaktioner från dotterbolagen till Alecta avser främst återbetalning av lån och räntebetalningar samt utdelningar. Aktier och andelar i koncernföretag framgår av not 18.

Transaktioner med styrelseledamöter, företagsledning och nära familjemedlemmar till dessa

Ersättningar till ledande befattningshavare och styrelseledamöter redovisas i not 54. Ersättningar till närståendes familjekrets har inte förekommit under 2016.

Transaktioner med Svenskt Näringsliv och PTK

Svenskt Näringsliv och PTK är centralorganisationer på den svenska privata arbetsmarknaden. Organisationer och förbund som är medlemmar i respektive centralorganisation ingår i de valkooperationer som för delägarnas

NOT 58 Upplysningar om närstående, forts

räkning utser ledamöter i Alectas överstyrelse och därmed indirekt även i Alectas styrelse. De transaktioner mellan Alecta och Svenskt Näringsliv och PTK som förekommit under 2016 avser utbetalning av informationsmedel för ITP och TGL. Dessa utbetalningar har skett i enlighet med Alectas bolagsordning från garantifonden, se not 37.

Överföring av försäkringsbestånd

Under året har Svensk Näringsliv och några av dess medlemsorganisationer överfört försäkringsbestånd från annan försäkringsgivare till Alecta. Beståndsöverföringarna som uppgår till 500 MSEK (258 MSEK) har genomförts på affärsmässiga villkor.

Transaktioner med intressebolag och joint ventures

Joint ventures definieras som företag där Alecta har ett gemensamt bestämmande inflytande tillsammans med övriga samägare. Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt är samägare i 13 (11) gemensamt styrda fastighetsbolag i Sverige och ytterligare 2 (2) gemensamt styrda fastighetsbolag i USA. I USA ägs andelarna via det helägda dotterbolaget Alecta Real Estate USA, LLC.

Transaktionerna mellan Alecta och dessa joint ventures avser utlåning, aktieägartillskott och räntebetalningar och framgår av tabellen nedan. För närvarande finns inga investeringar i intressebolag.

Transaktioner med valcentralerna Collectum AB och Fora AB

Transaktionerna mellan Alecta och valcentralerna Collectum och Fora grundar sig på upprättade förmedlingsavtal, enligt vilka valcentralerna utför en rad arbetsuppgifter inom ramen för ITP-planen respektive Avtalspension SAF-LO. Collectum och Fora erhåller förmedlingsersättning från Alecta för det arbete man utför i enlighet med förmedlingsavtalen. Transaktionerna

med valcentralerna framgår av tabellen nedan. Förmedlingsersättningen har belastat årets driftskostnader och framgår av not 8.

Upplysningar om kapitalandel och verkligt värde på Alectas andelar i gemensamt styrda företag, joint ventures.

Joint ventures i Sverige	Org.nr	Kapitalandel	Verkligt värde	
			2016	2015
Ancore Fastigheter AB	556817-8858	50 %	1 127	301
Convea AB	556912-4505	50 %	156	3
KB Alfa SSM	969715-3998	49 %	218	227
Alfa SSM JV AB	556840-4262	50 %	0	0
Långeberga Logistik AB ¹⁾	556928-2840	50 %	119	80
Fastighets AB Stenvalvet	556803-3111	26 %	390	303
Heimstaden Bostad AB	556864-0873	33 %	940	371
Profil III Infracity AB	556922-4198	39 %	131	94
Midstar Hotels	559007-7979	50 %	455	76
Swedish Airport Infrastructure AB	559012-5182	50 %	0	0
Swedish Airport Infrastructure KB	969775-2609	50 %	1 124	917
Logistikfastigheter Sverige AB	559047-9738	50 %	184	-
Sollentuna Stinsen JV AB	559085-9954	50 %	100	-
Summa Sverige			4 944	2 372

Joint ventures i USA	Org.nr	Kapitalandel	Verkligt värde	
			2016	2015
Are Lei Venture LLC	DE ID5473708	95 %	1 093	1 233
Boylstone Street Associates LLC	DE ID4906542	95 %	8	454
Summa USA			1 101	1 687

¹⁾ Samägt via helägt dotterbolag

Upplysningar om transaktioner mellan moderbolaget, Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt, och närstående parter:	Närstående	Transaktioner	Erhållen ersättning		Betald ersättning	
			2016	2015	2016	2015
Svenska koncernbolag		Räntetäkter	141	148	-	-
		Räntekostnader	-	-	-	-
		Resultatandelar	14	12	-	-
		Management fee	6	10	-	-
Utländska koncernbolag		Räntetäkter	-	1	-	-
		Utdelningar	10 906	481	-	-
		Lämnade aktieägartillskott	-	-	100	258
Svenskt Näringsliv och PTK		Informationsmedel för ITP och TGL	-	-	105	102
Valcentraler (Collectum och Fora)		Premiebetalningar	27 148	29 949	-	-
		Förmedlingsersättning	-	-	132	124
Joint ventures		Räntetäkter	144	141	-	-
			38 359	30 743	337	484

Upplysningar om moderbolagets, Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt, utestående fordringar på och skulder till närstående parter per 31 december:	Närstående	Balanser	Fordringar		Skulder	
			2016	2015	2016	2015
Svenska koncernbolag		Långfristiga fordringar	10 380	10 655	-	-
		Upplupna räntetäkter	-	90	-	-
		Fordringar/skuld koncernföretag	-	1 329	57	-
		Upplupna räntekostnader	-	-	0	0
Utländska koncernbolag		Upplupna räntetäkter	-	-	-	-
Valcentraler (Collectum och Fora)		Fordringar	1 589	1 561	-	-
Joint ventures		Lånefordringar	3 655	2 388	-	-
		Upplupna räntetäkter	14	14	-	-
			15 638	16 037	57	0

Årsredovisningen för det räkenskapsår som slutar den 31 december 2016 har godkänts för publicering av styrelsen den 21 mars 2017. Den kommer att föreläggas överstyrelsen för fastställande den 26 april 2017.

Styrelsens undertecknande

Vi försäkrar härmed att, såvitt vi känner till, årsredovisningen är upprättad enligt god redovisningssed, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållandena och att ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av bolaget som skapats av årsredovisningen.

Stockholm den 21 mars 2017

Erik Åsbrink
Ordförande

Cecilia Fahlberg Pihlgren
Förste vice ordförande

Christer Ågren
Andre vice ordförande

Hanna Brandt-González

Anna-Karin Hatt

Per Hedelin

Peter Jeppsson

Magnus von Koch

Martin Linder

Richard Malmberg

Jonas Milton

Kaj Thorén

Lars Wedenborn

Birgitta Pernkrans

Mikael Persson

Magnus Billing
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 27 mars 2017.

Ernst & Young AB

Jesper Nilsson
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Org.nr 502014-6865

Till överstyrelsen i Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt för år 2016. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 34–101.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att överstyrelsen fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 2–33 och 106–112.

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan

eller när, i ytterst sällsynta fall, vi bedömer att en fråga inte ska kommuniceras i revisionsberättelsen på grund av att de negativa konsekvenserna av att göra det rimligen skulle väntas vara större än allmänintresset av denna kommunikation.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt för år 2016 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att överstyrelsen disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett tryggt sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett tryggt sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

Revisionsberättelse, *forts.*

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försumelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget.
- på något annat sätt handlat i strid med lag om ekonomiska föreningar, aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lag om ekonomiska föreningar och försäkringsrörelselagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med lag om ekonomiska föreningar eller försäkringsrörelselagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna.

Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med lag om ekonomiska föreningar och försäkringsrörelselagen.

Stockholm den 27 mars 2017

Ernst & Young AB

Jesper Nilsson
Auktoriserad revisor

Granskningsrapport

Org.nr 502014-6865

Till överstyrelsen i Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt

Vi har i egenskap av lekmannarevisorer granskat verksamheten i Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt, för år 2016.

Granskningen har utförts i enlighet med försäkringsrörelselagen och god sed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört

granskningen för att i rimlig grad försäkra oss om att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Vår granskning har inte föranlett några anmärkningar.

Stockholm den 27 mars 2017

Niklas Hjert

Lars Jansson

Revisors rapport över översiktlig granskning av Alectas hållbarhetsredovisning

Till överstyrelsen i Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt

Inledning

Vi har fått i uppdrag av styrelsen i Alecta Pensionsförsäkring, ömsesidigt att översiktligt granska bolagets hållbarhetsredovisning för år 2016. Företaget har definierat hållbarhetsredovisningens omfattning till de områden som hänvisas till i GRI-index på sidorna 31–32.

Styrelsens och företagsledningens ansvar för hållbarhetsredovisningen

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier, vilka framgår på sida 30, och utgörs av de delar av Sustainability Reporting Guidelines (utgivna av The Global Reporting Initiative (GRI)) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga fel, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med RevR 6 Bestyrkande av hållbarhetsredovisning utgiven av FAR. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt IAASB:s standarder för revision och god revisionssed i övrigt har.

Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control) och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen. Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för vårt uttalande nedan.

Uttalande

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

Stockholm den 27 mars 2017

Ernst & Young AB

Jesper Nilsson
Auktoriserad revisor

Outi Alestalo
Specialistmedlem på FAR

Styrelse

Erik Åsbrink^{1,2}

f. 1947

Ordförande

Ledamot sedan 2000.

Övriga styrelseuppdrag:

Svensk Hypotekspension AB (ordf),
Stiftelsen Cancercentrum Karolinska,
Bilspeditioners Transportörer Förvaltnings AB.
Övriga uppdrag: Bemanningsföretagens
Auktorisationsnämnd (ordf), Handels
Ekonomiska Råd (ordf), SNS Förtroende-
rådet.

Hanna Brandt-González³

f. 1969

Kanslichef Unionen

Ledamot sedan 2016.

Övriga styrelseuppdrag:

Medlemsförsäkring AB (ordf),
TCO Development AB.

Cecilia Fahlberg Pihlgren¹

f. 1960

Förste vice ordförande

Ledamot sedan 2007.

Övriga uppdrag:

Boverkets insynsråd, Arbetsmarknads-
utredningen.

Anna-Karin Hatt²

f. 1972

Verkställande direktör Almega AB

Ledamot sedan 2016.

Övriga styrelseuppdrag:

Almega AB, Almega Tjänsteförbunden,
Castellum AB, Trygghetsfonden TSL,
Trygghetsrådet TRR.
Övriga uppdrag:
Almega Tjänsteförbunden (förbunds-
direktör), Universitetskanslerämbetet.

Per Hedelin³

f. 1965

Verkställande direktör Ledarna

Ledamot sedan 2008.

Övriga styrelseuppdrag:

Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti,
Bliwa Livförsäkring, Riva del Sole S.p.A,
Mgruppen Svenska managementgruppen
AB (ordf), Intermezzon AB (ordf).

Peter Jeppsson³

f. 1957

Vice verkställande direktör

Svenskt Näringsliv

Ledamot sedan 2016.

Övriga styrelseuppdrag:

Trygghetsrådet TRR (ordf),
Trygghetsfonden TSL (ordf), Fora AB.
Övriga uppdrag:
Worldskills Sweden.

Magnus von Koch²

f. 1962

Kapitalförvaltare Unionen

Ledamot sedan 2010.

Övriga styrelseuppdrag:

Klara Norra Fastigheter AB (ordf).

Martin Linder²

f. 1973

Förbundsordförande Unionen

Ledamot sedan 2016.

Övriga styrelseuppdrag:

PTK (ordf), TCO.

Richard Malmberg³
f. 1961
Förbundsdirektör Sveriges Ingenjörer
Ledamot sedan 2003.
Övriga styrelseuppdrag:
PTK (vice ordf),
SACO (förste vice ordf),
Akademikertjänst AB (ordf).

Jonas Milton³
f. 1953
Ledamot sedan 2006.
Övriga styrelseuppdrag:
Caretia AB (ordf), Karolinska institutet.
Övriga uppdrag:
Valideringsdelegationen (ordf).

Kaj Thorén²
f. 1944
Ledamot sedan 2005.

Lars Wedenborn²
f. 1958
Verkställande direktör FAM AB
Ledamot sedan 2012.
Övriga styrelseuppdrag:
FAM AB, Nasdaq OMX Nordic Ltd (ordf),
Nasdaq OMX Group Inc, AB SKF,
Höganäs AB, Nefab AB.

Christer Ågren¹
f. 1954
Andre vice ordförande
Ledamot sedan 2009.

Birgitta Pernkrans
f. 1969
Försäkringstjänsteman
Arbetsagarrepresentant för FTF
Ledamot sedan 2015.

Mikael Persson
f. 1962
Försäkringstjänsteman
Arbetsagarrepresentant för SACO
Ledamot sedan 2008.

¹ Ingår i styrelsepresidiet som även fungerar som ersättningsutskott

² Ingår i finansutskottet

³ Ingår i revisionsutskottet

Styrelsens uppgifter och arbetsformer

Styrelsen ansvarar för Alectas organisation och förvaltning. Den beslutar om Alectas strategier och långsiktiga mål och har ansvar för att säkerställa att Alecta har god riskkontroll.

Vidare ska styrelsen säkerställa att organisationen i fråga om bokföring och medelsförvaltning har en tillfredsställande kontroll. Därutöver ansvarar styrelsen för att Alecta har en väl fungerande ledning, god intern kontroll och att det finns en tillfredsställande kontroll av efterlevnaden av de lagar och regler som gäller för Alectas verksamhet. Styrelsen ansvarar därvid för att Alecta har nödvändiga interna regler för sin verksamhet och fattar beslut om bland annat placeringsriktlinjer, försäkringstekniska riktlinjer och riktlinjer för hantering av intressekonflikter.

Styrelsen fastställer årligen arbetsordning för styrelsen samt instruktion för verkställande direktören. Styrelsens eget arbete utvärderas i normalfallet en gång per år. Under hösten 2016 genomfördes en sådan utvärdering och resultatet delgavs överstyrelsens beredningsnämnd inför dess sammanträde i mars 2017, där även styrelsens ordförande och de vice ordförandena deltog. Vd:s arbete utvärderas fortlöpande och en gång per år görs en formell utvärdering.

Under 2016 hade styrelsen åtta sammanträden, varav ett var förlagt i anslutning till ett styrelseseminarium under ett par dagar för behandling av frågor av strategisk betydelse för Alecta.

Vid sidan av arbetet i styrelsen bedrivs arbete i tre utskott: styrelsepresidiet, finansutskottet och revisionsutskottet.

Styrelsepresidiet har tre ledamöter: styrelsens ordförande och de båda vice ordförandena. Även vd deltar i presidiet möten. Presidiets huvudsakliga uppgift är att handlägga och fatta beslut i de ärenden som styrelsen delegerar till presidiet och att i övrigt lämna råd till vd i anslutning till den löpande förvaltningen samt att förbereda dagordning och viktigare beslut inför styrelsens sammanträden. Presidiet fungerar även som ersättningsutskott och sammanträder på initiativ av styrelsens ordförande. Under 2016 hade styrelsepresidiet sex sammanträden.

Finansutskottet har sex ledamöter. Utskottet fastställer närmare riktlinjer för den löpande placeringsverksamheten, följer upp placeringsverksamheten, bereder de ärenden inom kapitalförvaltningsverksamheten som ska behandlas av styrelsen och beslutar i de placeringsärenden som inte ryms i vd:s befogenheter. Under 2016 hade finansutskottet fem sammanträden.

Revisionsutskottet har fyra ledamöter. Utskottet ska löpande utvärdera och till styrelsen förmedla sin bild av Alectas riskexponering och ledningens hantering av riskerna. Revisionsutskottet stöder också styrelsen bland annat i att följa och utvärdera den interna och externa revisionen samt svarar för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra Alectas finansiella rapportering. Under 2016 hade revisionsutskottet fem sammanträden.

Utöver normalt förekommande punkter har styrelsen och utskotten under året arbetat dels med försäljning av Alectas utländska fastighetsportföljer, dels med anpassningar till EU:s revisionspaket som trädde ikraft den 17 juni 2016.

Överstyrelse och revisorer

Överstyrelse

Alectas högsta beslutande instans är överstyrelsen, som motsvarar bolagsstämman i försäkringsrörelselagen. Överstyrelsen har bland annat till uppgift att välja styrelse och revisorer, att årligen behandla frågan om ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktören för det gångna verksamhetsårets förvaltning samt att fastställa resultat- och balansräkningen för moderbolaget och koncernen och att besluta hur årets resultat ska disponeras.

Överstyrelsen består av 38 ledamöter och 8 suppleanter. För att pensionärernas intressen och synpunkter ska tillgodoses tillämpas principen att ett antal av överstyrelsens ledamöter ska vara pensionärer i Alecta. Dessa utses av de nedan nämnda fackliga organisationerna.

Ledamöter och suppleanter

Överstyrelsens 19 ledamöter och 4 suppleanter valda av Svenskt Näringsliv för tiden 2015–2017.

Ledamöter

Björn Alvengrip, Mölle
Kenneth Bengtsson, Stockholm, ordförande
Jan Bosaeus, Solna
Mattias Dahl, Stockholm (2016–2017)
Eva Dunér, Göteborg
Mats Elfsberg, Vansbro
Ann-Marie Fransson Grankvist, Järfälla
Per Hidesten, Stockholm
Göran Holm, Bromma
Karin Johansson, Stockholm (2016–2017)
Ulf Larsson, Sundsvall
Staffan Lindquist, Helsingborg
Martin Lindqvist, Stockholm
Jan Moström, Luleå (2016–2017)
Ola Månsson, Alunda
Kerstin Renard, Hälleviksstrand
Jan Siezing, Tumba
Åke Svensson, Stockholm
Ulrik Wehtje, Malmö

Suppleanter

Inga-Kari Fryklund, Stockholm
Hans Gidhagen, Upplands Väsby
Jonas Hagelqvist, Stockholm
Pontus Sjöstrand, Stockholm

Överstyrelsens 19 ledamöter och 4 suppleanter valda av Unionen, Ledarna, Sveriges Ingenjörer och Förhandlings- och samverkansrådet PTK för tiden 2015–2017.

Ledamöter

Stefan Carlsson (Unionen), Norrköping
Per-Erik Djärf (Unionen), Vadstena (2016–2017)
Björn Ekblom (Unionen), Svanesund (2016–2017)
Annika Elias (Ledarna), Göteborg
Helena Hedlund (Ledarna), Märsta
Peter Hellberg (Unionen), Bandhagen, vice ordförande
Gunnar Henriksson (Unionen), Tullinge, även för Alectas pensionärer
Martin Johansson (Unionen), Stockholm
Ulrika Johansson (Unionen), Luleå
Gun Karlsson (Unionen), Stockholm
Victoria Kirchhoff (Unionen), Klagshamn
Peter Larsson (Sveriges Ingenjörer), Enskede
Hans Lindau (Unionen), Sandared
Leif Nicklagård (Unionen), Sundbyberg
Annica Pettersson (PTK), Enskede Gård
Kristina Rådkvist (PTK), Enköping
Therese Sysimetsä (Unionen), Stockholm (2016–2017)
Anders Tihkan (Sveriges Ingenjörer), Värmdö
Marina Åman (Unionen), Strängnäs (2016–2017)

Suppleanter

Thomas Eriksson (Ledarna), Örebro
Nils-Harald Forssell (Unionen), Olofstorp, även för Alectas pensionärer
Mikael Hansson (Unionen), Billdal (2016–2017)
Stefan Jansson (Sveriges Ingenjörer), Stockholm

Revisorer

Ordinarie

Ernst & Young AB,
huvudansvarig revisor
Jesper Nilsson

Lekmannarevisorer

Ordinarie

Niklas Hjert, Unionen
Lars Jansson, Svenskt Näringsliv

Suppleanter

Kati Almqvist, Ledarna
Lisbeth Gustafsson, Svenskt Näringsliv

Företagsledning

Magnus Billing

f. 1968

Verkställande direktör

Studier: jur.kand.

Anställningsår: 2016

Styrelseuppdrag: Svensk Försäkring, Försäkringsbranschens Arbetsgivare-organisation.

Övriga uppdrag: SNS Förtroenderådet.

Tidigare erfarenhet: vd för Nasdaq Stockholm och vd för Nasdaq Nordics.

Per Frennberg

f. 1964

Vice verkställande direktör

Chef Kapitalförvaltning

Studier: fil.dr. nationalekonomi

Anställningsår: 1995

Tidigare erfarenhet: olika befattningar inom Alecitas kapitalförvaltning, bland annat chef för Ränste- och valutaförvaltningen.

Katarina Thorslund

f. 1962

Vice verkställande direktör

Chef Kund samt ekonomichef

Studier: fil.kand. matematik

Anställningsår: 2003

Tidigare erfarenhet: chefaktuarie Alecta. Dessförinnan chefaktuarie Folksam Grupp-försäkring.

Maria Wahl Burvall

f. 1964

Chef HR, inköp och service

Studier: civilekonom, inriktning

nationalekonomi och statistik

Anställningsår: 2014

Tidigare erfarenhet: ekonom, HR-specialist och HR-chef på Riksbanken.

Martin Hedensiö

f. 1964

Chef Kommunikation och hållbarhet

Studier: civilekonom redovisning och revision

Anställningsår: 2016

Tidigare erfarenhet: Kommunikationsdirektör Svenska Spel, Vice President Corporate Communications Europe, Middle East & Africa Nasdaq, Executive Partner, ansvarig för Corporate & Financial Communications, Hallvarsson & Halvarsson, Vice VD, Springtime Investor Relations Director, Electrolux.

Magnus Landare

f. 1957

Chefsjurist

Studier: jur. kand.

Anställningsår: 1995

Tidigare erfarenhet: Lagerlöf & Leman Advokatbyrå. Dessförinnan notariemeritering vid Stockholms tingsrätt.

Ulf Larsson

f. 1968

Chef IT

Studier: fil.kand. företagsekonomi

Anställningsår: 1998

Tidigare erfarenhet: chefsarkitekt IT och gruppchef Infrastruktur inom Alecta. Dessförinnan konsult på WM-data.

Fredrik Palm

f. 1976

Chef Produkt samt chefaktuarie

Studier: fil.mag. matematisk statistik

Anställningsår: 2013

Tidigare erfarenhet: Aktuariekonsult i egen verksamhet. Dessförinnan konsult och delägare i konsultföretag.

Ordlista

Diskonteringsränta

Den ränta som används för att beräkna nuvärdet av framtida in- och utbetalningar.

Fribrevsuppräknings

Återbäringsstilldelning genom höjning av den pensionsrätt som intjänats före pensionsåldern. Uppräknings görs framför allt för att kompensera för inflation.

Fördelningsbara tillgångar

Tillgångarnas totala marknadsvärde efter avdrag för finansiella skulder, särskilda värdesäkringsmedel och garantifond.

Företagsanknutna medel

Medel som sattes av 1998 till försäkringstagarna av det överskott i Alecta som genererats under åren 1994–1998. Medlen har främst fått användas till pensionspremier inom Alecta och andra livförsäkringsbolag.

Förmedlingsavtalet med Collectum

Avtal enligt vilket Collectum ska utföra administrativa tjänster avseende ITP-planen åt Alecta.

Förmånsbestämd försäkring (ITP 2)

Förmånsbestämd pension innebär att man på förhand bestämmer hur stor *pensionen* ska bli, till exempel att den ska vara ett visst belopp eller en viss procent av slutlönen.

Försäkrad

Den person som omfattas av försäkringen.

Försäkringsavtal

Ett kontrakt mellan försäkringsgivare och försäkringsstagare som innehåller en betydande försäkringsrisk.

Försäkringstagare

Den som har ingått försäkringsavtal med ett försäkringsbolag.

Försäkringstekniska avsättningar

Avsättningar i balansräkningen för ett försäkringsföretags åtaganden på grund av försäkringar. Försäkringstekniska avsättningar (FTA) är kapitalvärdet av försäkringsbolagets garanterade åtaganden. FTA utgörs av livförsäkringsavsättning och avsättning för oreglerade skador.

Förvalsbolag

I en premiebestämd plan där den anställda inte gjort något aktivt val av försäkringsbolag blir den anställda automatiskt kund hos det försäkringsbolag som blivit utsett till förvaldsleverantör i upphandlingen av förvaltningen av planen.

Förvalt kapital

Totala tillgångar med avdrag för finansiella skulder (andra avsättningar, skulder samt upplupna kostnader och förutbetalda intäkter) enligt balansräkningen.

Förvaltningskostnadsprocent

Driftskostnader i försäkringsrörelsen (anskaffnings- och administrationskostnader) och skaderegleringskostnader i förhållande till genomsnittligt förvalt kapital. Nyckeltalet beräknas totalt och för pensionsprodukterna.

Kapitalbas

Försäkringsbolaget ska ha ett tillräckligt stort kapital, beräknat som kapitalbas, för att kunna täcka eventuella framtida oförutsedda förluster. Kapitalbasen utgörs av skillnaden mellan bolagets tillgångar, minskade med immateriella tillgångar och finansiella skulder, och de försäkringstekniska avsättningarna.

Kapitalförvaltningskostnadsprocent

Driftskostnader i kapitalförvaltningen i förhållande till genomsnittligt förvalt kapital.

Kapitalvärde

Det beräknade nuvärdet av framtida betalningsströmmar.

Kollektivavtalsgaranti

Om arbetsgivare i kollektivavtal förbundit sig att ansluta sig till ITP-planen men försummat att teckna eller upprätthålla ITP-avtalet ska den försäkrade tillgodoräknas avgifter och andra förmåner i samma utsträckning som om arbetsgivaren fullgjort sina skyldigheter enligt ITP-planen. Kollektivavtalsgarantin administreras av Collectum.

Kollektiv konsolideringsnivå

Fördelningsbara tillgångar i förhållande till försäkringsåtagandena till försäkringstagare och försäkrade (både garanterade åtaganden och fördelad återbärings).

Kollektivt konsolideringskapital

Skillnaden mellan de fördelningsbara tillgångarna, värderade till marknadsvärde, och försäkringsåtagandena (både garanterade åtaganden och fördelad återbärings) till försäkringstagare och försäkrade.

Pensionstillägg

Återbärings som de försäkrade får utöver den garanterade pensionen. Pensionstillägget kan enligt de försäkringstekniska riktlinjerna högst motsvara ökningen av konsumentprisindex för aktuellt år, räknat från det att den försäkrades pension började betalas ut. Pensionstillägget beslutas årligen av styrelsen.

Placeringar

De i balansräkningen marknadsvärderade placerings-tillgångarna, kassa och bank samt övriga tillgångar och skulder som är relaterade till placeringstillgångarna (exempelvis upplupna ränte- och hyresintäkter).

Placeringstillgångar

Tillgångar som har karaktären av kapitalplacering, det vill säga räntebärande värdepapper, aktier och fastigheter.

Premiebefrielseförsäkring

En del i ITP-planens kollektiva riskförsäkring som innebär att arbetsgivaren blir befriad från premiebetalning om en försäkrad drabbas av arbetsoförmåga. Premier till ITP-planens försäkringar betalas i det fallet från premiebefrielseförsäkringen och betraktas då som en försäkringsersättning.

Premiebestämd försäkring

Premiebestämd pension innebär att *premiens* storlek är bestämd på förhand. Den kan exempelvis vara en viss procent av lönen eller ett visst belopp. Storleken på pensionen beror på hur stort pensionskapitalet är när man går i pension.

Premiereduktion

Fördelning av överskottsmedel genom sänkning av premien. Tillämpas för riskförsäkringar.

Premieränta

För förmånsbestämda försäkringar beror premiens storlek bland annat på tillämpad premieränta. Den inbetalda premien inklusive förräntning med premieräntan ska räcka till att betala den garanterade förmånen under utbetalningsperioden. Det innebär att premien blir högre ju lägre premieränta som tillämpas.

PRI-modellen

I stället för att betala premier till ett försäkringsbolag tar arbetsgivaren upp pensionsåtagandet som en skuld i balansräkningen. Pengarna börjar betalas ut först när en anställd pensioneras. Kreditförsäkring i PRI Pensionsgaranti garanterar att de anställda får sina pensioner även om arbetsgivaren skulle komma på obestånd.

Riskförsäkring

Försäkring där premien i sin helhet avser att täcka riskkostnaderna. Inget sparmoment förekommer i denna typ av försäkring.

Solvensgrad

Totala marknadsvärderade tillgångar, minskade med immateriella tillgångar och finansiella skulder, i förhållande till de garanterade åtagandena.

Solvensmarginal

Erforderlig solvensmarginal är ett minimikrav för kapitalbasens storlek. Solvensmarginalen bestäms något förenklat som vissa procentsatser av dels försäkringstekniska avsättningar, dels bolagets försäkringsrisker.

Särskilda värdesäkringsmedel

Medel som är avsatta för att trygga värdesäkring av pensioner eller för annat pensionsfrämjande ändamål. Alecta förfogar över medlen först efter beslut av Svenskt Näringsliv och PTK. Särskilda värdesäkringsmedel inräknas därför inte i det kollektiva konsolideringskapitalet.

Tjänstegrupplivförsäkring (TGL)

En livförsäkring som ger de efterlevande ett bestämt belopp om den försäkrade skulle avlida före pensioneringen. Enligt kollektivavtalet är arbetsgivaren skyldig att teckna försäkringen för sina anställda.

Totalavkastning

Placeringsavkastning, justerad för kassaflöden, uttryckt i procent enligt Svensk Försäkrings rekommendation.

Ursprunglig ITPK

Premiebestämd ITPK tillkom 1977 och placerades då med automatik i Alecta. Från och med 1990 fick individen göra eget val. De som inte gjorde något val fram till och med 2007 fick sin ITPK placerad i förvalet, ursprunglig ITPK. Inga ytterligare pengar placeras i ursprunglig ITPK efter 2007.

Återbärings

Överskott som tilldelas eller fördelas för

- försäkringstagarna i form av nedsättning av premien
- de försäkrade i form av höjning av försäkringsförmånen
- kostnadstäckning för åtgärder inom ITP-planen. För dessa medel har kollektivavtalsparterna givits rätt att anvisa användning. Beslut om slutlig användning fattas av Alectas styrelse, förutsatt att den enhälligt finner att anvisad användning är i enlighet med Alectas intressen som försäkringsbolag.

Tilldelad återbärings är formellt garanterad. Fördelad återbärings är inte formellt garanterad.

”

Vår första hundraåriga kund fick blommor av Alecta 1966.
Idag är det många som når den åldern. Och de flesta som föds
idag har god chans att få uppleva Alectas 200-års jubileum.
Teknikutveckling, digitalisering och nya framsteg inom sjuk- och
friskvård lär i grunden förändra demografi och arbetsmarknad.
Oavsett hur Sverige ser ut om ytterligare hundra år, är det
vår övertygelse att kollektiva tjänstepensionsförsäkringar
och Alecta även i fortsättningen kommer att
vara en central del av trygghetssystemet.
Alecta har tagit ansvar för framtiden sedan 1917.

alecta

Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt
Telefon 020-78 22 80
103 73 Stockholm | alecta.se